

epiglotis. vñ associati vel stomaci. cerebri nucce cõtiguum quo lacerti epiglotis mouent: et meri spasmant vel mollificant et transglutio fit difficultis vel auferit: et spodi legorū dislocati: et iterū cōuersi cōprimēdo viā claudentes ipsius vel totū corporis ut in febricitatibus vel mortales ipsius in gibus v̄tutes sic in toto deficiunt: ita et in parte p̄pinquis in gibus v̄tutes sic in toto deficiunt: ita et in parte de gibus et dictū est: et de stō infra dicet. **S**ecunda est stō: regimen ut manducet: et alteret: nā in pluribꝫ disponibꝫ segunt meri oris suoi cōpōnēt: et illud cū his: q̄ ifra in cura dispōnū eius dicens duce deo cōplebit. **T**ertia est ipi dispensatio. Hiat aut cū tēperantibus xp̄lone ei⁹ diseriam alterādo cuiuscūq; generis fuerit et p̄prie frīde et sic et q̄ plurimū est in cā ut supra dictū est. Et ex cōpositis p̄uenientibꝫ frigide est balsamū trāglutinū tiraca diaca lamenētū et aqua rasani et vinū cū eis. Et ex his q̄ iunguntur exteri⁹ est oleū anetinū: de lilio: de narciso: de croco bardinū: muscelinū: et balsamo: qđ est fortat lacertū trāglutiendi et cerebꝫ: qđ est neruoz p̄ncipium: q̄re oꝫ ut ex his iungat caput et nucce colli a q̄ neruis tali lacerto p̄cedit. Et forte⁹ oibꝫ modiscū emplis faciliis: cerotis fortatōibꝫ ex aromatibꝫ calis: et stipiticis ut castoreo: myrra armoniacō ruta prassio abrotano lauro et silibus. Et ex p̄uenientibꝫ sicce discrasie eius: est regimē hūectantium. Et ex exteris iungendis est butirū: oleū amigdalaz dulci: pignedo galline: porci: et filia. Et ex simplicibꝫ p̄uenientibꝫ hūctie sunt anisum vtrūq; been spica celtica: et foliū indi chus: et minutū ei⁹ et cortex ipsi⁹. et myrra: et sandaraea: et filia. Et qñq; 93 ipsis admiscere frigida tēperantia et calorē. Sint aut ex stipiticis fortantibꝫ ut sunt rose sandali: mirta: et filia. Ex ḡbꝫ facellatōes siat supra caput et nucce et cū ex hūditate sunt. Et ex exptis h̄z magist̄z Arnaldū est ut sumant mane qđ tres carice cū itercluso in eis puluere pumicis et sandarace puluis est p̄prius. Et cū ex ventositate grossa iterclusa fuerit repellente: et repellente supius cibū et potū in quā talis humiditas fuit conuertia: quā eructatio manifestat: curet cura inflatio stōaci: et ventositatis ipsi⁹ quā infra dicemus.

Incepit summa scđa particule tertie sectiōis p̄me de medicinis egritudinū stōi continens capitula. xxx.

St autem secundum

hal. stomachus minister viscerū. Libaria eni⁹ et potus p̄meri exteri⁹ sibi trāducta recipit tanq; lebes. et a v̄tute et p̄petet q̄ v̄lis doravit nā illa alterat cogit et vigerit et alijs mēbris i re nutrimenti operationem facientibꝫ apta reddit. Et si de se sui ipsi⁹ ḡra digerit cibū nō ut mēbris alijs aptū reddat sicut dixit. S. vii. S. dixit. Stomacus minister est viscerū. de stō. n. cetera nutrimenta mēbra. ni mirū: igī si in eius strūctōe summa sapia subtilissime tāq; in eo q̄ est pater familias labozauit. Formauit ipsum nāq; xcaū ut ad omnēdū qđ recipit ex cibis et potibꝫ et cōptus: et q̄si rotundū ut cēt capacissimū nō solū cibi et potus p̄pys: sed mēbroz et alioz: et vt calitatis alteratis ipsi⁹ et decoquintis circa cibū totū ex qđ suis p̄te iſtuentia et cōlidi. Et sibi subaz dedit pāniculosam et neruosam ut i recipiēdo cibū et potū p̄ toto sufficiēt posse recipere extēsionem: nec nō vt tpe digōnis et totalē ſhibile sup ipsum. Ipsū et ex dupli cōposuit tunica exteriō. s. magis nerosa ut res sibi occurret ea sentiret meli⁹ et discernēdo eligeret: qđ bonū est et reprobarēt malū et iteriori magis carnosā cala: et calitas cū mediatiōe attingēdo cibū meli⁹ alteret decoquat: et trāsmuteret: sic ignis mediātē olla: melius cibaria decoqt. In ḡbnyillos tripli cōpōnis generis ordianit. quo p̄fideratōe Auer. dixit ipsum ex tripli tunica cōponitū esse: quēadmodū. S. eō afferuit de ytracē yefica: sell-

s. et v̄rine ḡbus v̄tutes opantes i ipso v̄teren̄ sic p̄pys organis: vt in eo qđ intendūt habili⁹ openi⁹. Quibꝫ multis et variis ipm fulcuit et adornavit sapia summa. Et pindē mēbris ipm p̄ncipalibꝫ alligavit nervis mediāribis cerebro quēadmodū p̄te eius supiorē ut cēt multi sensus i sentiēdo sua ianitionē et xp̄lēdo desideriū sui ipsi⁹ et mēbrorum oīum arteriis cordi. et venis epati. Ip̄m quoq; mēbris calidis circūdauit q̄ in alteratōe illoz sue calitati obili singlerat supplemetū: a quo p̄traxit duo mēbra st̄inuata ut due vie ductiles. s. meri a pte supiori orificiū sui deseruēt trāglutinando deferēdo cibū: et testinū duodenū iferit a portenario sibi deseruēt delatorie ut ifra dicet. Si ergo seqntes nām sapientissimā ut hyp. iussit in cura egritudinū ei⁹ adeo sollicitē pcedam⁹ ut nomē dñi iuocādo ut i geniū et modū curatōis iuueniam⁹ atq; medicinas simpli ces: et positas: et expatas cu oī diligētia pergram⁹: qđ fanitatem amissiam recuperare valcat et tēperādo alimētū quo corpus subsistat pdurare oī p̄pulso errore. Error. n. in eo nocumētiū giat: qđ cōcē existit toti corpī: et p̄ncipalibꝫ mēbris ḡbus notabilē alligat. Lōtinet autē hec summa capla plura fm pluralitatē egritudinū q̄s stōs pati pōt: quoq;

- C**apitulum p̄mum de cura egritudinū stomaci scđi modū vniuersalem.
- C**apitulum secundum de cura male cōplexiōis calide stomaci simplicis et pure.
- C**apitulum. iij. de cura male complexionis frigide.
- C**apitulum. iiij. de cura male cōplexionis sicce.
- C**apitulum. v. de cura male cōplexionis humide.
- C**apitulum. vi. de cura male cōplexionis p̄posite et pure.
- C**apitulum. vii. de cura male cōplexionis cū mā simplicis et p̄posite.
- C**apitulum. viii. de cura egritudinū in plasmate et p̄mo de regimē ei⁹. Et stōs est rotundus paru⁹ et p̄tensis v̄l magn⁹.
- C**apitulum nonum de cura egritudinū accidentiū ei⁹ v̄ys. s. oppilationum eius.
- C**apitulum decimū de cura repletōis eius. s. naufragiū satietatis et inanitionis ipsius.
- C**apitulum vndecimū de cura inflationis stomaci ruitus tortois et gurgulationis ipsius.
- C**apitulum. xii. de p̄cūsiōe obviate et cāu supra stōz et cura.
- C**apitulum. xiii. de solone st̄inuclere et ruptura stōi: et cura ei⁹.
- C**apitulum. decimūq̄rtū de medicis apostematium eius.
- C**apitulum. xv. de correctōe accidētiū sequentiū egritudines dictas. et p̄mo de debilitate stomaci.
- C**apitulum decimū sextū de medicis doloris stōaci.
- C**apitulum. xvii. de nocumētis appetitus ex ḡbus est debilitas seu dimittitio destructio: seu ablatio et corruptio.
- C**apitulum decimū octauum de medicis appetitus canini famis sincopaliz et bolismi.
- C**apitulum decimū nonū de medicis appetitus corrupti.
- C**apitulum. vigesimū de siti et medicinis eius.
- C**apitulum. vigesimū p̄mū de nocumētis digōnis ex ḡbꝫ est debilitas destructio: et corruptio et cura eaz.
- C**apitulum. xxv. de nocumētis retētōis ex ḡbꝫ est tarditas et velox descelus. cibi digesti de stō in vētre et cura eius.
- C**apitulum. xxvi. de lenitate stōi sue lubricitate siue lieteria.
- C**apitulum. vigesimū quartū de nocumētis expulsiōis: et p̄mo de eructatione et cura eius.
- C**apitulum. vigesimū quintū de singultu.
- C**apitulum. xxvi. de subuersiōe naufea fastidio vōitu et eructatione seu anxietate cu turbatione stomaci et cura.
- C**apitulum. vigesimū septimum de vomitu. Et p̄mo de flegmatico et cura eius.
- C**apitulum. vigesimū octauum de cura vomit⁹ colericī.
- C**apitulum. vigesimū nonū de cura vomit⁹ melācolici.
- C**apitulum. trigesimū de cura vomitus sanguinei.

De egritudinibus

Capitulum primum de cura egritudinum stomaci secundum modum vniuersalem.

Ura egritudinum stomaci pportionalis est cure aliorū mēbroꝝ p toto operatiū vel prestantiū iū uaniētū. Correctio n.ois imoderaminiꝝ p cōtraria īmoderatoꝝ est fieri. Dixit. S. in tñ aut̄ differēs a cura egritudinibꝝ aliorū mēbroꝝ inq̄t̄ ei nā ppia: et opatio a natura: et opatione aliorū diuersa existit que auxiliouꝝ sp̄s eligit. Cōstitutes eoꝝ determinat: et vsuꝝ ac modū el̄ aptum ostēdit. Est aut̄ ut dñm est natura stomaci ppia: et pīna frigida. qz pauci sanguis et neruosa: et pīnde sensibiliſ valde. Quapropter expedit: ut auxilia īmoderationes eius corrigēt̄ sint nō excedēt̄ valde qz lapsus et īmoderatio exigat maxime: cu nō sit valde positus i. pīndo. Si. n. sint frigida valde eius paucā caliditatē extinguent forte. Quapp̄ h̄ypo. in asso ait. frigidū inimicū neruū: et fortasse in h̄rīas dispositionē adducet: qz piculosioris cura: et difficultoris ēē cōprobāt̄. put. S. dixit. Si vero calida eī tepidam caliditatē resoluēt̄: et si acuta mordebit̄: et in spasmū: aut̄ cordis morsuꝝ adducet̄. Si lapsus faciēt̄ ēnisi correpta et repressa: vel ex benedictis electa nocumēt̄ eū ip̄met̄: et subam eius dissoluēt̄: eū ad ip̄m pīmo perueniat̄. Qz ergo ēē tēperata: et ifra gradus discrasie: vt paulat̄: et i lōgo tpe itētu tuū pīleat̄ porti qz subitor: et in breui. Est. n. h̄z sapiēt̄ opatio. Est. n. pāniculosus: et ill' n̄ ext̄ h̄is vias ap̄las: qz auxilia n̄ oꝝ ēē valde h̄uīda et ligda cū mollificēt̄: et yllos eī relaxēt̄: fluāt̄ qz de facili. Et ad alia mēbra trāscāt̄ priusq; ibi ip̄mat̄: s̄ op̄z ēē grossē vel solide: vt in eo pīmaneāt̄: donec ip̄mat̄ qz op̄z: aut̄ qz pellicula eī os: et lingua existit vestit̄: et pīnde gd virtutis percipiēt̄ h̄z saporē: deb̄z ēē saporis nō mali: ne nauiseent̄: sed delectabilis illis: et proprie farmacosa inquantū potest. Ingr. n. gal. qvyna qdē cōmūnis debet ēē itētio facere farmacū delectabilissimū iquāt̄ possim̄ eī ad vltimitatē custodiat̄ virtus: nō. n. hec est dissoluēda gratia delectatiōis. Et qz eius officiuꝝ: et opatio est digerere cibū pro toto: et digestio fit per decoctionē: decoctio vero per calorē: op̄z ēē tēperate calida. caliditatis. n. tēperate ē digerere. vt ait gal. Et si frigida sint: nō oꝝ ēē penitus a caliditate om̄udata. at qz digōrētētē idiger: oꝝ ea ēē stiptica vel moderatā stipticitate habēt̄. Et cu digestio quoq; fiat per virtutē spiritus: qui odoribꝝ gaudet: op̄z ea ēē ex aromatibꝝ electa: vel eis admixta. Uex qz ex decocto cibi in eo relingt̄ supfluitas eīberēs: sicut i olla cibop̄ v̄t gal. dixit. op̄z ēē talia abstersua: vt est absinthiuꝝ pīne et spica et filia. Porro cu ex nā sc̄s sit pīncipalibꝝ alligatus oꝝ ea om̄ni carere malitia et q̄litate praua: ne ad illa p̄cōpassioneꝝ ip̄ressa pueniat̄ nocumēta. Et qz dyfragmati suppositus et vicinus oportet que extroliuꝝ supponim̄ eī frigida a costis secedere: ne infringando dyfragma ad difficultates anhelitus patientem adducant̄.

Capitulum secundum de cura male complexionis calide stomaci simplicis et pure. tc.

Ala pīlexio stomaci est sc̄dm alteꝝ octo modoꝝ m ex qbus est calida simplex pura: et est egritudo qdā. ip̄l̄ īmediate ledēs actiōes eius sensibiliꝝ in diſcrasias qualitatū pīmaꝝ eleborū vicēte calida fīens causa eius est ois causa procatartica exterī adueniēt̄ et calefactiōes ip̄m īmediate: vel mediāte aliquo vicinoꝝ mēbroꝝ pīpīnquo vel remoto que est multiplex. Galien̄ vō medītoꝝ pīnceps dēs ad qnqz genera causarū reduxit. Primū gen̄ est itromissio rei calide nō supflue. Sc̄dm est tact̄ rei calide nō supflue exterī adueniēt̄ et cōtāgentis mediāte exteriōri cute. Tertiū est motus aīalis et corporeus fortis nō supflues qdā ad resolutionē pīducat: et pīne quē circa digestionē alicuī cibi dure digestionis: et calidi pī-

sus fuit: vt est rafan̄ et siles. Quartū est spīssitudo poroꝝ eī nō nūnia pīducēs ad extinctionē. Quintū est putrefactio cibi in eo sufficiēt̄ ad īflāmāduꝝ et calefaciēdū ipsū pīter nām. Que vō est medianē et vicino aliquo mēbro est: vt a corde febriēt̄: vel epate īflāmato: et qnqz a cerebro: que si pura sit sine hūorū vicio gīati causata ab illis causis erit. peccartieis: et plūmū ī diuersa. Signa eī xp̄onis essentialia sunt īstūatio stōaci ardor percept̄ in eo: in ore etiā nō sumptio cibo vel potū calido: et qnqz corporis rotius īflāmatio et febris cū fuerit vehemens cum nocumento: pīpē actōis: vt sitis magna: pīna famēs et cito cessat: et pīpē cū nō daſ cito cib̄: et qnqz tūc accidit sincopis: et dī famēs sincopalia. Et appetit̄ erit frigidī: et iuuat̄ ab eo: et ledī: et simili: et cibaria subtilia adūrin̄: grossa in eo et dura mēlius: et sine corruptiōe alterant̄: et eructatio erit fūmosa et superflua in vomituꝝ: et egestiōe apparet̄ adūsta vel sicca: et corporis color erit mutat̄. qz ad citrinū tēdēs: et etiā habitudo. qz erit corpus siccū: et pauce carnis: qm̄ sanguis eī erit paucus malus fetid̄ et acut̄: quē abhorret mēbra diuersa eī in xp̄plexō: et vene eoꝝ sunt apparet̄: qm̄ sanguis eoz reclusus est in venis quo nā nō vīt̄. Concurrūt qz cū similitudine circūstātiꝝ: et cum assuetudine similiter patiēdi. Et ex hīt̄ corp̄ erit debile cūz cutis īfectione et carbunculis seacie: morfea et silib̄. Sed signū eī qd̄ est sine hūorū vicio est īuētio predictaꝝ: peccartieis cauſa rū cū primatiōe signoꝝ antecedētis cāe. s. repletōis hūorū Et si qd̄ sit ab itromissio rei calide ardor pīcept̄ erit ī stomaco: et in īxētibꝝ alteratis pīcipit̄. Et si ab eī conta etiū exterī facta sit: vel motu supfluo antecessio eap̄z et noſt̄i factio ab īfīrmō facta: vel ab astatibꝝ tibi declarat̄. Si vō a spīssitudine poroꝝ eī frīde et stiptice cāe īuentio ītēcīes. Sed si a putredine cibi existat fūmosa et fetēte īvīciatōe cognoscēs: qd̄ in vomituꝝ et egestiōe pīpēdes et pīcessione cibi corruptibilis: vt est lac et oua in patella decocta. Et si a vicinitate cordis vel epatis existat calefactio pīoꝝ modū illoꝝ: precedēt̄ īflāmatio demōstrabit̄. Lutibꝝ īterī et exterī approximat̄. Libi ergo īuenientes sunt ex granis pīfīana ordeacea lētes cum aceto decocte pulmēti ex cōdro cū aceto paucō vel agresta cōdīto: et iūmac. Et ex carnibus carnes verdicū: et mīrticoꝝ turdop̄ ītēcīe. Quia decocti ī aceto cū totalitate sumpta. Ex berbis vō lactica cū acero pīpē: et excitat appetitū: spinachia endiūia: pītūlaca: coriandrū et filia. Et ex fructibus cito nīa: pīra: crīsīomilla: pīsīca: prūna damascena: cerasa acīris: cucumeres: citrulli: et cucurbita: bathecha: et granata. Qd̄ si nō pīdurit ad debilitatē ciba eos cū grossis: qles sunt carnes vaccine pīparate cū aceto: et coriādro: et vēt̄res īparū decocti: et actualē sint frigidī: nō tū multū. vt qz non veriſt̄: que si nō naturalē: artificialē: acgraſ cū cōdimētis et coriādro agresta sandalīs et silib̄. Pot̄ aut̄ sit aq̄ frīde ferree nō excedēt̄ q̄litatis nec īffītitatis: ne in trāglūtīe di difficultatē veniat ex ip̄ī frīdītate curato ab īalūtūru acīriū: vel aceti odōriferi mixti aq̄: qd̄ locū magis bīt̄: vbi cēt̄ pīfundā: et in remotis posita. Sed qz est ī ppīn eo sint pīmanētā: et hoc si tollerat stomac̄. Qd̄ si nō: sit pot̄ lac acētosum yācinū et similes. Medicīne approximat̄ īterī exhibent̄: sunt sandali rosa: myrta: folia vitis: et salī-

do: acetosa: rub: spodius: coralli: coriandrum: psiliū: camphora: maciana: aq: succ: cox: et semia herba: et fructu: frigidox: et succi ipoz: dicto: et alio: Lopposite vō sunt: q: ex pdictis zponunt: et que administratur iteri sunt: ut syrups de papaveri: iuleb de succo cucurbitae: et de succo acetoso: et acetosatis citri. Et trocis: de caphora: et de spodio: vbi vēter soluāt supflue. Et que administrant exteri sunt: cerotū sandalox: i antidotario nostro scriptū. Et epithima ex sandalisi oleo ros: et pdictis: et evaporation ex ags ipoz: cu: aceto. Et vitreū vas vel vesica plena frigida aq: supra stomachū retēta: vel per embrocationē super ifusa et emplim ex foliis vitis: cu: sauvic ordei: qd est pprin. Et qb: si leuis ē discrasia leuia approximabis: fortivo fortia. Ingt. n. gal. pportionale medicamē magnitudinis discrasie: et ad illaz ueniēre o: Et tibi sit generalis regula i alteratiōe cuiuslibet discrasie simplicis stomachi: et cuiuscumq: alteri: mēbro: vt trāriū alterās sit in qlitate expeditē excedēs vni: oppositiōis in oppositiōe alia qlitatu mediū teneat: vel ab eo parum recedat: ne ad discrasie compositionem perducat: que maioris nocimenti est et difficilioris cure. Ut Hali. ait.

Capitulum tertium de cura male complexionis frigide stomachi et.

Ala zplexio frigida stomachi. Lā ei: et signa ex contrario ad malā zplonē calidā supradictā sunt itel ligēda. Cura at eius cura illi: minoris zsidationis: et attētois ē. qz minoris timoris: lz tps alterationis sit eqle. qz alterās medicinale et istrumentale: qd ē caliduz nāe amicū: est vtile zfortas: lz ipa nā: q ē pncipale opans sit magis lesa rōne discrasie: et pide magis piculosa Sic q: in cura ei: due res: seu itētōes occurūt: ginalis et spalis General' est subalteratio ipius. Specialis docet copiā auxilio: et aptū vsum ipoz ostēdit. Et sunt talia auxilia seu contraria calida a nā et qlitate egritudinis sumpta ex cibis et potib: et medicinis simplicib: et zpositis iteri: et exteri: approximādis. Et sunt vbi gra ex cibis: ex grana: vt panis de frumento surfuris h̄sis multū salis: fermentat: bñ: cicer: et silia. Et ex carnib: carnes colubaz: et ppris silvestriū et anatū siccāz: carnes salite porcoz: et alioz: ppante et dite cu: specieb: ifra scriptis. Quo: z vittella cocta cu: herbis et spēb: calidis: vt saltuia mēta: feniculū maiora na et fillb: Ex olerib: sunt vt sinapis: eruca: nasturciū rapa: pip aqua: et rafan: et siles. Ex fructib: sunt fīc: passiflā: amigdale: nūces: dacili. auelane: pinee: fistici. Et picef latiti cu: sinapi: vel eruca. Pot: aut sit vinū antiquū vino sum: vt greci flauū: et rubē: et calabrése: et putoolanū pu: vel pa: limphatū put tolerat cerebz. Ex medicinis simpli cib: sunt ex specieb: q: sunt ppris stomachi et cinamomū gariofil. crocus: spica: mastix: thus: nux: mus: galāga: cedo: aria: cardiamomuz: cinqiber: mactis: gallia: muscata: grana paradisi: anomū: squinātū: xiloaloes: assaz: et pipez: grana q: sunt fortioza: et magni iuuamēti i: hac egritudine. Lō fortat. n. oē ei: virtutes stomachi: que cu: sunt defecte in oī eius discrasia maxime i ista. Ingt. n. galie. oē mēbz: cōplexiois fride: actōes defectas bz: ex necessitate: et si natu ral tales habeat qsto magis egritudinalr. Et enula: et rafan: et pirez: et ciper: costus: ambra: musc: et balsamus: et succ: ei: pilobalsam: carpobalsam: aleo sunt etiā valde iuuatiua. Ex herbis: camomilla: absinthiū: mēta: ppris feniculus: anetū: marubii: sanscucus: l. majorana: ruta: mētastrū: origanū: oqimū: petrosilinū. Ex seminib: anisum: cuminū: feniculus: apiu: karui: et silia. Ex gūmis storax: ligada: et siccā: bdelliū: et silia. q: iteri: vel exteri: et per oēs modū approximabis. Ex zpositis iteri: approximādis: sunt cinqiber: pditū cu: quercaro rubeo: et ppris cu: melle dispua: ro. Ipm. n. i: cibo: potu: et medicinis sumptu optinū ē frigi

do vētri. nocibillissimū vō calido. vt Hali. ait. dyacinamo mū dyagalāga. sirup: de mēta. q: sunt leuia. Et ex fortidibus sunt dyatrimon pipeon. dyaciminiū: tiriaca magna. mitridatus: sagenea: omorusta: dyamusciū: et dyambra: trise ra magna. et similia. Ex his aut q: exteri: approximanda sunt ppris: oleū aneriniū de lilio: de alchāna masticinū: et nardinū. Et fortiora illis: sunt oleū costinū: oleū de been: et sambucinū: et de pigib: et oleū de terbētina: de balsamo: et oleū aplorum supponat lana calida: et ppris si aer fuerit frigidus. Et si cerā adiūxeris ei: et feceris cerotū diutius adherebit: lz epithima citi: penetrabit: templastra fortis: ipmēt virtute in sua ppris suba iberēte: et mēbro diuti adherēdo: Qd si precalefeceris ipz stomachū habili: subin trabit. Et in delicatis ppris pān: line: duplicit: et sus fumigā: cu: ligno aloes ifuso in vino: spica mastice sgnato: et thure: et ppris si stomachū fuerit huīd. Et embrocatio cu: aq: calida ē mirabilis: et ppris si fuerit siccā. Et ex eis ē emplim antidotarij nrī calefacies: et zfortas. Et appositiō vētose supra stomachū ē marie iuuās. trahit. n. illuc calez: et sanguinē: et calefacit. Et sciae q: calefactio extrematū pdicuit ad calefactionē stomachi ex pximo. Loti: aut corporis calefactio cu: balneo ex ags terminarum calidis: et aliarū medicinaz: habētiū virtutē calidā: stipticā pdictorū cōfert. dumō nō supfluar: et pdicuit ad resolutionē tūc n. maxie nocet. Ingt. n. hypp. q: cu: q: ifrigidata sunt calefacere o: et sil: si solu stomachi: et epicastruz calefeceris: et ppirā feceris ex pdictis ags: vel cōbrocatōes yl: epithima ueris ifusa spogia in eis. vel filtro cu: frequēti īnouatione anteq: ifrigidēt: aut cu: vase vitreo: vel vesica ex eis ple na: vel ex reb: alijs. pdictis calidis. vtile gdē opaberis. et in nullo falleris. Ulis autē: et mod: vtēdi ē: vt si leuis sit discrasia leuib: ztereris: et si fortis fortiorib: et goem modū ipm stomachū sic discrasiatū studeas calefacere: bz. n. suas virtutes maxime refectas. Ingt. n. hyppo. Frigidū inimicū est nature ipediēs: et ab oib: prohibens operationib: et paraliticū faciens et mortificans.

Capitulum quartū de cura male zplonē sicce stomachi.

Ala zplexio sicca stomachi simplex: et pura ē nota ex notificatiōe calida. Lā aut ei: est vna vel ples extri sece: et ē breuiter enarrādo: diminutio cibi et pot: i qlitate et qlitate: ac sicce zplexiois: et medicina sicca ex simplicib: vt sandaracha sal baurac: cipez: sulfur acetus: et ppris slliticū: et labor nimi: corporis: et aic: et ira angustia tristitia: et ppi: labor stomachi quē patit in tolerādo famē: et stiz: et viglie multe: et ex eis ēger siccā: et vēt: boreal: balneū alluminosuz: salsuz: sulfureū: et picenz: et medicine sicce pdicte exteri: applicate. Signa. ipaz aut cognitio ē manifesta. p: p̄sentia. n. ipaz: quālibz: cognoscet: et p: p̄uationē signo: p: antecedētis: cāc hūorālis: vel p: ifirmū si sagax sit vel astatiū relationē. Cura hui: est ex hūctantib: tēperatis vel parū excedētib: i actiūs qlitatib: intrisec: et extrinsec: approximatis: et maxie cu: regimine hūctatiuo supl: posito cu: d: cura male zplonē meri sicce dixim: illuc ergo redeas. Memorare tñ nocētū tali discrasie valde a qb: nisi gs diligēter abstineat iuuatiua zferre nō poterū: et sunt stiptica: et pōtica. Ex cibis: vt mespila: sorbe: carur atrince: cornula: pira: citōia: et matiana imatura. Et ex potibus: vt est vinū calabrése: et aq: alluminosa: et silvia. Lōsumunt. n. omne qd īnate humiditatis in eo re māsit: hec qdē exhibēdo. hec qdē cōprimēdo i vētres cōcauitatē vel in circuzadiacētes particulas et venas: et poros: et orificia p: q: alimentū humectatiū zsiueuit recipere. Ingt. n. Abo. nihil est qd tñ humecter: qdū vinum tēperatū: et balneū in tina aquaz: eucrataz: dulciuz:

Capitulum quintum de cura male complexionis humide stomachi.

De egritudinibus

Ala complexio stomaci humida simplex et pura.
m Lauta eius et signa e contrario intelligenda sunt male
plexio sicca superi dicte: nec non et cura. Que. n.
cæ sunt vni: cura sunt alteri: et econverso. Et quod non nocet
alteri, pdest: et exuerso. Est at facile sanabilissima aliarum
omnium: siue sola existat: siue alijs qualitatibz applicet. Et quia
minus excedens est et magis nam in talibz principali operâ
tem seruat qz alie res. Et qz contrariu curas ipz fortius
bz qz sua opposita: sic tēpus exercitandi et huetandi non est
equale. Studēdū autem ne sicca et stiprica approximanda
in substantia liquida ministrentur: sed in solida magis. le
duntur. n.a predictis. et a plurimo potu.

Capitulum sextum de cura male complexionis sto
maci composite et pure.

Opposita; vero discrasia; purarum modi sunt
c qz sicca applicata frigide vel calide: huīda apli
cata calide vel frigide: g et eoz cæ et cure: et signa
vno generali apprehendendo caplo ex pmissis possunt habe
ri iunc simplicibus applicatis. Inq. n. gal. cōposita ex
simplicium cognitione habentur. Et iterum simplices
simplicibus: et cōposite positivis curant medicaminibus
Equalia eqlibus: et inequalia vno plus altero minus et.

Spli vero caplo ad curas frigide et sicce conuenient cali
da et huīda: et tēperate calida iteri et exteri per oēm mo
du approximata. Et quecumqz sanguine et alimēti trahunt
ad ipz absqz euaporando: vt est fricatio tēperata balneū ca
lesatio p̄tis: et epithymatio fm mēshā sc̄a: et qz calorē na
turalē in suba et qzto augēt ei seruata euerasia: qz iunat di
gestionē: vt est amplexus pueri tota nocte nudi: ita qz to
tum tāgat epicastrū. Et loco eoz alig applicat catulos pi
gues. Et alijs volā manus: et vtriqz ē boni. Nocibilissima
vo sunt sfatia et acuta nisi alibz huīdis misceant. Sic
cevo et calide conuenient huīda et frigide tēperate. Nocibilis
sima vo sunt pōtica et acria. Huīde vo et frigide acria sunt
conuenientia. Nocina vo pōtica nisi alibz acribz sit cōmi
xta. Humidevo et calide ipa pōtica sunt p̄pria. Nocina
vo pōtica acria nisi alibz ponticis sunt cōmixta: quoqz co
piam habes ex predictis simplicibus: quibus simplicibz
vel iunc cōmixtis ex eis vti mō p̄peteti poteris. vt dciū ē.

Capitulum septimum de cura male complexionis
stomaci cum materia simplicis et composite et.

Ala plexio stomaci cū materia est ei discrasia a
m vitio huoris facta: et in principio est diuersa: s̄z cum
pdurat sit māsua. Humor autem hic est duplex: aut
in eo ḡatus: aut ei ifluy: generat: aut in eo nō est verus
huor: cū illi ḡatio: sine sit naturalis: siue inaturalis: siue
digestus: siue idigestus: soli digestiō sc̄e. s̄. epatis et vena
rū sit p̄pria: et conueniat nō p̄me sc̄dm vētre tm: vtz si has
duas effugiat nequaqz sit generat huor. Si ergo sit hu
mor hic generat in stomacho nō erit verus: s̄z s̄ilis huori:
et maxime cū nō sit ex digestiō: s̄z idigestione poti ḡiat.
Inq. n. gal. cū cibz nō digeris: p̄culdubio in flegma cō
nvertit. pin de ga. flegma appellavit. Et qzqz est de gene
re colere prafline ex adiustione cāte: quā supflua stomachi
caliditas: et cibi etiā operat. Influxus autem est qui a toto
corpo: vel qui ab alijs p̄tula corporis ei ifluy fortior
illi debili p̄g cām alijs extranea maxime si alijs causam
trahētē in se habuerit: puta calorē dolorē vel inanitionē
puta a cerebro epate: vel splene: qd est plurimū. Et si a ce
rebro plurimū erit flegmaticus: si ab epate plurimū erit
coleric: si a splene erit plurimū melācolic: qui ad excitā
dū appetitū ei solet iuniri. Et qualiterqz sit tripli in eo
existit: aut in cōcauo eius natā: aut tunicis ei iūscatus:
aut iterclusus et ibibit. Signa. tale autem discrasia ei cū
materia ex predictis signis iūctis cū grauedine satietate: et
ei motibz ad expellendū. s. nausea: et vomitu: et singultu: et

regimine antecedēte p̄cipes: et etiā in excūtibus videbis
humore. Signū vō humoris generati in eo est ex disca
fia ipsius: vel regimine cibi et pot: et alijs p̄t haberi cū p̄i
uatione signoz plectorie: vel cachocheimie corporis vni
uersi: vel p̄tice alicui: et passionis eiusdem. S̄z signū qz
ifluyat a toto corpe est signū plectorie: vel signū cachoche
mie seu abundantie alicui qz vō humor. Et sumitur et
regimine ipsius. qz fuit v̄sus delitiosa vita et gete: et dimis
so exercitio p̄tuo nō habuerit solitas euacuādes sp̄ota
neas per fluxū sanguinis nariū: per emorroydas vel mē
strua si sit mulier: per fluxū vētris vel vomit: et s̄ilia. vel
qz solitas artificiales obmisit. vel qz fuit ei mēbz aliquo
mutilatiū: cui nutrimentū in corpus superfluat: vel qz vo
lores p̄iodicos pati: siue in aliqua particula corporis:
aut qz ab aliqua p̄tula corporis ifluyat: puta cerebro bī
poterit eius siue inudine patiendi alijs egritudinē isto tē
pore: puta cephalē emigraneā: et hmo: nūc vō patiat: v̄
qz siue in cataricā ad oculos: nares: aures: vel fauces:
et pect: nūc vō nō: s̄z imittat stomacho. Et plurimū est fleg
maticū: mucosum: et in fine digestionis magis. Signū
vero qz ex epate ifluyat est precedēs eius passio: puta iflā
matio m̄lūplicās colerā: quā mittere siue illi ad dū
nādum digestiā hora digestionis: vel oppūlatio que nūc
aperta est: et materia iūmittit retētā: et cōficiēdo mittendī
ad illū. qz debilis est: et porus per quē mittere siue illi
colerā sit amplius: vnde segut vomit: colericus quaque
eius passio: puta oppilatio: et eius grossities que aperta i
mittit melācolia stomacho: vt siue et hora vacuitatis
magis: et oppilatio eius cessavit atqz grossities nō appare
te alijs manifesta eius euacuatione: s̄z mām in vacuitate
eius natante ostēdit eius fluctuatio in ieiunio apud mo
tū: et sumpto cibo vel potu subleuat: et supnatat: et fac nau
seā: et si multa sit: semper nauseā facit. si vero paucā: nō nūc
sumpto cibo: et facilē egredit vomitu vel fluxū ventris da
to aliquo subductiō. Sed iūscatā adherētē significat
nauseā: nec facile educit vomitū: vel feces: et ēt dato ali
quo absterstu: si multum sit adherēs: nec fluctuat i mō
tu corporis. Imbibitam autem singultus p̄pri tibi demō
strat: nec est aliqd predicto. Signum autem distinctiu
cuīs sp̄i humor sit colligere potes hoc modo. Nā si qui
dem materia sit calida ex cordis morbi tenebrositate: et
fastidio. vt dixit hypp. scies ex siti: et oris amaritudine vel
falsidēne si sit flegma saluz: et eius sitis cessat cum calido
s. vino et acetō. Colere vero cuīs frigido. s. aqua cum succo
granato: vel acetō cuīs aqua mixto. Si vero sit humor
sanguineus ex dulcedine: et primitioe solite euacuatiō
naturalis sanguinis: vel obmissione artificialis: nec nō et
nifeste in excūtibz apparebit. Si vo mā sit frida et fasti
pet: nō sit flegma acetosuz: vel melololia iter qz distinguit
melololia imaginatio timor: et p̄fusillanimitas i dominio vel
muliere st̄tingens: plexio corporis: et regimie: et apparitio
cuīs liber in excūtibus ipm manifestat. Et quandoqz
plures cāe simul conuenient: quos cōmixtio: et p̄fusio signo
rum tibi ostēdit. Et si qzdem sit diuersa: erit cum dolore:
factio crescit. Lura vero eius est quatuor res. p̄ia edu
cit materiā in stomacho existente et aggregatam siue gene
rata sit: siue ifluya. qz nō possibile est vllā dispositionem
curare finalē adhuc manēt causa faciente eā. vt ait Hal.
Et si qzdem sit in cōcauo stomachi natā: et iperū faciens
ad os stomachi: qd per nauseam scies: vomitu cuīs aqua te
pida pura vel paucō acetō permixta provocato educatur

Et si semel nō sufficiat reiteretur non q̄ superfluat. Vltimo cū aqua multū calida lauet: et melle ros. quoniaz aut expellit eā: cū vomitu aut soluet ventrē: et confortabit. Si vero iſeriora petat: qđ per grauedinem in fundo stomaci perceptā cognoscet. colirus: clisteribus: vel p̄prys farma- cia vētris subductuīs: q̄ in fra xpo duce dicent: educat. Et ex p̄prys ē turbat nō confortat: qm̄ trahit hūorē subtilem et grossum a stomacho nō trahēdo a remotis ad ipz. Si vero sit adherēs et inuiscata cū incisivis et abstersionis vomitu prouocato: vtputa cum ptisana: vel aqua mellio: expurget: vel cuꝝ oximelle simplici: vel squillitico mixto cuꝝ aqua rafani. Si multū sit inuiscata: et expulsiō in obdies: vel cuꝝ solutōe vētris: cū predictis modis ex approposita: vt turbat et yera. Si vero sit ibibita: et est plurimū cole ra vel flegma saluum cuꝝ yera Hali. euellat: et mundificet que est communis in omni materia: et si p̄pria ignoret: et superfluitates educit absq; humiditatibus inatis. ac mūdificēt etiā humiditates putrefactibiles: seu putrefactio- nes a circuadiacentibus particulis ad ipm nō trahit et confortat vt nec regeneret: nec recipiat. Et si qđē cachochi- mia generata: seu iſluxa a lōgo tépore in ipo permanerit ob penuria: vel iſcientiam: vel negligentia medicoꝝ: vel infirmi inobedientia: seu delictu astatium ministroy: et ali qđ ipresserit: vi p̄dictum est alteret cū prenarratis. Se- cunda res rectificat mēbz: puta stomachū si generās solus sit: vel corpus mēbra alia: et stomachiz si materia sit eis ab illis iſluxa. Et si qđē sit stomachus solus generās: duo reg- nū. Primum est mūdificatiōe eius: vt dictū est: facere. Secundū eius discrasiaz: q̄ causa efficiēs est: put supra dictū estētū xtrarys confortantibus alterare: et régime: vt nō re- generēt materia: dirigere et adeq̄re qđ tibi qualit̄ fiat cō- sequēter adyiem. Si vero sit iſluxa materia opꝝ duo agere. primo prouidentiā mittēt̄ vel iſluēti p̄mittere: qđ velut fons est: vt nō mittat. secundo stomacho curā subiun- gere: vt nō recipiat. C Circa p̄mū tria sunt et opportuna p̄mū est p̄mittere et cuacuatiōes: et si qđē rotū corp⁹ p̄mittat. qz plectricū sit flebotomia p̄mittat de nigra vel p̄portōale illi: vt scarificatio cruriū spatulaz: et vētosatio p̄uocatio emoroidaz: vel mēstruoz: ieiuniū: exercitiū: fricatio: purgatio: diuretica et balneū oia temperata. Si vero qz cachochimū. p̄mo digerat humor. Deinde p̄prys farmacy expurget. Nā si qđem sit colera: Oxiachara vel syruo acetoso simplici: vel cuꝝ leuiori. s. succo granato rū: mucoꝝ: et aceroꝝ: vel aracio loto: cū cuccaro matu- rabis: deinde cū reubarbaro mirabolanis citrinis: tamari- dia: succo rosaꝝ: et alijs solutiūs vētris: nō vomitiūs: et le- uib⁹ expurgabis: et stipticitatē habētibus: qua stomachum confortet: nō debilitent: nec ad ipz trahat. Et hoc est cōmu- ne p̄ceptū attēdēdū in purgatiōib⁹ materieꝝ: eruditinū stomachi ōiūm siue generataꝝ: siue iſluxarum. Si vero sit flegmatica cū syruo acetoso: simplici vel p̄posito: vel op̄i melle simplici: cū geleniabin: vel squillitico: put materia exigit maturabis: et cū aq̄ isopi: origan: calameti: et ameos si sit grossa valde: deinde cū agarico: colloquintida: sticados: et mirabolanis: kebulis associata spica: yl̄ mastice: vel reu- barbaro: vel aloë: vel turbit: confortato cū cincibere: vel ye- ris magnis: vt yera hermetis: logodion: et collognida ex- purgabis. Et pillulis de gnqz generib⁹: et reubarbaro. Si vero materia sit melacolica digeres cū syruo acetoso d- buglosa de boragine dyaboraginato: et succo pomoy dul- cui: et dyabuglosato cuꝝ regumine huectatino supius dico: deinde expurgabis cuꝝ decoctiōe epibimi: et mirabolanis idis emblicis: et belliricis: yera archigenis: et pillulis de la- pide laquli: et de lapide armeno. Si vo sit adusta cū regi- mine humectatino: et cū cuccaro viol. cuscute: lupulo: et ca- ledula. deinde purgabis cū aqua lactis decoctione follicu-

loꝝ sene: et sumi terre dyascene: et silibus. Si vero sit ali- quia particula: puta cerebz mitēs: et paref: et purgei mate- ria eius: si nō sit sanguis cū appropriatis qualia sunt i pre- parado ei⁹ materia: que plurimū est flegma: syrupi aceto si predicti habētes virtutes mellisse isopi ilicados acori: et similiū cū geleniabin. Et in expurgādo cū agarico collo quintida: yeras magnis: pillulis cochyli: et de yera. Et de cū gargarismis: et caputpurgys et succo iircos p̄prie et sternutationem puocatibus notis: ac masticatiōibus: et proprie p̄ mastice factis: deponit. n. flegma de capite qđ plurimū ibi abudat: et stomachū ipm confortat: vt non reci- piat itez. Et si qđ i eo post eius mundificatiōe remansit liquefaciēdo facit dscēdere: qđ si grossuz fuerit: et pactū misceat cuꝝ eo aliqd piperis vel radicis staphisagrie: aut siāt cuꝝ piretro et caricis. Si vo sit epar eius materia coleri- cam p̄parabis: vt supra dictū est: et cū syruo acetoso sim- plici vel yiolaceo de endiuia. Et expurgabis: deinde cum predictis solutiūs: vētris si materia sit in cōcauio epatis: vel cū diureticis frigidis si sit in gibbo. Si vero sit splen eius materia digerēs cuꝝ oximelle habēre virtutem cor- ticos tamarisci: et caparoy scolopēdrie: et corticum salicis. Deinde expurgabis cū pdictis mixtis cū appropriatis sple- niū numeratas. Si vo materia sit sanguinea: euacuet flebotomia appropriata illi. Secundū est subiungere deri- uatiōes eius qđ derelictū est post euacuatiōes. vel regene- ratu ne iſluat donec rectificatio fiat. Et illō igrossare ge- tare vel cōpingere: et ductus per quos fluit si possibile est coangustare. Sed deriuatiōes siāt cū fricationib⁹ sic- cis et duris extremitatū p̄ressionib⁹ et ligaturis doloro- sis: et alijs i cura frenesis superi⁹ enarratis: et replicabilib⁹ euacuationū. Suetarū naturali⁹ ac artificiali⁹ factarum. Tertiū est confortare et rectificare ipm corp⁹ vel r̄iebrum: mittēs et régime: vt nō regeneret mām: et ductus ei⁹ na- turales expurgare. vt si qua regeneret: exinde per natu- rā educat: vel per artē cū aliquo farmaco appropriato ex- pdictis: et per iterūalua modici téporis exhibito. Conforta- tio corporis: vel mēbra mittēt̄ per st̄temperantiam suaz pplexionē: et subam eius yniētia. vt sunt alteratia stiptica et aromatica ex cibis et potib⁹: hz fieri et medicinis: que su- pra in solutione medicinaꝝ diximus: cum de cura egri- tudinuz: quas hereditare faciunt solutiue medicine in sto- maco lōbamur. Regiminis rectificatio statim subiun- getur. Expurgatio corporis ductū cū vomitiūs: cliste- ribus: diureticis et rarefactiūs poroy: que fricatib⁹ cū oleo camomillino vino et aqua tepida: pplet. Epatis et sple- nis: et cerebri cum gargarismis: et caputpurgys antedictis. Que autem materiaꝝ igrossent et cōpingat: ac ductus et ori- ficia angustent: et quietem humores corporis in solutio- ne medicinaꝝ dixim⁹: et alijs etiā rebus. Secundo post p- uidētiam exhibitan mēbro mittenti: vel corpori opore bit curā stomacho adhibere. Et aut hoc dupl̄. vno modo vt qđ fluiū est educat: vt supra dictum est. Et si quidem fuerit colera p̄prie vomitus pronocatiōe cū aqua tepida cū paucō aceto: vel cum solutione vētris: cum yera: cum aqua absinthy. Ea si fuerit cū multa iſflammatione: meli⁹ est ipam dare cū aqua lactis vel ros. vel lacte acetoso: vel aqua prunoy et tamarindoz: et mirabolanis citrinis cū aqua rosata endiuia et similibus. Si vero sit flegmatica grossa: vomitu cum aqua rafani: sinapis: narcisi: acetato: et porro cum aceto vel solutione ventris cū yeras: et proprie magnis propter illud qđ est in iphis de medicinis calidis et fortis resolutiōis et abstersionis. Et p̄mitres oximel squil- liticum: dyatrion: et dyaciminiū: et cibabis eos aqua cice- rū: et carnis lepoz cū speciebus calidis et columbaruz et vino vino nō stiptico: qz in eo est error: et etiā in medi- cinis stipticis maxime ante mūdificationes perfectam.

r 3

De egritudinibus

Et si fuerit flegma humidus et aquosum: dabis cinque cor ticeum thuris: balsami: cinamomi: mirabolani: storacis sicce: xylaloes: ameos: scoria ferri: et muri: caricas cum eo. Et veteris aqua: ferrea minerali: vel in qua sit extinctum ferrum ignitum: et xylomelle squillitico. quoniam sunt excea tiva oium humiditatū stomaci. ¶ Et Sal. medavit fer ratus per succū citoniorū coacerū atibūs cachochimiam flegmaticas vel colericam: vel vtrūq; qd̄ infra xp̄o duce dicetur. Et si fuerit melanolia educatur cum decoctione epichimi: et calameti capestris cum melle et vera archigenis ut supra stomachū in hora iussiōis apponat sp̄ogia ī aceto calido valde: vel sacculus ex lenticulis in aceto decoctis cum integritate sua. Et si sit sanguis et vomitus: vel solutio ne vētris cum melle cassia: aqua: lupuli: capil. veneris: et len tis filuestris cum z. i. thuris. Et succ' porri educit sanguine: et cucumer asinus: et quedā species volubilis mala et ca bēm et alleū filuestre cum supfluit in solutione: sed nocet stomacho. ideo nō auenient nisi apud necessitatē. Et vltio approximēt balnea. qd̄ resolutū materiaz et deruant. Alio modo fit: vt qd̄ mundificatū est fortetur: vt qd̄ in fluat nō recipiat: sed repellat maxie si qd̄ iſfluit non sit p̄n cipale. Et per medicinas que p̄terant suā pplexionem et eius substantiam aggregat: que sunt contrarie sue discrasie a reumate sibi illate et stiptice oratice simul approximate. Hārum aut̄ quedā sunt interius approximate: quedā exterius. Et hārum quedā sunt calide: quedā fri gide: et quedā sunt simplices: et quedā composite: que in fra duce xp̄o dicentur. ¶ Simplices nūc dicamus. Frigi de et stiptice iterū approximate sunt. Litonia: sumac: gra nata cu granis bene contrita. dulcia muça vel acria flos eorum et etiā cum pulpis eoz expressa: pira: maciana: ca tur: ribes: coriādrum: spodium: ros: sandali via: et agresta aqua: et succus eorum: fex vini: et karabe: et barba ircina: et proprie succus eius: et mirabolani diti et similia. Lalida xylaloes: mastix: spica thib: et cortex eius: gallia muscata peonia: nux mus: et p̄prie decocta in sirupis: galaga: macis cinamomū: menta: asinthiū: sansucus: vinum stipticum et vinorum: et crocus. capil' veneris: et omnia breuiter calida aromaticā stiptica: quorūs mentionem fecimus supra in cura meri. Exterius approximāda frigida sunt predi cta oia: et cime et fructus rubi: foliavitis: et salicis: et citonio rum: acacia: hypoquistidos lētes: et similia. Et calida sunt predicta omnia: et fruct' vitis filuestris qui dicitur raspa: myrra: aloes: et similia. Si ergo sit eius discrasia debili tans ip̄m frigida: administrabis calida. Et si calida frigi da. Et quedā fortant ip̄m a proprietate: vt corallus sus pensus ad collum: ita q̄ tāgat stomachum: vel sumptus interius in q̄titate. z. i. ¶ Cura male pplexiōis composite. Sed si attingat q̄ plures cause simul conueniant in tali di scrasia: puta due vel tres: vt q̄ sit materia in concavo ad berens tunicis et villis ibibita: vel q̄ sit cachochimia in stomacho generata. et a cerebro etiā illi influxa: certe hīmōi cura in duabus rebus cōsistit. s. in copia medicinarum ba benthium virtutē curatiuum: et p̄prietatem ad illam quaz iam hic supra habuisti. Et in apto vsu earū: qui in ordine curationis cōsistit: et est vt ab eo prius curam incipias: qd̄ periculosius videbis: et maius scđm magnitudinez dispo sitionis: vel dignitatē virtutis. qd̄ nobilius sit: vt est discrasia cerebri: vel epatis: vel magis ledens virtutem: vt est cachochimia in tunicis adherens: vel ibibita villis. Que magis perducit ad virtutis dissolutionem: et sincopim vel subversionem. Itēz considerabis si equalia sint: que sit illa que sit alterius causa. Nam ab eo qd̄ est vt causa incipies prius: et ea ad moebis ante: deinde qd̄ est vt cau satum: vt q̄ a cura cachochimie incipiendum: deinde ad cu ram discrasie procedendum est. Et si quidem illa simul

possis curare: vt q̄ discrasie stomachi cachochimia aggredata et influxa sit frigida optimum erit et breue. Attēde quoq; et sp̄ice si aliud sit sine quo aliud curari non possit potest fieri. a cura ergo iſflentis icipere debes: deinde ad curā cachochimie stomachi generate: vel aggregate: et tūmo ad curam discrasie stomachi peruenire. nisi parue sint eius cachochimia et discrasia: et dēr sp̄atia. Tertia res p̄ncipalis ponit curam in ordinatiō regiminis in oībus re bus nō naturalibus. Regatur igitur in aere tēperato: et exercitetur ante cibū tēperate: et ad suatum ginnasium compleat. Libetur leui bus facile digestibilibus. Inquit. n. Sal. venter iffirmus nō bene digerit. Et pau carū superfluitū et laudabilem chimū. vt sunt cibaria et potus superius dicta in cura egritudinis cordis. Pote tur vino electo in virtute etate: et mixto put exigit dispo sitio predictor: et proprie stomachi. Sit autem eorum q̄tā tas parua que nō repletat: sed sustenter tantum: et non deficiat: et qualitas: put discrasie cōuenit stomachi: et alioz membrorum. Lēpus vt cibetur hora alienationis: et maxi me si sit hora cōsueta. Ordō vt cum diversa oporteat mini strare propter appetitus defectum: lubrica et subtilia pre mittantur. Stiptica et grossa postponantur. Modus prout digestioni cōplende aueniens est. Inanitio fiat superflui tum quotidianū quāq; die arte si nō sp̄ote sua quoq; bono exitu egerant. Et si qd̄ em enacuatio naturalis ob missa fuerit cōsueta vel artificialis ad eam redeat. Et materia si qua in corpore superfluat que membz̄ consuevit nutriri. vel periodicum dolorem ifferre: arte dormiat die post cibū: vt iūmet stomachū in digerēdo. sed de nocte in sero bene vigilet: et proprie si influat materia et cerebro: si vō ab epate: et splene iſfluat: ei melius est dormi re hora cōsueta: sed non pfunde. anime accidētibus dis ponatur que iuvant digestiones: vt est gaudium: et leticia temperato. ¶ Quarta res p̄ncipalis ponit studiū in correctione accidentiū: que curam morbi. discrasie iepidūt mosis cordis: et oīis eius fastidiūz: et debilitas digestiōis singulūt: sincopis: et siccitas: et cōsumptio habitus totius corporis: et p̄prie eius perdurāt: et fit māsiua: de qbus infra dicimus cu auxilio xp̄i. cum de corde: de spalmo et sincopi supra diximus: vbi cardiacā curare ostendimus. ¶ Sic idiger supra dicte: siue accidens sit discrasie stomachi: siue sit per se morbus. vel q̄ lōgitudinem febris sequatur. Differit aut̄ q̄ que accidens est stomachi indicationem habet a particula patiente: alia vero non nulla existēte in ea particula p̄ncipaliter patiēte. ¶ Hec est cura male pplexiōis stomachi cu materia in generali et speciali. Et qbus poteris ad cuiuslibet particularis: curationē accedere ratificatus. Deinceps medicinas p̄positas subiungemus ad cile vomere: et abstergit viscosam cachochimiam tunicis stomachi liberentez. In p̄ncipio comeditionis sic comedat duas cepas: vel quatuor. Et accipiat ex cepis narcisi: pondus aureo: et quatuor aut quinq; et post cibū suū incidan tur et elixentur cu aceto: et ex illa aqua bibat qui vult vo mere. Ipm. n. bonū facit vomitū eucre qd̄ est: q̄ in cepe narcisi est virtus attractiuaqua abstergit. gali. dixit. Aliud filii serapionis. terat synapis: et prouiantur sive aqua calida: et mel: et immissa pennayomat. ¶ Confectio

coliry: et clisteris posita est supra in cura malicie comple-
xionis meri: et est filii serapionis: est n. valdeueniens in
educendo materiam in fundo stomaci situata: et est fortis at-
tractionis. Aliud collirium trabes materialia a supio-
ribus. Et est secundum inuentione nostrae. Et pulpe colliguntur
de puluericata: 3. s. salis gême. 3. u. stercoris muris: et bau-
racani. 3. iu. serapini: armoniaci: aii. 3. i. cōficiantur cū melle
et decoquanti: et fermentantur ad modum dactili. et immitatur
vnu ex eis. Lōfectio clisteris attractivi secundum inuentorē
nostrā in aqua decoctionis polipodi: foliorū mercurialis:
centaurea: asari: anisi: et feniculi: ana. 3. s. furfuris: manipu-
lum. i. bulliat. pulpe colliquintide tertia pars: 3. serapini:
armoniaci: aii. 3. q̄ta: et dissoluant. mell' cōmuni. 3. u. sic
ci blitis. 3. iu. yerepigre laxatiue. 3. iu. olei cucumeris aſi-
nini. 3. s. salis gême. 3. s. et immitre. Lōfectio yerepigre. 3.
B. cinamomi: xilobalsami: asari: spicce: croci: dyamasticis.
aui. 3. i. aloes. 3. s. Si vo lot' nō fuerit aloes: sufficiēter euia-
cuat: lot' vo minus purgat: corroborat aut magis ventrē.
Quidā aut hoc farmacū miscet cū spumato melle. vt me-
lius seruet et edat. Quidā vero siccū dant et melius. ma-
gis. n. subducit. et magis roborat vētrez. Dosis vero cōis ē
duo: et coleariorū mediocriū: magna vero duo: magni-
tū: minor: vo. i. colearis cuī aqua tepida tribus ciatis va-
tio vētre. Doc. n. farmacū abstergit optime cachochi-
mias tunicarum vētris: et cōfortat ipm: vt nō regeneret. et
minus qd̄ influere sicut recipiat. Quidam vero dant in
aqua absinthiū in stomaco ē materia calida.

Ingt galie. capitorium et absinthiū virtutem habent
et prietate cōfortandi ep̄ frigidū: aperiēdi suos duc'.
et abstergedi. et spica cassia: et fisticū: et similē édimia frigidū
vt dicit Abo. Et illud idē operant̄ cōfectiones eoz: vt
syrupi trocisci. decoctiones epithimata et emplastra.

Inquit quoq̄ gali. scolopēdria: et cortex capparozū vir-
tutem et proprietatē habet cōfortādi splenē: aperiēdi et ab-
stergedi duc' eius. Et illud idē operant̄ cōfectiones eoz:
vt syrupi. troci. decoctōes. epithimata: et emplastra. Et dixi
mus in libro cōsolutionis: vbi de virtute simpliciū te scire
secimus q̄ sticados: et isopus ortēsis virtutē et prieratē
babēt cōfortādi cerebz. et mūdificādi: et aperiēdi: et abster-
gedi ducus eius. Similē et cōfectiones eoz: vt syrupi
decoctiones epithimata: et emplastra. Et caput purgum
et factū ex succo ireos cōmouet sternutationē: et duc' q̄via
nasus supfluitates ex cerebro plurimas: pnas fluere corpo-
ris ad partes occultas. ex gbus ē stomachus. Et caput pur-
gum ex semine vtrice: vel nigelle cū aceto. evaporatione cū
aceto aperit oppillationes colatorū: et oīmū gariofilatuū:
comestū: et odoratum: et calamētū: et similia.

Inquit Abo. carnes vaccine cū aceto coriandro et cro-
co cōfortant: stomachū prohibent: effusionē materiarū ca-
lidarū ad ipm. Et illud idem etiā operat̄ emplastrum ex
foliis rubi cū sauci ordei. Itē sacculi ex inuentione no-
stra ad idem. B. granox myrti. sumac: aii. 3. u. rosarum i-
maturaz cū stipitibus. 3. v. absinthiū loti in aqua rosa. 3. s.
coriādri. 3. i. s. spody: sandali rubei: aii. 3. iu. bulliat in aqua
ro. cū succo citrino: et quādōq̄ additū parū aceti calidi
et sunt expti. Et si ex p̄dictis feceris emplū est p̄rium.
Itē oleū onfacinu rosatū. de citonys. de balaustia ope-
rant̄ idem. Confec̄tio de citonys cōfortans stomachū:
et prohibens ipm recipere humores calidos. et est Abo. B.
citonio: assato: in massa cōtitare. 3. iu. croci: absinthiū:
aui. 3. u. 3. s. olei mastici arboris: et olei de citony. ana. 3.
iu. Lōficiant̄ cum vino odorifero. Et epithime stomachū:
cū. C Syrupus de agresta cōferens ad stomachū calidū
et solutionē nature ex colera citrina: et eritudo accidē-
tes ex corruptione aeris: et absindit situm: et stringit stomachū
cum pregnātis: donec nō recipiat humores melācolicos:

et colericos: et cōfortat embrionē: et stringit if m. cuius per-
mixtio est. B. succi aggreste lib. u. et coquatur donec sumie-
tur medietas: et colet̄ et dimittatur vna die. Deinde redu-
catur ad ollam in secā die. et decoquatur cuī pondere. 3.
u. de gario. donec sumatur grauis odor ei'. et donec fiat
ei spissitudo sube ut rob. et colet̄: et reponatur: et admini-
stretur. Et si vis adde succari cōtitatem: quā vis secunduz
cōtitatem subtilitatis agreste: et spissitudine eius. et est sera-
pionis. Lōfectio in iūce acetose nostra illud idē operaē.
Et etiā trocisci de spodio. et de rosi: et rob myrtle: et rob de
succo granatorum dulciū acetosoz: et miçorum et rob de
ribes. Sed miua aromatica cōfortat stomachū frigidum
vt nō recipiat superfluitates flegmaticas decurrentes ad
ipm. Itē sacculi et emplastra ex predictis calidis simul
cōmixtis: et electris idē operant̄. Et expertis sunt. Recipe
mente sicce: substantie absinthiū loti in aqua ro. donec re-
moueat̄ malitia odoris: sansuici: aii. 3. i. mytiloz: balau-
stariū: ana. 3. i. spicce. 3. i. gallie muscate. ciperi. myrtle. aii. 3.
i. s. masticis: thuris masculi. aii. 3. u. Lōterant̄ et reclaudan-
tur in sacculis. bulliat in yino stiptico. et applicent̄. Et si em-
plastra cōficerē velis addas masticis duplū: et laudani me-
diate. olei nardini: et cere cōtum sufficit. et vttere.
Item electuarū ex inuentione nostra. ad hoc p̄batum
et expertū. B. carnium citoniorum decoctoz: in aqua et vi-
no stiptico. 3. v. cinamomi. 3. u. spicce. 3. s. macis. gallie mus-
cate. aii. 3. u. nucis muscate. 3. i. galange. 3. s. pipis albi. 3. i.
cīnciberis. 3. s. corticū citri: rosaz: imaturaz: aii. 3. u. xilo-
aloes. 3. s. gumi arabici. et dragagantiana. 3. i. syrupi rosati.
de cortice citri et mellisse: quod sufficit.

Item cōfectio nostra de citonys cū speciebus et aroma-
tibus in antidotario nostro. descripta idem operatur. Et
quidam masticem vel rātum amomum addunt.

Item electuarū de scoria ferri ad humorositatez sto-
maci cū caliditate. et est filii serapiōis. B. scorie ferri ifusc
in aceto. v. diebus. et colet̄. et frigat̄ in patella: et terātur.
3. v. mirabolaoz: kebuloz: emblico: bellericoz: radicū
ligritie rof. squintanti: aii. 3. x. et cōfice cum succaro tabar-
get. et dentur ex eo. 3. iu. cum aqua malorum.

Item aliud confortas stomachū. et exccā humiditatē
eius cū frigiditate. B. triū mirabolanoz: p̄dictoz: radi-
cum liquiritie: cīnciberis: xiloaloes crudimucis muscate:
gallie: rosaz: spicce: gnanti: masticis omnī: aii. 3. x. musci.
3. i. limature acui: scōm pōdū medicinaz: que ifundant̄
in vino odorifero. v. dieb'. deinde frigant̄ in sartagine. et
terāt: et liniāt cuī oleo de amigdalī dulcibus. et cōfiant̄
cum melle. et dentur ex eo aii. v. cuī vino odorifero anti-
quo: aut miua aromatica. Et si q̄dez detineat̄ propter si-
p̄titatē eius in stomacho post ipsum sumat̄ māne. 3. i. cuī
galeniabī. vel cassafistula: qm̄ educ̄ abstergedo: et cōfortat̄

Trifera mundificans stomachū mollificat̄ ab humili-
tate. et resoluēt̄ vēositatē. et calefacit ipm. B. mirabol-
orum citrinoz. 3. xx. mirabolorum nigroz: emblico-
rum: et bellericoz: aii. 3. x. radicum liquiritie: pastularum
mundatarum ab iteroribus suis: ana. 3. v. masticis: cīna-
mi. ana. 3. u. terāt̄: et cibellentur: et liniantur cum butiro
vaccino. Et confiantur cum melle dispumato: et admi-
nistretur pondus. 3. u. cum aqua tepida.

Electuarū ad humiditatēz stomachi: cuius pmixtio ē.
B. miro. emblico: cīnciberis. aii. 3. u. heil: anisi: masticis:
ana. 3. iu. terāt̄ et cibellentur. Et cōfice cum melle. et dentur
ex eo pōdū. 3. u. cuī aqua calida vel vino: et est expertum.

Item aliud de nersinthia. et accipe ante cibum et post.
Et cōfert ei in cuius stomacho est humiditas mucilaginosa.
B. heil: pōdū. 3. i. cardamomi: cinamici: aii. 3. i. muſci. 3. iu.
cīnciberis. 3. vi. macropiperis. 3. v. gar. cīnamomi. aii. 3. u.
succari tabarget. 3. xxx. terāt̄ et cibellentur: et dent̄. 3. u.

De egreditudinibus

Colectio farmaci de succo citonioꝝ: quā posuit h[ab]et ad
illos qui discrasiam frigidā & humidā stomaci habēt & ca-
chochimia aggregat flegmaticā: & que a capite iſluxā vel
colericā: vel ytruncat: & fortat: & phibet ne recipiat super
fluītates iſluxas: & resoluēs & expiccas que iſluxa est: & ge-
nerata p[ro]uocat appetitū: & iuumat eos qui nō bene digerut
Succo citoniorū nouoꝝ: & stiftantiuꝝ. i. ponticoꝝ sextaria
duo romanorū mellis electi: & dispumati tātūdē aceti sex-
tariuꝝ. i. s. decoquāti ſuper carbones moderate: & miscean-
tur cinciberis. 3. iii. pipis albi. 3. ii. & ita in ſimul ardērib⁹
carbonib⁹ coque quousq[ue] ad mediā ſistētiā in quali sto-
matica farmacorū ſtruim̄. Hoc ēt farmacū ſert his
qui ibeſcille habēt epar: doſis est colear. i. mēſuratuꝝ in
iciunio: ante cibū per. y. vel. iy. horas: neq[ue] nocet ēt ſi poſt
cibū accipiat q[ui]s. Sed ita cōfectū ſofert his qui discrasia
tū ſim frigiditatē habēt ſtomacū & cacochochimia flegma-
tia aggregat. Illis aut[em] qui discrasiatū h[ab]it ſim caliditatē
& plenū colera auferat cinciber & pip. Sz illis qui medu-
ſit dimidiū pdicte ſmoderatōis cinc. immitre. **A**roma
ticū ro. dscriptōe gabriel: & elefāgie bōi ſaporis ēuenies
i hoc caſu: ybi adſint diſpones i qb[us] eu laudauimus.
Capitulum octauū de cura egritudinū in plasmate: &
p[ro]mo de regimine eius: cuius ſtomacius est rotundus & par-
vus & protensus: vel magnus.

Tomaco est quādōq; accidit egritudo iſtrūm̄tū
in figura. qz cū debeat nāliter eē oblōgis sit rotū
dus: z in q̄ptitate. qz sit paru? p̄parationē ad cor-
pus pro quo coquere cibum habet. ac in situ qz sit superi?
nimis: tuūta dyafragma pp̄fus: z qn̄qz tales egritudi-
nes ei simul contingere possunt: z quādo qvnaqz p̄ se.
Unde. S. ait manifestū qm̄ duo z tria peccata simul i
eē possunt: vt q̄ stoma? sit rotūd? paru? z pp̄ensus iuxta
dyafragma. Lui? cā est iterioz tñ. qz error nāc solū q̄ptū
ad figurā z situ: z ei? cāc z māc q̄ptū ad puitatē. Et cognoscit
ex timore rotūdo tēlione: z malitia anhelit? apud ci-
birepletioneꝝ apparēte in superiori vētre: z ructuatio p̄
prie absqz q̄ tact? iueriat dolorē in eo: z p̄uatiōe ei? apud
inanitionē. **E**t tñ curari nō pōt fīm Hali. in tegni: sicut
nec mala figura: z sit? alioꝝ mēbroꝝ iterioꝝ. Et pp̄ie in
pcedētib? multū vltra natūritatē: z maxime post augmē-
tum. pōt tñ alleuiari: z remediaria p̄auitatem z nocumēto
ipi? cū regimine aueniēte: z pp̄ie cibi z por. **E**t est vt
cibus def facilis digestiōis: z potus paru: z sepe pur Hali.
edocuit. Et in alys regat nō naturalib? pur digestiōi sp̄le
de auenīt: qd̄ ifra dicem? diuinō auxilio confidentes.
Paruitas vo? curari poterit per additionē cibi z po-
tus calidi z hūidi paulatine faciā: z p̄ fricationē catapla-
mata: z empla ex rubicidatibus trahētib? sanguinē ad ipz
donec magnitudinē sufficiētē accipiat auenītē corpori i-
fra adolescētiā: donec corp? sit in augmēto. Et ē talis par-
uitas toti corpori nocina: sic supflua est magnitudo i quo
sunt corrigibiles magis q̄z i alys mēbris iterioꝝ: tū pp̄
pone? ei? cū iurta exteriora magis alys mēbris sit situat:
ita q̄ absqz multo medio pōt attingi: tū ēt: qz eius officiū
est pmo recipe cibuz z potū ab exteriori z medicinas qb?
augmētari poterit infra adoloscētiā: z post ipam naturali
sp̄leto augmētō dilatari z extēdi: vt dictum est: nō tñ au-
gnētarivere cū vez̄ augmētū a nā sit sola: z termin? eius
p̄ficus. **I**nq. n. Hal. solius iſḡ nāc est distrabere vndi-
qz facere otinū subi manēs: z p̄ncipalē custodiēs speciez
corpus adhuc. Et hec est augmētario sine iſfluēti: z appli-
cato cibo nō potēs fieri. Arist. quoqz ait. oium. n. nā istā
tū termin? ē z rō magnitudis z augmēti. qz ad vigesimū
annū: v̄l trigesimū. vt Joanitus dicit. Magnitudo
quoqz cum fascia cincta: z stricte superligata: z cum pauci-
late cibi: z potus: z quiete curatur.

Cla. nonū de cura egritudinū stōi in vys oppilonis ei⁹. Lcedit ēt stomaco egritudo iſtrumentalis in pozis: a t' ducitib⁹: t' vys ci⁹ que oppilo est phibēs trāſitus eius qd venire ab alijs mēbris ad cum ordinauit nā ciusqz qd ab eo ipellit ad alia iſtituit t' expellit. C pōt āt ēt multiplex. Una q̄ est in neruis q̄ sunt iter cerebꝫ et os eius continuates; phibēs trāſitus spūs sensibilis ad ipz. **S**cda ēt pōt in poro q̄ est iter splenē: t ipm phibēs trāſitu mlie quā trāſiniti ordinauit nā ad ei⁹ excitandū appetitū. **C**ertia ēt pōt in via q̄ est iter os t ipm phibēs trāſitus cibi. vt est opillatione meri de qua supra diximus. **Q**uartā pōt ēt oppilo que est in venis q̄ sunt iter epar dum ipm. **Q**uinta pōt ēt in via q̄ est iter ipm t anū scūlere t̄sueuit ad ipz: vt est oppillatione intestinoꝫ. **S**exta ēt q̄ est in venis mesaraicis phibēs transitū chili gnatū in coquē ipellere t̄sueuit ad epar. **V**ax oīum cā est duplex exter. or. s. vt friditas aeris: t̄ strictio aduēcēs: t̄ plurimū ēt iterioꝫ aliq. s. ex illis q̄s in oppilonib⁹ meri noiauium: t̄ plūmū humoralis. Et ex illis ēt catarrus descēdēs ad ipz t̄ malitia digōnis que ēt cā ginalis. **S**igna pīme sunt paruitas appetit⁹ absqz q̄ iuuenias in stōaco malitia xplonis: seu alia egritudo cu pīuerātia digōnis ēt dispōne sua: nisi aliō sit qd ipediat: t̄ paruitas sensus apō dglutioꝫ rei acutē pūgetis vel mordicātis: nec accidit singult⁹ et si in ieiunio sumat. **S**cde signū est paruitas appetit⁹ cu grossirie spleis. **T**ertie signū supius hūisti. Quarte signū ēt sitis itēla in pīncipio in pcessu vo ipst⁹ mīor accidit: t̄ defecatio oīuz opationū ei⁹ t̄ assumptio: t̄ arefactio totū corporis ex arefactō ipst⁹ pūato solito sanguis alimento absqz cā alivē q̄ apparetē illi⁹. Quinte vo signa sunt accūtia ileos t̄ colic. **S**exte signū est mīlitudo egōnis: t̄ huīditas ipsius: t̄ pīce chilosē: t̄ sitis t̄ paruitas sanguis: t̄ pīns alteratio coloris ad pallozē: t̄ assumptio vel extenuatio corporis t̄ defectio. **S**z signa causa pīpaz t̄ exteriori⁹ q̄s iterioꝫ ex signis causaz opillationū meri pīchēdere poteris t̄ gna literē et curā: si prudēs nā fueris t̄ mēte exercitatus. **CVR A.** est āt cura ei⁹ duplex: ginalis. s. t̄ spālis: ginalis ē aptio ei⁹ ex medicis apitiis t̄ ginalib⁹ oīb⁹ oppillationib⁹ talib⁹. Et ex simplicib⁹ spīca. Et ex xpositis yera t̄ pīce cu aqua absinthy partia t̄ magna. Ex cibis aqua ciceruz nuz claru subtile puru vel mixtum put dispositio exigitum t̄ pīcie cu aqua ferrea. Et breuiter omne regimē aperituum t̄ curatiū nocumentoꝫ exteriori⁹ causa pī: qd ex predictis t̄ dicēdis est manifestuz. **S**ed cura spālis est abscessio spālium causaꝫ: sic abscessio pīcē ēt cura catarri quā superī diximus: t̄ malicie digestiōis stomaci: quā subiū gemus. **E**t ex zuciētibus huic oppillationi est costus oleuz eius: t̄ spīca: yebemēter. n. in neruoꝫ oppillationib⁹ cōmēdatur: t̄ istoz maxime cu in assumptione eoz imēdiatus attingant. **S**cde cura est cu iōidentibus t̄ tabergentibus: vt est yera t̄ aqua absinthy: t̄ corticū cappařis: t̄ syrupus ex eis. **S**ed tertie cura ēt dicta. **Q**uarante cura est cum yera t̄ absinthy: cuscute t̄ eupatoruꝫ decoctione pīcie. **S**ed cura quinta est cura yliace t̄ colice quā ifra ponem⁹. **S**z sexte t̄ vltime cura est cu elisteri eius cura est cura fluxus chilosī quā iferi⁹ subiū gemus si succedat nobis pietas trinitatis. **I**nsuper te scire voluimus q̄ largitas dictoz ductiū porrōz sine viaꝫ egritudinal'macie accedit: qd si xtingat p̄ curā oppillationib⁹ hīam exercebis curā ei⁹. **I**ngt Abo. cuscuta apic oppila marmacur aperit oppillationes viscerum.

Capitulum. x. de cura repletionis stomaci siue nauseae satietatis et inanitionis ipsius et.

Epletio seu satietas nauseatua est eritudo istra lis eueneries stomacho in ei? sauitate receptois cibi et potus a na ordinata. **E**t aut repletio ipsi superflua pluri ciborum et potuum crapulosa: et quicq humorosa: flegmatica obtundens sensum stomi: que nec famescit: sed potius nauseat desideras ea expellere: et non valet pp ad berentia et viscositate ei? in tunicis et villis ei?. **E**t causa b? est duplex aut exterior et maliis ut cib? et potus: aut interior et efficiens ut est mala complexio in st? acquisita in eo maz? gnans: aut ei a toto corpore vel alijs inbris influxa. **S**IGNA, tenuis signa sunt grauedo in st? cu nausea. Et quicq est sanguitus: et dolor stomi: et cruentatio acetosa vel sumosa fetida r?flatio in v?tre et hypocodrys: et constipatio quicq: lubricitas: et flatio faciei: et ppe i cochis oculorum: malitia anhelit? et pigritia: et tarditas motuum et coloris alledo vel citritas quicq. **S**igna gnat?is c?c eius. s. humoralis i st? vel quod sit influxa ex his q dixim? supra de signis maleplexionis cu m? possunt haberi et si sit flatica vel colerica mixta: et sicut exterior est manifesta. **CVR A.** et sicut cura ei? cu illius: na? sit in quatuor sic illa. In euando repletione. **I**ngt. n. Hippo. ex plenitudine quicq; erititudines fuerint: et non sanat et. Et ligde sit ex cibis et potibus altero complicit? ipsa. Aut vomitu si reces sit et non incepta digeri fm. s. aut si in via digonis sit cu his: q iunato digone citu de sensum ei? de st? operant: quia sunt piper longum et diatri: sem? rafani pmisius: et cu descenderit ad itestina cu enemate anteq? trahat ad scidam: qd si transierit cu flomia vel farmacia coplebit? prie si fuerit ex huoribus? vomitu aut solone v?tris. Et abstinentia est cois in rectificado mebro, tu disponet? et conforta. s. generatiu mitteti et recipi?um in rectificado regime. Et in accidetia q ex signis hic possit colligere poteris: et copia eoz: q illa coplent et modum eoz et apertum eoz ysum tibi tradidimus seriose.

Capitulum. xi. de cura inflationis stomaci rugitus tremoris et gurgulationis ipsius.

Flatio stomi est et eritudo istral? ipsi? sauitatis eius. **L**ui? ca? est duplex: itrinseca. s. et extrinseca. itrinseca duplex: immedia et media. Et immedia est v?tositas grossa multa geta inclusa in sauo stomi repleta coeau ipsi? et extredes tunicas ei?. Sed ca? media est: aut ex pte stomi: et plonis ei? et est efficiens: aut ex pte cibi: et potu? vel humoris et est maliis. Ex pte aut plonis et caloris stomi: q i generando v?tositat? ca? efficiens est: ut q sit calitas stomi alteras paucis debilis q cu agit in cib? teperatu? st? aduenientem vel in huore i eo x?tu no? perfecte cogit et digerit. **S**ignum pte subtile hu?da: aut aquosam dissoluit. Et iuentus diuertit: et perata aut calitas illa? sumit nisi sit multa qua? sumere nequeat. frigiditas vehemens gelat no? dissoluit sic ventositatem: nec generat. pnde estatis tepeore ppiter caliditate eius acut? no? auertunt in ventu vel nub? et in h?eme ppiter frigiditate it?sa emanationes: vapores que nientes ex terra et q no? couertunt i v?tu vel nub? sic v?tu vel nubes sumptis vel gelatis illis pdictis teperibus no? appar?it: s? vere et autu? ppiter tepiditate calitatis p modu? dissolutis agentis. **E**x pte vo cibi et potu? vel humoru? q sunt in gnat?is eius ut maliis est: vel q se ipso h? humiditate extranea cibus ut sunt legumina et alia silia ex herbis et fructibus. Et potus ut vina grossa et dulcia multe comixt?is: et q grossa mellis crudii et silia. Et humor qui sit flegmatic? grossus viscosus frigidus et hu?dus vel sic eius m?licus multiplicatus in eo ppiter eritudo splenis in quos calor stomaci alteras cu agit: s? sit temperatus et equalis ut in sano corpore extrabit illa humiditate extra neam no? pot coquere et commassare bene: sed dissoluit i va-

porem et ventu sicuti si teperato igni grossa ligna viridia vel aquosa supponant est videre q multu fumum generat: anteq? superet et aburat ea. Si vo igni fortiori vel fortissimo immitant statim sumit et superat et c?burunt ea nulla vel pauca effumar? resultante ex ipsis. Sic quoq si calor st? sit fortis pdictos cibos et potu? et hu?ores presentes cogit et digerit nulla vel pauca ventositate resultante ex eis nisi forte no? sit tam fortis q possit supualere eis: vel q forte quantitate excedant quia nequeat superare. **E**t illud inuit Galien? cum multu calida i dolore colico inhibuit strari. Si vero ex vtriusq parte contingat vtroq dicto erit modo. **E**xtrinseca vero ca? est qlibet res debilitas calorem stomachi in actu digonis super instig? exterius. sicut si aeri multu calido resoluenter vel frigido exponantur. et similiter balneo vel forti exercitio sumpto cibo exponant corpora: vel frigida poterit aq: et breviter si illis adueniat: quecumq sit ex causis debilitantibus digestuam: qd infra sufficienter xpo ppitio intendim? numerare. **E**t signa et cause eius immedia sunt tensio cum dolore: quandoq absq? grauitate multa qualis in nauseatua satietate existit: nisi sit ppiter multitudinem cibi: et potus vel humorum et absq? sonitu ut in rugitu vel gurgulatio continet: qd in hac ventositatis est quieta: et compressione sedatur. In illis vero no? est mota simpliciter ut in rugitu vel humiliata aquose mixta ut in gurgulatione. Nisi sumpto potu: qd tunc etiam si temperatus vel modic? existit sonum c?motionis eius et fluctuationis in vacuo apud c? motionem corporis percipies manifeste. **S**ed signus cause efficientis est ex rememorato debilitatis digestio?is stomachi: que pterit et frequenter accidit et quido bonitas regiminis in omnibus aderit cum puatione signorum repletionis vel cacochymie humoris flegmatici vel mel? colici nullis apparente ex exterioribus causis. **S**ed si signum qd sit ex cibis in substantia qualitate vel quantitate vel alijs operantibus in ventositatis generatione est inuentio ipsorum cu puatione predictorum. Et cum permittatione ipsorum cessat. **S**ignum vero qd sit ex humoribus est signum abundantis cacochymie ipsorum in toto corpore: prie in stomacho cum pdictorum puatione. **S**ed signum qd sit ex humor flegmatico: est: qd est sine siti et humiditate oris ac lingue ac infectione eius in illo. **S**ed si sit ex melancolico siccitas erit oris et lingue. Et signum vtriusq erit ex vtriusq confusum. Et poteris generale signum super omnes causas comprehendere ex totius corporis complexione habitudine c?stitudine etate regimine. et alijs circumstantys. **S**ignum vo exterioris cause est eius inuentio que tibi vel ex relatione infirmi vel astantium est manifesta. **C**ura inflationis stomachi est due res. pma respicit causas immedias. s. ventositatem magis ledentes stomachi resoluti?am. secunda dirigit ad causam mediam abscondendas. **P**rima est generalis in alijs subsequentibus obseruanda. Omnes enim vel debent esse v?tositas resoluti?e vel resolutio admixta confortatiue quoq vel confortatiu?is stomi mixta. Et ex auenti?ib? st? et gross? v?tosita?i est andachocha cu? vino sumpta. Secunda est triplex. pma dirigit ad c?m material? extrinseca cibi et potu? secunda vertit ad c?m m?alem itrinseca humerosam. Et tertia ad c?m efficientem. s. digestiue stomi debilitati?am. **P**rimam complent carminantia extenuantia et resoluti?ia ventositate. Que in cura meri superioris habuisti. **S**ecundam coplent mutatio cibi et potus v?tos ad cibum et potu? facilis digensis paup? superfluitatu? qua? superius habuisti habentem in se virtutem resoluti?am ventositatis admittaz. Et conuersio vniuersalis regiminis ad regimen resoluti?um ventositatis et confortati?um qd in proprio loco dicimus.

De egritudinibus

Certiam vero cōplent incidentia et abstergentia materia humerosam et eduentia per vomitū: vel per secēsum absq; stomaci lesionē q̄ superius habuisti. **S**ed q̄r, tam et ultimā rē cōplent q̄ digonē stōaci debilē hñt ḵor, tare: quōz ifra: xpo duce faciem? capl; spāle. **R**ugit?. Et p̄dictis p̄z q̄ est p̄co: seu sonus vētositas nō mltē sim plici v̄l paucē humiditatē cōmixte in xano stōi. impetuo se cōmote in rectū ex arto loco in amplū. Et q̄nq; versus iſerio rem p̄t̄ itestinoz vel supiorē vt in eructuatiōe con tingit ofens ab iſlationē in q̄vētositas erat multa extēdēs et geta sine sono vt superi habuisti et a gurgulatōe: in q̄ hu miditas est mota sola vel paucē vētositati admixta: pin de est cū sono obtuso nō claro vt est rugitus sic voluit. **S**. Et a tortione in q̄ est paulatī mota i ḡz acuta būditas vel ventositas vel vtraq; eq̄l; iuncta absq; sono. **Q**uo rum cāc et signa ex p̄dictis sunt manifesta. Et cura similis est cure iſlationē: facilior n̄ inq̄ntum eoꝝ cā seu mā nō est geta iclusa: sed cōmota expulsiōi per supi? aut iſeri? pm p̄ta. Luius expulsiōe cōplent simplicia: et p̄posita ex me dicinis cōia q̄ superi? habuisti: et p̄pria q̄ sequunt. Ex sim plicibus appropiatis iſlationē stōaci: sunt varasce sieca: et mīta pura. Juniperus: et feniculus bibit? cū aqua meu. **E**t ex cōibus v̄tutis fortis est castoreū: cip̄eruz nigella spica ameos semen coriandri: macis: cimini: gar. Et com mōuentia eructuationē superi? in cura meri narrata sunt per os sumpta fm oēm modū: et cū clisterib; imissa et éplata euaporata et v̄cta. **E**t ex p̄positis est sūfus q̄d fit ex semic anisi: ameos: rute: calanēto fisco et castoreo: et spica nardi. **E**uaporatio iuuās illos ḡb accidit iſlationē ex eo nigra. **B**. poly: camomille floꝝ sanſuci: seis rute: et bacha rum lauri. an. partes eq̄les et bulliat: et decoquāt in ace to: deī ūfusa sp̄ogia vel filtro i eo fiat euaporatio. **U**n guentū dissoluens vētositatē et iſlationē stōi. **B**. nigelle granoꝝ lauri: rute sicce. an. partē vna ūfundant in aq̄ et co quant in ea: et oleo veteri. an. p̄tes eq̄les. Itē oleū nardi nū cū pulnere castorei: est ultimū et est ināim. **I**tez clisterē ad idē. **B**. p̄dicta et addē: semis anisi: feniculi: caru apy. an. 3. 5. rute: aristologic rotude. an. 3. 4. coquant in vi no veteri: et aqua et addito melle et sale cōi sufficiētis q̄tū tatis fiat clistere. **P**ulnis ad fortadū digonē et expellendā ventositatē cōferens iſlationē: et rugitiū: et timpani ti. **B**. cinamomi electi. 3. iiij. nūcias musca. macis. gar. cīnci. gedoarie doronigi: galage: cardamōi. an. 3. i. spice. 3. i. anisi. feniculi: cumini. an. 3. 5. croci. 3. 4. vtatur in cibis: et salsa mēris. et claredo.

Capitulum duodecimum de stomaci percussione et ob uitatione et casu supra stomachum et cura.

Eleintate stōi. obmittentes hic eoꝝ ifra v̄sq; ad caplū de lienteria reseruam? de solonib; cōtinui tatis stōi nunc dicamus et q̄ illi? gn̄is sūt. **S**ciē dum iḡt q̄tingit vt hō percūtias supra stōm vel obuiet alīci rei dure vel cadat supra eū ex quo suba eius cōtundit vel relaxat disgregat et debilitat maxie si cibo repletus fuerit. **E**t ca q̄ exterior est: est ināimata. **E**t ei? signū est cause iuentio dolor et nausea.

Cura eius est gn̄q; res. p̄ma: ē eū repletōis si q̄ fuerit in stōi et toto corpore. scđa est cōfortatio stōi. et reūnitio eius sube disgregat vt nō recipiat. si q̄d mittit. tercia ē resolō eius q̄d recipit vel tractū fuit. q̄rta ē regimē. q̄nta ē accidentiū correctio. **P**rimā rem ḵplet vomit? si cibo fue rit repletus: deide flomia de nigra vt corporis repletio cū tur si adfit: vel si nō sit mēbra corporis reddat auara immittēdo ad ip̄m dolorosum et debilitatū. **I**ngt. n. Sal. flomam? nō solū in multitudine: s̄ et in magnitudine egri tudis cū modatōe hñop̄ exīste. **S**cđaz et tertia ḵplent medicie stiptice arōatice et odoriferē et resolutiōe fil̄ quas

enērauim? supra de cura meri extēn? et iterius approxi mate. **E**t ex his q̄ in p̄ncipio approximāda sūt et suba absinthiū: decocti in oleo ro. et cataplāti desup. Conforat eni et phibet fluxū hñop̄: et dolorē sedat trahētē. **D**ecīn vero fiat emplin q̄d est. **B**. pomoꝝ de seni decoctoꝝ i vi no stiptico et aromatico v̄sq; ad dissolutionē. deide terat: et suman̄ ex eis. 3. gn̄q; ginta. laudani. 3. x. ro. 3. viii. aloes. 3. vi. absinthiū. 3. v. munīc. 3. iii. aggregēt oia trita cū suc co arnogloso: et folioꝝ cipressi. et oleo de lilio: et masticino et emplēt et stringant supra stōm tepida et teneant p̄ dies viii. **E**x eis aut q̄ iterius apponunt ad bas itēdēs ē medicamē nostrū dictū in antidotario n̄o. caplo de reu barbaro: q̄d cōficit ex mumia rubea tinctoꝝ et vino stipti citōꝝ: q̄d i loco isolatōis mediciaz scripsim?. **Q**uar tam re ḵplet administratio cibī: et pot̄ facil' digōnis bōi chi mi: et paucap̄ supfluitū stiptici: et arōatici: vt sūt carnes p̄dicu arceaz: turdoꝝ de mīra turturū: et caprioloꝝ et sili um: vīnū stipticū: et aromaticū: et rubeū limphatū medio criter cū aqua pluiali: vel ferrata. **E**t oꝝ: vt sūt paucē q̄ co aceris teperati. **Q**uintā re ḵplet q̄ dolorē et nauiscam sedat: q̄ oia ifra dicent si xp̄s voluerit: q̄ sit benedictus. **A**bo. munia cū aqua cimini ad debilitatē stōi. et casu supra pectus stomachum et par cū duobus dāuicib de luto armeno apposita est efficax et experta.

Capitulu tertium decimum de solutione trinitatis stōci et v̄lceribus: et ruptura: et eius cura.

Ledit stōaco egritudo cōmuniſ sue v̄nitätis substantiam soluens sicut est solutio cōtinui simplex ut plaga pūctura incisio et huiusmodi: aut cōposita ut est v̄lceratio. Est autem aut superficialis ut ex coria trans tunicam seu pelliculam aut ambas ut ruptura. Et humor in sui substantiā perforas et penetras sua acutitate: aut sua quantitate repellendo: et extendēdo scindens: aut ventositas iterclusa petens exītu. **E**xterior est duplex intus sumpta vel exterius adueniens. intus sumpta est res acuta vt os acutū spina vel vitruꝝ. Exterius adueniens est sicut percussio cū cultello incidente vel cutello pungēt. Et superficialis causa exterior est cibus vel medicie acute: aut humor descendēs in eum acutus ut in catarris cōtingit absq; perseverantia. **P**rofunda v̄o causa est humor: acutus ibi descendens cū pdurantia q̄d dīt perueniat ad fundū tunicarū alterius vel ambaz. **C**ausa vero composite s. v̄lcerationis est duplex: exterior et exterior: ut in catarris contingit: aut ibibitus corruptus: et putrefactus ppter q̄d acq̄sunt virtutem corrosivā que v̄lcerant ipsū. Exterior est res q̄ partem de sua substantia scindēdo asportauit: et est manifesta. **S**igna simplicis solutio nis sunt dolor: et ardor propri. s. post transglutinem rei paritio in vomitu vel secessu. **E**t si sit ab hñore acuto ostē et fumosa eructatio: et savor amarus et acutus: et ardor: et sitis absq; q̄ sumat res acuta: et ipsius apparitio in vōv tu vel secessu. **S**i vero sit ab extriseca cā oñdit ei? iuē a cibo acuto vel medicia oñdit eius inuentio q̄ p̄cessit. **E**t si ē a catarro īcipēt et oñdit iuentio ei?: et q̄ nō est diuisus qui diu fluxit si est a causa trīseca. **S**ignū vero v̄lcerationis stomaci est dolor: et proprie eoꝝ v̄o dictū est

cōtingens: et fetor in eructatione cū elevatione vaporis
sacientes incurrire succitatem lingue et oris: et si sit pene-
trativa est in cōtinētia cibi et potus: quae egredi et colligi-
tur in vacuū ventris: et q̄fīc̄ fetor et apparitio sanie et cor-
rupti hūoris: et corrosiu in vomitu vel secessu. Et si sit su-
perficialis declarat eā exitus corticis et apparitio ipsi⁹ in
vomitū vel secessu absq; sit excoitatio vel ulceratio in
meri: et signa distinctiua supi⁹ dicit⁹: vel in itestis et signa
distinctiua hic subiungem⁹. Si vo sit pfunda: et sit a causa
extriseca osidit eā suentio ei⁹: et partis ablata: et cōtinētia
cibi et pot⁹: et exit⁹ ei⁹ ad exteriora. **C**o signū distinctiū
q̄ sit in orificio stomaci: vel in fundo ei⁹ sumit⁹ a tpe do-
lo⁹: et a loco doloris: q̄stitate ipsi⁹: ab accidib⁹: et a xcomitā-
tibus. A tpe doloris: nā si sit in ore stōi. dolor est stati post
transgl̄ntionē rei acute. Si in fundo dolor est post getē ci-
bi in eo. A loco: nā si sit in ore: dolor est i feriore vētre cir-
ca furculā pectoris i feriore. Si i fundo dolor est circa vmbi-
lūcū declinās ad pte dextrā vētris seu hypocūdriū dex-
trū. A q̄stitate: nā si sit in ore est dolor fortior q̄ si fuerit
in fundo. Ab exētibus: nā si sit in ore cortex: et sanies ma-
gis exhibunt cū vomitu. Si in fundo magis cū secessu. A
cōcomitantib⁹. Nā si sit in ore minutio anhelitus appari-
tio sudoris frigidis: et extremonū fritas et sincopis ē magis
q̄ si sit in fundo. **C** Signa vo distinguēta iter ulceratōs
meri: et solonē eius: et stōi q̄ cōicare vident̄ fil⁹ supi⁹ i cura
meri habuisti. **S**igna distinguēta iter solonē et ulcer-
ationem stōi: et ppe fundi ei⁹ et itestinop: graciliū superioꝝ
sunt valde difficultia p̄p̄tingatē vel colligatē: q̄re op̄z
vt subtili⁹ iuestigies et ppe sciri potest ex q̄stitate doloris.
loco. exētibus. et concomitantibus. Ex quantitatē do-
loris: quia fortior vel acutior est si in fundo stomaci fuerit.
Et loco etiam: quia si sit in itestinis est locus doloris ma-
gis infra ad vmbilicū declinans. Ex exētibus quia
cortex ex itestis gracilibus est magis subtilis: et freq̄ntior
q̄ si sit ex stōi. Ex cōcomitantib⁹: nā sudoris et extremitatū
fritas et sincopis erit minor si sit i itestis gracilib⁹: q̄ si fue-
rit in stōi. Si vero sit in grossis itestis dolor declarat et di-
stinguit loc⁹ doloris: qz iferior: sub vmbilico: et quātitas: qz
minor: et exētia nō sit pmixta vt in aliis et xcomitāta sit
min⁹: contingēta in eis. **I**ngr hyp. solo xtinuitatis stōi.
et cōfisio est mortalis. Subdit. **S**. ver⁹ est si sit pfunda xca-
na et penetratiua. si vero nō sit pfunda xcaua et penetraria
est curabil. Et addit si sit superficialis facile curat⁹ si sit pfun-
da et penetratiua difficile.

CLura: et duplex ē i cura ei⁹ iētēto: v̄lis et p̄icularis. v̄lis
respicit totū corp⁹: et est q̄trplex. p̄ma ē rectificatio toti⁹
corp⁹: et mēbris cataractis si qđ sit. sc̄da est diuersio hu-
moris vbi mittat vel trahat ad stōm leſiū: et passū. tertia
est regumis debiti et fortatiui ordinatio. q̄rta ē accentuum
correctio. **C**Primā rē xp̄lēt enantia et alteratia discrasia
corp⁹ et mēbris. Euacuātia sit flomia si peccatū ē in sagui-
ne vel farmacia si peccatū sit hūoris alteri⁹ cū p̄missione
digōnis ipsi⁹: q̄ sunt nota. Alteratio sit cū frigidis obtun-
dentibus acutitē hūoris et hūidis sp̄issantibus subtilita-
tē hūoꝝ: vt nō valeat p̄forare: et alteratibus discrasiam
corp⁹ cali: et mēbris cataractis v̄l cū calis tēperatis si fue-
rit hūos vērosus. **C**Sc̄da rē xp̄lēt fricatōes extremita-
tum p̄pressiōes dolorose: et fomentatōes mordaces: talia
supi⁹ narrata in cura catarri. et alijs locis. **C**Tertiā rē cō-
plēt bitare in locis tēperati aeris declinans ad siccitatē: et
ges: et sōnus: et cib⁹ paucis facilis digōnia boni chimic⁹: et
ptici quē dixim⁹ in p̄mo caplo: et por⁹ fil⁹ sit vini rubei et
stiptici limpbat cū aq̄ ferri: et pauci vt nō replete: et exten-
dat: et mollifacet sua suba: et ale acciditā tēperata. **C**Quar-
tam rē xp̄lēt ānodina mitigatia dolorē: et q̄ curat⁹ sincopis:
et sudorem diaforeticū q̄ supi⁹ habuisti in cura cordis: et

calefaciēta extrema frida: vt sunt somēta et calefactoria
nota. Particularis vo respicit mēbz paties et passionem
ei⁹. et solonē xtinui. Et si qdē sit simplex nō pfunda vñica
erit itentio. et reūnitio et coglutiatio et solidatio. **C**o si sit su-
perficialis illā cōplēt stiptica ex cibis et potib⁹: et medicis
q̄ superi⁹ fuerū enarrata. Si vo pfunda illā xp̄lēt: pon-
tica ex medicis iterius et exteri⁹ approximatis. Tales at
medicis sunt simplices et p̄positae: q̄s ifra ic̄s xpi grā me-
diāte dicem⁹: nūc vo simplices: et sunt balaustia granatū:
tribuli: alcāna: alumē et pira sicca et ppe silvestria. Magis
stiptica vt barba incisa ligua arictis: et in antiq nō ē meli-
or ea cauda egnā hy pogostidos. Et glutinatia vt luteum ar-
menū q̄ est mirabile in re vulnerū et p̄baret ambulatio-
nē putredis et luteū sigillarū: thus: et cortex eius: et mastix
gumi: dragagāti: et arabici: et canari: et q̄ sigillant et sunt galle
et silia: et oia q̄ dixim⁹ in cura flux⁹ sanguis nariū: et de cō-
solatōe mediciap: ad fluxum catarri: ex gbus aliq̄ sunt ap-
proximāda iteri⁹: aliq̄ exteri⁹ q̄ sunt nota. Si vo fuerit cō-
posita et ulcerosa duplex erit itentio. et mūdificatio prima
et solidatio. **C**Primā rē xp̄lēt abstergetia nō fortia et
acuta q̄ addat in ylecerē: et suauia: vt est inleb vel aq̄ mel-
lis: vel geleniabi: vel aq̄ passulaꝝ: q̄ sunt xeniētes stōi. Et
q̄nq̄ cassia fistula vbi est neēaria vētris solo. Nā cū hoc
q̄ mūdificat facit solonē facilē: nec trahat ad stōm aliqd.
Et si mā fuerit viscōsa et adherēs: q̄ fuerit falsa: sicut cuꝝ
aq̄ cauliū: vel olīnax salitaz: q̄ et confortare h̄sit ipm vbi
aq̄ passulaꝝ: vel casie fistula nō sufficeret. **C**Ingr. **S**. vul-
nera nō sanant: nisi pfecte exiccent: et mūdificatio eoz
exiccatio est: q̄ si fuerit illic corrosio: et caro mortua oꝝ q̄
mūdificet cū medicamie p̄prio adhuc icarnatiuo: q̄le ē
aloës solus: vel iera pigra. **S**. simplex q̄ mūdificat: et ab-
sterget et fortat: vt nō recipiat nec trahat ab alys mēbris
nō aut iera pigra magne descriptiōis: vt est iera colloquiti-
de logodion: et silēs: qm̄ h̄sit in se res acutas mordantes
ulcerates: et trahētes ab alys mēbris ad stōi: et deide det-
lac: acetosus vaccinū: q̄ latat et stipticat vel sirup⁹ de ab-
sinthio: et de eupatorio: q̄ mūdificat et stipticant. Et vlti-
mo admistres rob de fructib⁹ stipticis supi⁹ nominatis
et cū eis oꝝ vt admistres icarnatiua vt ē ireos thus albū ma-
stix: et silia. Et cū ylecerā sint i orificio ei⁹: admistres xgluti-
nātia q̄ teneat medicamē supi⁹: et nō p̄mittat ipz deſcēde-
re ab eo ad ei⁹ fundū cito: vt est gumi dragagātu cū pau-
co semis rafani: et luteū sigillatū: et armēnū: et ppe cū fuerit
ibi exitus sanguis. Et fortiores sunt troci: de terra sigillata
et de karabein nō ātidotario tibi traditi. Et cū fuerit ibi
dolor fortis oꝝ vt misceas aliqd filony: v̄l seis papaueris
et portulace: qz sedat stipticādo. **C**Emplim. Oribasū oſe
rē rupturis i triseis: et solonib⁹ xtinuitatis exptū et efficaz
si xps voluerit. **B**. litargiri: op̄y: lapidis ematitiae: sanguis
dracois: et hois recētis: galbani: masti: tburis costi boli ar-
meni: lūbricop: terrestrī: mūnie: armēiaci. a. n. 3. 5. rosap: mirtc: cāda
mō: aloës. a. n. 3. v. colloquitiōe logē: resine: solide medie: et mi-
noris. a. n. 3. i. yisci q̄rcini. 3. 5. fiat sic. decoq̄ pelle bedinā in
aq̄ donec tota dissoluat et ipsa aq̄ colet: et fortiter p̄mat et
via alia terēda terēt: et liq̄faciēda liq̄fiat: et lūbrici bñ: xri-
tici cū aq̄ pdcā et v̄scis fori⁹ misceant et incorporeū oia bñ:
dōec veniat ad sp̄issitudinē empli: et applicet. **C**Itē xp̄lēz
in p̄mo caplo positū ē sanū et exptū. Et vnguēta posita su-
pra caplo d̄ cura solonis xtinuitatis meri. **C**Abo. sirup⁹ d̄
vua ūferēs ad c̄gritudines gutturis et apā qđ sit i eo: et yle-
rib⁹ feis i stōi: sumanē succi v̄ne pōtice li. vi. et decoq̄ v̄scis
ad tertia et ūdaſ ūsp ipz mell li. i. et sumac: et radicuz ligri-
tie: gallaz: balau: supioris ro. a. n. 3. 5. 4. mire
aluminis lāmēi. a. n. 3. i. decoq̄nt et colen̄: et v̄sui reſerueſ.

De egritudinibus

Caplin decimū quartū de medicis apatū stomaci.

Ira apostema stomaci. sciendum est q̄ apatum
stomaci: quoddam fieri contingit in superiori par-
te. s. circa orificium eius: q̄dam in inferiori. s. circa
fundum: quoddam in pariete seu tunica eius irtrinseca: q̄d-
am in exteriori: et q̄dam in parte posteriori: q̄ respicit dor-
sum: quoddam in anteriori: et q̄ respicit ventrem: et lacertos ei:
quoddam in toto et raro contingit: et plurimum est mortale. Et
ex causis ipsi: spālibus est dolor antiquat̄ stō: et mot̄ for-
tis aduenies ei ex farmaco solutuo malitioso q̄d trahen-
do ad ipm ex partib⁹ corporis hūores et debilitādo ipm
in eo retineri et colligi operat: et vomitus frequēs: et diffici-
lis: et maxime temperate facit: utputa in pncipio morbi
alicuius: puta febris facit in quo mā indigesta grossa: tui
scosa cum difficultate vomēdi ad stōm trahit: et pre sui vi-
scositate: et adherētia stomaci pre debilitate nō pot expelli:
vñ corpus eius apostemat sic dixit Abo. Signa gene-
rum eius si sit calidū: vel frigidū ex generalibus hñtūr
q̄ si sit calidū dolor erit acutio: et febris et sitis. si frigidū
ecōtra. Sed signa specie⁹ eius ex parte māe ex qua i se
cunda sectōe postponim⁹ dicere. Signa vñ spālia ex par-
te māe in qua: sive localia ex parte apatis. s. existētis i su-
periori parte stōi. circa orificiū sūt ppria vt dolor magn⁹:
et pprie post assumptiōne cibi statim: et tumor circa furcu-
lum nocumēti desideri: et appetitus: et ex cōcomitib⁹ sūnt
spasim⁹ cū alienatōe si sit calidū: vel cū subet et stu-
peſe si sit frigidū: et pulsus cordis frigiditas extremitati lu-
dor frigid⁹: et sincopis magis venes et est malū signū. Si
vero sit in fundo dolor minor et pprie post assumptiōne cibi p-
horā tumor versus hypocūdriū malitia digōni: et cū alio-
rum accidentiū apparitōe minori. Et si est circa iteriore
tunicam dolor erit maior: et apud assumptōe cibi augeat:
magis q̄ si fuerit i exteriori: et tumor min⁹ apparet tactui.
Si vero in exteriori fiat et erunt signa. silt si in parte po-
steriori versus dorsum tumor nō erit pceptus sensu: et do-
lor in dorso: et versus en⁹. Si vñ in pte anteriozi q̄ respicit
ventre esset magis exterioris apparet: et dolor in furcula: et
versus lacertos vētris supioris.

Lura ei: ē q̄tnor res: p̄m. i ē cōplētōis corporis: vel
mēbri mittētis si adsit: vñ et si n̄ adsit et quoēq̄ pdōz
mōz fiat. Scda ē cōplētōis apate seu māe apatis. Tertia
est régimē. Quarta est accītūm̄ correctio: pura doloris.
et similiū q̄ sit fortis et acutus curā ipdieret et ordinē eius
peruerter. Prīmā rem cōplēt flobotomia et de saphe-
na si multa fuerit plectoria toti: vel de basilica si nō fuerit
multa vel de nigra. Et si fuerit cacochimia toti: farmacia
ventris solutiua nō vomitiua educi poterit vt superi⁹ su-
it iuentū cū talis cōplēt debeat anticipando fieri: vt supius
dictū est. Talis aut̄ farmacia ad stōm apostematū trahit
et magis replet q̄ euacuet. Ut ergo cacochimia toti⁹ ex-
purget anticipado: et minore⁹ expedit medicis vētris so-
lutiua stipticis vel diureticis leuib⁹ educētibus per vias
vīne vñ vt sunt diuretica calà sīc radix apij: et semē petro-
filinī: dauci asparagi: et similia. et frigida vt sūt semīa cō-
munia dicta: et nota vel puocantib⁹ euonē sensibile: et cu-
tis poros: vt sunt sudores: puocātia leuia q̄lia sunt apium
anētū calamentū aq̄: et olera coq̄: et assaq̄ cū oleo de spica
super vñcū: et ciclamē cū melle emplatū. Et fra vt aq̄ or-
deci: et melonis indi si cala fuerit: et cū febre: et vinū q̄d vñ-
uersas mouet excreatōes. Sive insensibile vt sunt frica-
tiones multe: et lūaes: et ieiunia et abstinēta: et clisteria cū
medicis hñtib⁹ vñcū educēti leuiter cacochimia q̄ sūt
vñcū fñ diversitatē cacochimie q̄ superi⁹ habuisti. Et
si sit in vētris vacuo cacochimia farmacis illis appropria-
tis ducent leuib⁹ et stipticitatē hñtib⁹ q̄ mundificēt: et
fortent: q̄s et ibi habuisti vt sunt iera cassia fist. aloes. al-

lubleth: turbit nō cōfortatū: et silia: que leuitate soluēt nō
ingetāt: nec ipēdiū dissoluendo: et trahendo ab alijs. Et
silt si repletio sit alic⁹ mēbri flormia de vena respicite il-
lo mēbz: et si fuerit cacochimia farmacia appropata illi q̄
fit ex leuib⁹ ducet cā. Itē tractio ad lōginqua: et deriva-
tio ad ppinqa cū ventosatiōib⁹ fricatoib⁹ duris ligatu-
ris: et copressiōib⁹ doloris: et alijs q̄ supra de cura frenesi-
habuisti. Scda rem cōplēt cōplētū per recursum tātū:
si tota mā sit recurribilis vel per recursus et extractū silt si
tota mā nō sit recurribilis: et si per modū i floriōis sit ficio-
vel per extractū tantū: aut pulsū si sit p̄ modū agētōis.
Recursus at sit triplex p̄ pulsū tactū et trāsmis̄: per
hec oia vel aliq̄d ex eis vel pl̄i. pulsū xp̄lēt in stō apato
sigdē sit calidū q̄d indicat dolor acut⁹ fe. et sitis. fra stipti-
ca aromaticā stō approximata iterius. et exterius i pnci-
pio apatis: et vñq̄ ad septimū: et qñq̄ magis iterius: et qñq̄
magis exterius: qñq̄ in supiori pte vētris: qñq̄ inferius: qñq̄
q̄ versuſ mediū: et qñq̄ versuſ dextrū fñ diversitatē si-
tus apatis ministrata: q̄lia sunt q̄ tibi narrauim⁹ supra de-
curia male xp̄lonis ei: cū mā: talia. n. pellēdo mām sedat
dolorē et inflammatiōē q̄ bāc intentionē cōplētia ipēdiūt et
retardat: q̄ si nō sufficiat: q̄ apā calidum sit colericū vel
adustum approximab⁹ fortiora vt portulacā semperiu-
nā virgam pasto. lactucā: et succū eap̄: et sandalū et mucilla-
gines psilī cū modico cāphore dabis. et si expeditat et fac-
cum papaueris. et semis iusq̄m̄ vel p̄p̄ tebaici opū iun-
scibis: et exteri⁹ emplastrabis: et lenticulas aq̄ sup eis alii-
q̄d calidū et aromaticā admiscedo: et ppriū quale est spica
mastiūmenta. et silia. Tractū at cōplēt cōplētū partiū lōgin-
brachy: vel itestinoz vel epis ppinqoib⁹ illi. Trāsmis̄ si-
cōplēt fortiorat̄ stōi: cū stipticis ibi nūcratis. et caplo de
cura solonis p̄tinui ei. Et sigdē tota recurrat mā san⁹ re-
manebit stōs. Et subest excusatio trāseundi ad aliud. Si
vero nō tota: sed aliq̄d derelictū sit in apate: erat illud vi-
currere. Expedit ergo vt educat per extractū a pte pariē-
te. s. pte apostematis: et bāc cōplēt diaforetica appropria-
ta: vt est calantū apū spica mēta absinthiū. et silia illi ap-
proximata tali ordīe: et mo. p̄t q̄ talib⁹ fñis et stipticis appro-
xiatis vñq̄ ad septimū dōcē fuit i pncipio deinceps dū fue-
rit i angusto miscebis diaforeticis aliq̄d pdōcōz eq̄lī: et p-
prie q̄d vñtē hñz maturatiū parūp et absteriū virulētie
residatīs q̄lē bleta et aliibeth. Et si doloris augmētatio iu-
flamatōis: et febris q̄ augmētū apatis sequit̄ diaforeticis
phibeat approximab⁹ qd̄ cuſ fritate stupefac̄ et resolute cuſ
xp̄lone q̄le ē coziādrū: et vole sicce vel cuſ pp̄petare: vt ē so-
latrū et aq̄ coz̄ it: et exteri⁹: vñ q̄d cuſ mollificatōe resolute
vt ē malua et bismalua: semē lini: et fenu. cataplata vñ pd̄i
etis calis diaforeticis admiscebis q̄ ifrando absterget vt
ē sirup⁹ acetosus aq̄ seminū citrulli: melo. et cucurbite aq̄z
h. n. dolozē molliūt et feb̄ē remittat̄. Sedatis vñ istāma-
tōe et dolore: et cuſ iā puenerit ad statū et decimūq̄rtū diem
t̄p̄s erit diaforeticis calis vñ: ḡb̄ ēt admiscebis aliq̄d ex
stipticis et arōaticis appropatis q̄le ē mastix: et absinthiūz
spica et croc⁹ vt robur abuēt i eo: q̄t ēt i decliatōe silt ex-
cebis. Et sigdē totalr̄ resolute bñ se habet stōs. Si vñ nō
resolute: silt trāscat i dubelati qd̄ ē plūmū pp̄ disponēt māe
et mēbri. tūc oīz vt ad statū pducas icolumē studiū tuū cir-
plesis nūrādo declarauimus: illuc ergo recurre. Ter
regimē supra decimū diversificat̄ fñ diversitatē iterionū seu
rez iētar: q̄s p̄seqm̄ q̄ sūt iā dclarat̄: et accītūt̄ seu
rū correctionē intēdim⁹: q̄ q̄lis esse debeat intentio tibi dā-

clarat: et tu si nō prudens fueris et mēte exercitatus scies
be cōuenientia et p̄pria menire. **C**uartā rez complent
auxilia plura et diuersa sūm q̄ plura et diuersa sunt talia ac
cidentia apata cala vñia: vt sunt eius cōntialia et p̄pria sic
dolor: et iſlāmatio quoꝝ correctionē iam supra fecim⁹: no
tumentū desiderij: et digōnis: quoꝝ correctionē xp̄i mis
ericordis aurifilio iferius subiungem⁹. Et accentu q̄ ex cō
itate insurgūt cerebri: s. vt spasmī et alienatiōis supozis et
subeb̄ quoꝝ correctionē supra de cura capitū p̄misim⁹
vel ex cōitate cordis: vt est pulsus cordis sincopis sudor
frigidus et frigiditas extremp⁹ quoꝝ correctionē et an
teditissim⁹ in cura cordis: ad illa ergo loca recurre. Or
si apostema frigidū fuerit ecōtrario sunt intelligēdoia. i.
cura: q̄ ex dictis in apate alioꝝ mēbroꝝ sunt nota et cu
ra boþoz in stō est cura apatis pdicta: q̄re oꝝ vt mollifi
cantib⁹ utaris: deide abstergentib⁹ et resolutiūs vel ape
rientib⁹: et ultimō stipticis in cura vleceris p̄narratis. Et si
frigidū fuerit nasturciū sumptū ac exterius emplastrū aut
resolutū sua cōplexione aut maturabit et rūpit p̄prietate
sua. **S**acculi in p̄ncipio apatis calidi stomaci: approxi
mati: et pcedēte flobotomia de basilica. **B.** vtriusq̄ san
dal. ro. a. 3. 5. cāphore. 5. i. infundan̄ in aq̄ ro. et succo cito
nioꝝ nutrian̄ sola aqua ordei custodian̄ et carniꝝ: et vi
noꝝ et p̄fectionib⁹ q̄ cum melle fiunt: et bibant succū grana
torum et rob de fructibus frigidis. Et sedata doloris vehe
mentia: deid cassia fistula dissoluta in aq̄ endinie bulita: et
dispumara. **G**ia aut dies egritudis et lōgati fuerint: et a
lor nō quieuerit: sed remāserit apā cū duricie ex hoc em
plastro epitimet locus: cōfectio est. **B.** violaz siccaruz
3. x. ro. ru. 3. v. spice inde: mast. a. 3. i. ciperi: sgnanti: cala
mi aromatici. a. 3. i. y. farine fenugreci. 3. xx. camomille: se
mis maluauisci albi: farine ordei. a. 3. x. Lōspertant oia
cum mucillagie semis lini: deide loc⁹ ex oleo de neriden
calefacto inungat et templet ex pdicto per q̄tuor horas
a. 3. i. comedat: et post digōnem cū stōs fuerit a cibo euat:
vngat cū oleo pdicto de neriden. i. spica calido et suppona
tur lana. **T**rocisci de berberis Abo. **B.** berberis: succi
liq̄. ro. semis: cucumeris: semis melonis excorticati con
triti et cibellati. a. 3. i. y. mast. spice odorifere: succi eupa
torii. a. 3. i. y. rubeeraued fenici: croci. a. 3. i. semis cuscute: et
se. endinie. a. 3. i. y. spody. 3. i. 5. tereniabin. 3. v. Tere et p̄fi
ce cū aq̄ tereniabin et forma trociscis aur. i. et potet. Si
vero apā stomaci per viā iſluxiōis sit frigidū siens aut sit
per modū cōgestiōis vel factū q̄d plurimū est flicū factū
vel melancolicū: aut. n. fit ex via idigōnts cibi q̄ ex idigō
ne in fla uertit: aut ex ipotentiā uertēdi p̄prium nutri
mentū vel ex supfluitate ipsi⁹ retenta nō expulsa: que est
mblacū stomaci suba sit neruosa m̄lce nā: vt superi⁹ ba
bulisti. **L**ui⁹ signa sunt pdicta calidi apatis p̄ter dolorem
se. situm et estuationē: et que comitant ipm apā calidum.
Et si sit per viā iſluxiōis: vel cōgestiōis superi⁹ babuisti si
gna: ibi q̄re: et locoꝝ in qbus fuerit situati⁹ signa babui
sti ibide. Et cura eius est vt post euonem vel purgatiōes
vlem q̄ p̄mittenda est si plectoria vel cacochimia adfit: q̄
est p̄ma q̄tuor rep̄ in cura coi et spāli: vt est repletio par
ticularis. i. apati membri. s. stōaci: et māe in apate collecte
euacueſ scđo. et hoc per extrāctū plurimū ḡ per diaforeti
cabz cōpleri et resolutiūa calida stipticitatez hūtia vel sti
pticis mixta: et maxie cū per modū iſluxiōis fuerit fiēs: vt
nō solū robur v̄tutis in mēbro custodiat: vt oꝝ in eo p̄ viā
cōgestiōis factio: sed et mēb̄ p̄fortat et confortato repellat
q̄d influit ei quoꝝ caliditas d̄z esse temperata: q̄ non tra
hat: sed maturādo et subtiliādo mām et poros rarificando
diaforeti et resoloni debite put mā et mēbrum exigit: cu
mā a fluru cessauerit apte disponat. **D**ox at q̄dā sūt sim
plicia: et q̄dā p̄posita q̄ iferi⁹ subiungem⁹. Simplicia dia

foretica fortis stipticitatis sūt q̄dā iterius approximāda;
q̄dā exteri⁹ applicāda iteri⁹ sunt vt cinamomū cassia ca
lamus aromaticus: spica celtica et alia q̄ superi⁹ i. cura ma
le xplonis meri distixim⁹. Que vō m̄ioris stipticitatis sūt:
sūt vt mēta absinthiū fenicul⁹ ametiū camomilla mellilo
tū cappa. apī. et silia. Que vō exteri⁹ applicāda sūt: sūt h
et alia: vt luci zolla pdictorū. et sic cortex cipresi et arist
vtraq. Et si qdē totū resoluta bñ se hēbit stōs: sivero nō
sed trāseat in sclirosim qdē est viplurimū gnāz ei⁹: et māe
eius: tunc eius cura est due res. p̄ma vt studeas mollifi
care: deinde resoluere: et vtraq simul agere. **P**rimam
rem cōplēt mollificātiā iteri⁹: et exteri⁹ approximata. sim
plicia et adipes butirū mucillagies. Et p̄posita vt empla
strū de mucillaginib⁹ oleū amigdalaz dulciū et sisaminū
et silia simul cōmixta. **S**cđam rē cōplēt diaforetica te
perata p̄portionata mēbro et māe pdicta. Utrūq̄ sim
plicēt emplastrū de melliloto diaglon et cerotū ysopi et
alia simplicia quoꝝ copiā superi⁹ i. cura pleuresis scire te
fecimus. Illic ergo pergre q̄ p̄pria et p̄portionata sūt illi
et in vsum deduc cū diligēta opportima. Et si deum time
bis oia experta tibi succedēt ad votū. Si quoq̄ trāseat i
dubelati: cura ei⁹ est quā diximus in pleuresi et peripleu
monia. illuc ergo recurre. **E**mplastrū Rasis ad apo
stema stomaci et epatis durū cū nō fuerit antiquatum. **B.**
se. lini: aneti siccī: violaz sicca p̄: altee: comomille siccariū
malue. a. 3. v. spice: ciperi: sgnanti: calami aromatici. ana
3. vi. croci. 3. iy. olei camoille. 3. xv. aggregen cū eo. **L**ō
fectio emplastrī cū sūtē fortiter resolutis apā durū stōi: et
epatis: et admistrat vbi nō est calitas: et apā est antiquus.
B. fenugreci: semis lini: se. caul. carpopbalsami. a. 3. v. cor
dumē. ireos. amigdalaz amaraz. costi: mirre. spice: cipi
a. 3. v. bdely subalbidi. 3. y. storacis ligde. 3. iy. masti. 3.
y. ligritie. 3. iy. armoniaci: cere citrine: adipis anatis. a. 3.
iy. olei camomillini. 3. xx. gūme dissoluant in pōdere vini
3. xx. deide aggregent oia: et fiat emplastrū cūz eo vel vñ
guentū diaglon Abo. **L**ōfectio troci. d. spica ad aposte
ma durū in stō iūnatina valde. **B.** floz sgnanti. tapſie. li
gni aloes. clamomi. reubarbari. a. 3. iy. croci: myrre: apū
anisi: piperis: costi. ana. 3. i. se. calami: spice nardi. ana. 3. iy.
bdely subalbidi. 3. y. mast. storacis ligde. a. 3. i. armonia
ci. 3. 5. trocisci iformen̄ in pōdere. a. 3. i. de qbus deif vñ
cūz sirupo acetoso: et pprie q̄i antiquatū est. **L**ōfectio
solutiūi mūdificantis stōm: et expellentes supfluitates hu
miditatū remanentū in eo ex fructibus humidis et cibis
grossis valde. **B.** turbith albi: et mūdi. 3. xx. cuccari albi. 3.
v. gar. c̄ciberis floz camoille. a. 3. y. pulueriēn̄ et dent
in modū traçee colear vñū magnū: vñ. pñi, put nāe oue
nit et neçitas exigit. Et ē p̄puz i. obilitate stōi. de q̄ imedia
te diceſ. Si at nō ɔfortet turbit educet supfluitates gros
fas et subtiles fil. nec trahet ab alijs ptib⁹ corporis ad ipm: et
ē meli⁹: post qdē deif cincib⁹. nō ɔditū: quonia exiccat et ɔsu
mit illas: pre alijs melius est: et est proprium.

Laplin decimū quintū de correctione accidentiū seqn
tiū egritudines dictas: et p̄mo de debilitate stōi.
Dixim⁹ supra i. p̄mo libro: cū posuim⁹ curā egritu
dinū q̄ post purgōnē solutiū eradicat q̄ obilitas
stōi nome ē cōe: et qñz cadit i toto corpe ei⁹: et seḡ ipi⁹ de
bilitas oīn̄ ei⁹ v̄tutū inate. s. et iſluētis: et qñz i supiori p̄c
ei⁹: et seḡ ipaz obilitas appetit⁹: et qñz cadit i iſteriori p̄c: et
seḡ ipaz obilitas digestiū: et qñz cadit i fundo ipi⁹ et vñl
retētis ipi⁹: et seḡ illā debilitas retētive. Uez tñ ē: qz
simpli et idefiniti supra sua significatōe ɔphēdit ɔfectio
nē oīn̄ v̄tutū: q̄ p̄ ē iſt̄m. S; fm cōez acceptōe ei⁹ signi
ficatio supra defectionem digestiū p̄pē cadit. Est. n. cius
operatio principalis ad quam ordinatur p̄ncipaliter a na
tura v̄rtutibus ministrantibus alijs deseruientibus illi.

De egritudinibus

Ait.n. S. nomen simpliciter prolatum si eius significatio sit in bonum dicitur in meliori suo esse; et a contrario sensu in deteriori suo esse: s. n. eius significatio pertinet in malum et proprie in his in quibus natura compugnat morbo totaliter ut ipsum expellat ut in crisiibus: et similibus: ubi non totaliter: sed potius in se fortior vel debilitas non: ut est fortior mente: et bene se habere ad oblationes. **U**nde habuit bonum vel malum non certum signum datur ad salutem vel mortem ut in cura levitatis supra dictum est. Et pindit quemadmodum fortitudo virtutis corporis seu membrorum similes dicta virtutum oium denotat: complementum similiter debilitas similes prolatam ipsorum virtutum vel oium includit defectioem secundum quam eodem ipsum hic sumitur cum nocumetum virtutum eius: singularium infra annuentem deo filio singularia capitula subiungamus. Signa autem ipsorum debilitatis existentes in ipso absque eo quod sit ex parte cibi: et potius et alias nostrorum corporis ingredientium nec non ex parte regimis alias rerum extrinsecarum accidentium ex quibus frequentiter accidere consuevit sunt omnes egritudines euenientes ei predictae ex quibus potissimum est apertus eis vel diversitate malitia in se principaliter evenientes: aut ex vicinitate aliorum membrorum: propinquorum seu remotorum: put supra in mala complexione stomaci dictum est cum sit in toto corpore eius extensibilis maxime: et secundum. S. in essentia virtutum efficiat nocumetum. cum n. virtutes operantur in eo per qualitatiam crassim: quod est ex quatuor qualitatibus sub alterata facta ipsorum per discrasiam accidit non poterunt ipsas qualitates eligere debitos ut quod vincitur per quod est agat suenienter. Talis autem malitia complexione diversa est ois generis simplex et composta pura vel ipsorum et maxime frida: et secca quod cum sit discrasiarum pessima et vite nostra ex ea virtutes deficiunt oes: vel humida: et villosum: et texturam rarificat: et relaxat: et maxime si eius maxima sit ibilibita. sicutaque in carta madefacta ex quo necessarium est virtutes eius valde debilitari oes: et maxime repentina sicut frida digestina: et attractiva: secca vero expulsiva: cum enim oiu opatio sit per villos ut organa eius: et debilitatis necesse est ipsas debilitari maxime. Virtutes naturales non deficiunt: nisi defectioe organi. Signa eius sunt duplicita: quod sunt immediata: et quodam mediatu et secundaria: secundum prima sunt signa defecctionum virtutum eius: quod ex defecctu operationum colligimus.

Inq. n. Abo. virtutum et operationum adiuviciale ex aliis cognoscuntur: et primo appetitiva et attractiva puta: quod stomachus non appetit vel dimittit appetit: nec trahit: nisi cum pena aut est attractio varia quasi tremula: et sic spasmatica. Ita in retentia appetit: quod non habet supra cibum oiu nec comprehendit ipsum: aut debiliter et in alia complexione retinet: quod tremula: et cum tremore: vel quidam: quod non percipit illud: sed sentit labor stomachi: cum desiderio deponendi cibum a se ipso. Et ad illud sunt vocatae: rugitus et tensio et flatio. Et signum debilitatis digestina est tardatio cibi in eo et multiplicatio ista matris et verosimilitudinis rugitus et eructatio et flatio palpebrorum et multiplicatio flegmatis et plurimum si perdurat perduratur ad cacestiam et hydrope carnosam. Signa vero debilitatis expulsive sunt: quod tardie descendit de stomacho cibis et gravitas superioris ventris perdurat diu: et tarditas exitus feci et cum egrediexit cum dolore tortore et tenacitate. **I**nq. hyp. Ex quo sunt nutriri velociter et copiose veloces secessunt: et conuerso: quod tarde: tarde erunt: quod oia infra in spalibus capillis exponitur distictie ponemus. Secunda sunt ex facili passione assumptae: facile. n. ex quibus necrum in suis actibus manifestum fit et augeretur. Et si multa sit defectio a similibus et tria patieret. Sed signa predicta egritudinibus: quod cause sunt ipsorum sunt signa ipsorum predicta superius: quod debent esse recondita mente tunc. Curia eius pperare operari: cum sit ipsa oium egritudinum corporis causa: ipse quoque stolidus sit membrum cui debilitate totum corpus debilitat. Et breviter sic supra

de solatice medicina diximus: est tres res. Prima est remotione egritudinum predictarum: quod causa sunt ei: quod superius habuisti. Secunda est confortatio eius quod compleat cibis: et potione medicie stipite: ter discrasia ipsam ad comoderationem adducet: quod finis nam similes et complices iterum approximatae et exteri finis oem modus: quas oes superius habuisti quod diligenter tuo iudicio: put dispo exigit discernit suadet gressu salvatoris. Tertia est regime: quod sustinet primo in phibitione rex in qua vsu nocester stolidos et approximatorem invitantium: sic enim in moralibus vel spiritualibus primo extirpanda sunt virtus: deinde serende virtutes: ita in natibus: et corporalibus. primo phibet sicut nocetia: deinde ministranda virtus per illud aliquo iuuamento: ledunt per usum maiori noncumerto. Hippo. quoque sequens platonem in hoc illud testatur in natibus. Non pura corpora quantuque nutritur magis ledes. Advertendum non illud verum esse ubi causa debilitatis est multa eo quod ipsa fortiorum fieri impedit: sed ubi paucia sit potest procedere confortatio vel simul fieri eo quod causa confortatio potest esse causa ablatio cause debilitatis: sed de hoc supra in cura cordis est dictum. Res autem in quarum usu nocester stomachus sunt. ubi gressus aer malus. In cuius subiecto sunt vapores mali admixti huius: ex agristantibus stagnorum lacuum gurgitum: et paludum resultantes et male qualitatis. Ex herbis et fructibus venenosis ut est collogintida laureola anabula oleandrum. et similia. Et ex terris in quibus serpentibus et reptilia venenosos inhabitant. Et ex ipsis sunt pestilentiales et aer intolerabilis qualitatis calide: vel frigide proprie et valde variabilis in ea. ois enim talis aer ledendo corpus universalia impedit stomachi digeronem. et ex sequenti universalia eius aerios perturbat. Numia quoque quies quoniam ipsum mollit et infrigidat: exercitum diminutum et superfluum resolutum: et proprie post cibum. Libus quoque male substantie: grossa viscosa et erogene durus non bene masticatus. Nubile triens enim masticatione aliquam recipit digeronem. vel corruptibile ut sunt pisces magni malathria entis domus et male casta: et obstraca orinia carnes buballine egne salite vestitae et non inter natum: panis oppitus cucumeres pisca pira: pomum immatura lac brodiae: et tenuis: ut sunt olla medullae: pinguedies et filia. Et semina vnguis vallis et similia. et cibus supflue quantitatis prestat: satietatem natissima triuam et grauedinem. **I**nq. n. Abo. nihil est deterius: nisi seca: et discrete quantitatis: quod non sit ex diversis. **U**bi Abo. nihil est deterius quam diversa cibaria simul comedere et longum tempus in mensa prolongare male qualitatis: et diversa: quod frigide ut sunt fructus valde frigidii sicut sunt de genere aranciorum et baccheca cucurbita lactuca et papaver: et acute ut sunt erica nasturtium sinapis: et similia: et diversae qualitatis ut sunt caules: lentes: et similia: et subleuantis cibum ad os stomachi ut rafanum. Et abominabilis et fetidus et venenosus ut fungi et extremitates caude cerui. Et ex fructibus ut grana pini non oblonga: et similia. Et ex herbis: ut olera molliata et malua: et similia attriplices: et bletia: nisi cum almuri: et aceto et oleo et porro sint condita. Et ex seminibus ut seminigrecum semen canapis iuniperi et zygasti: et similia. Et ex radicibus ut rafanum napi non in concoctione dissoluti: et similia. Intemperance assumptus: ut puta cum non fuerit preassumptus: iam digestus: nec cum fastidio aderit: et cum aderit sustinuerit. **U**nde Abo. nihil est deterius: quam nutritus supra nutritus quod nondum indis replet huiusmodi. Et teneatmissus quod illos putridos deparet comedere. Ita iordanus ut subtilis facilis digerit postponat grossum: et per modum ut subito multum replet quo ad vertit.

Engt Hippo. vbi cibis p̄ter nās intrat illic egri
midinez facit. manifestat vero sanatio. Et pot' nocu' est
potus vini noui grossi: et turbidi dulcis: et diuersi: et numis
antig: et male q̄litatis venenose: q̄ sit illud in quo cecide-
rit: et mortuū fuerit aliqud ex reptibilib' venenosis: ut seor-
pio: q̄ sui nā petit illud: et supflue q̄statis ut fluctuati: u
temporanea sūptus ut icuino stō: et post cibis fiente digō-
ne nisi sit assuerus. **E**ngt. n. Abo. sup cibis tñ duas fia-
las aut tres bibere nō nocet ei q̄ dñcuit: et aq̄ pdicte gros-
ser: et valde fride: et repide. Et vigilie supflue q̄ phibet ipm
adigōne: et supflue sōnus: et istetus q̄ fm hyp. stōz mollit
et lassuz reddit: vel diminu' itē temporane' malo mō et figu-
ra fac'. Inanitio cū forti medicina violēta et malitiosavt
supra dixim'. Et vomit' freqns difficilis et violētus q̄ stōz
facit lacunā supfluitati ipz debilitādo et supfluitates cor-
poris ad ipm currere puocādo. Repletio supflua cibis et
potus et hñoz q̄ supius dicta sūt: nec nō et supfluitati feca-
lum et vētositatis in testinis: et ipsi' retēto. Nā regurgi-
tando per sui nām supius circulariter redit: et ascēdit ad
stōm: et capit ipz debilitat et pturbat. Et dimissio dñcere
eūonis: et oia ase accūtia nām extenuātia ab ea q̄ fm nāz
est exsētia ut tristitia: iracudia timor et gaudiū imodera-
tu. Loitus quoq̄ plurim': et p̄p̄ post cibū: et balneū super-
fluum et resolutiū. Omnia pdicta sunt in quoz vñi no-
ce stōs sani corporis et multo magis lassi: et debilitatus et
drys iuuat et fortat: q̄ per te eligere potes: si prudēs nā:
mēt exercitatus fueris: vt oī in scēdo nām stōi: et p̄p̄io-
rum: et memor sis coꝝ: q̄ nā ipsi' exig: tñ in cura egritudi-
ni eius: et malitia xp̄lonis fm modū yniuersalē tibi nota
fecim'. et caplo de cura egritudis istrumentalis in q̄stita-
re. **M**edicamē expertū archidiaconi fortans stōacū
debilem. B. miue aromaticē. z. i. tiriae bone. z. i. miscean-
tur et dent cū vino aromatico decoctiōis mente sicce. cō-
fortat et totū corpus. **P**illule abatis. B. laudani: mas-
si. z. iy. Informēt pillule et dent. iy. mane. et sero quoti-
die an cibum sunt expte. **P**illule ad idē fortant stōz
et oīviscera debilia et mollificata. B. masticis albi. z. i. mē-
te sicce. z. y. macis: galāge gar. cinamomi: ligni aloes. ana-
g. 3. 5. asse odozifere: corticū thuris: an. 3. 5. sgnati. z. i. spice.
z. 5. Et si est nausea adde ameos et cardamomi: et corticū
citr. an. 3. i. pulueriēt et officiant cū miuia aromaticā: et
dent mane et sero tres āte cibū. **P**illule andromaci sa-
pientis et sumunī omni hora mudificant stōz et fortant.
B. aloes: turbit: miro. citrinoz. an. 3. iy. ro. masticis: salis
indii: croci: anisi. an. 3. i. Lōifice pillulas cū oximelle. dosis ē
v. vel. yy.

De debilitate stomaci cum siti.

Um stomaci debilitas cū siti: et tarda descensiōe
cibi de stō fuerit et accido ructu fueritq; pdicta p-
ua: neq; vetusta: stōs cū troci. de rosis est curad'
qui. B. pulueris rosaꝝ rubeari. z. iy. xilo aloes: spice: ma-
sticis: cassie lignee: sgnanti: ciamōi: absinthi. an. 3. i. asper-
gant cū vino veteri et formēt troci. aur. i. z. 5. et dñc i ma-
ne. i. cū. 3. i. potiōis de semibus quotidie que est. B. cimini
ameos. an. 3. i. et bulliant in mina. i. aq: donec aq̄ sit rubea-
de qua sumat cū eo. Nutriaꝝ vero cū his q̄ sunt facil' di-
gestostis. et paucaz supfluitati q̄ cū redolentib' spēb' et se-
minibus sint codita: et potent vino veteri. Si aut pdicta
accūtia vetusta fuerit: sumat diacimini et diaolibani aur.
i. cū vino veteri puro: vel diaciminū solum dñc si venter
strictus fuerit: statū solut' dñc dialogibani: hoꝝ aut ſe-
ctiones sunt note. Si aut hec nō sufficerint squama fer-
ri cū vino dāda erit. **L**ui' ſfectio est. B. seis anisi: fen.
ap: cimini: ameos: amude: origani: keisun: karui: seis co-
randri: piperis lōgi: melano pigis: cinamōi: thuris: spice
gar. nucis musc. ciperi: cincib. an. aur. v. scorie ferri aur. x.
bis oībus sexcuplū yini addat: et coqnt' donec ad medie-

tatem redcant: et coleſt: deinde eger quotidie de hoc. z. xx.
sumat et nutricationē alleuict: et abstineat a fructib' et her-
bis: et cibis: et portibus frigidis et aq̄ sp̄aliter frigida: et cam
appetat valde. **E**mplastrū ibernici cōfortas stōm: et est
temperatu sanū et expertū. B. folioz ro. sandaloꝝ rubeo-
ruz et alboꝝ: pulpe sumac. an. 3. y. spice: sgnanti: storacis: ca-
lamitte. an. 3. iy. absinthi loti in aq̄ ro. mēte sicce. an. 3. 5.
laudani cimini torrefacti. anat. olei ro. et cere: qd sufficit
masticis. z. 5. **E**mplastrū aliud qd stōm reddit robustū
et calefacit. B. storacis: spice: sgnanti: absinthi: calamite
masticis. an. 3. y. Et his cū vino veteri: et succo cito-
nioꝝ aspergis fiat emplastrū et supponat stō. **I**tem em-
plaſtrū nostrū supra in antidotario nostro positus calefa-
cens et fortans. Et stomaticon galieni i delicatis vel pā-
nus suffumigatus cū ligno aloes madefacto in vino odo-
riferō suppositus calcfact' sufficiet et diu retēt' pdest.
Pillule magistri Joānis casamīcule cōtra stomaci de-
bilitatem et purgat. B. ro. masticis: reubarbari. an. 3. v. alo-
es optimi ad podus oīum: salis gēme pulpe mirabolano
num kebuloz et citrinoꝝ. an. 3. i. coficiant cū succo men-
te et formēt pillule de qbus suman̄. v. vel. yy. an cibis
et post cibum. **P**illule pauli faciētes ad defectionē sto-
maci et debilitatem appetitiue virtutis et vomitū et defe-
ctionem vñtis digestiue q̄ est ex fortitudine sensus stomaci
qui patiunt' aliqui post farmaciā vel ebrietatem vel i-
gluuiiez. B. rosa. masticis: galle. an. 3. i. 5. ligni aloes chara-
be. semis berberis: sumac. an. 3. v. 5. ligni aloes: charabe: se. accide. corab-
lo. incens: boli armeni. an. 3. i. spice: ciamomi: alochin: asa-
ri. an. 3. i. fac puluerem et frica cū oleo rosato: deinde adde
zuccari. z. xx. da bibere. z. iy. cū aqua fructuū vel cū siru-
po rosato si vis eos cōtemperare. Oleū masticinū valet
ad stomaci debilitatē. Electarius de cinamomo scdm
Abo. et de pilo aloes ad frigidam. Et ad calidam sirupus
de agresta. Abo. ait. Lorall' rubeus suspensus ad collū:
ita q̄ tangat stomachum confortat ipsum et preseruat a do-
lore eius de quo sequitur dicere.

Capitulum decimum sextum de medicinis doloris
stomaci et cetera.

Equitur de dolore stomaci. Circa quē sciendus
est q̄ dolor stomaci in spēbus causis et signis et in-
tentioñib' curatiis dñcunt cū soda et dolore alio-
rum membrorum q̄stum ad generalia. differt vero quā-
tuz ad specialia q̄ varia in membra natura. s. stōaci in quo
est dolor. **U**nde aduertendū q̄ dolor stomaci est sen-
sus nocium accidens ei: et distinguuntur plurimuz ratione
sue essentie: et ratione loci. ratione sue essentie: qz est acut'
extensiū vel grauatiū. rōne loci: qz aut ē i toto aut ī par-
te vt in orificio ei' vel ī fundo. Et post causas cōmunes
et generales enumeratas supra. Causa sp̄alis in eo est mul-
tiplex scdm multiformē ipsius euentum. Ex homibus
nāq; sunt quib' aduenit dolor ante comedionē: et cūz co-
medunt sedat. Et ex eis sunt quibus accidit dolor post
comedionē et post cōprehensionē cibi: qd est post quartaz
horam et siente digestiōe cessat. Et ex eis sunt qbus per-
durat: et nō sedatur nisi euomat quoddā qd est sicut ace-
tum qd projectū in terra ebilit. Et ex eis sunt in quibus
nō sedat dolor: nisi cū descendēt cibi ab eo: et egestio appet-
colrica. Ex eis vero sunt in qbus perdurat longo tem-
pore nec sedatur aliquo predictoruz modop. Et ex omni
bus est cui accidit dolor: facta digestiōe vel circa finē ei'
et vomitu liberat. Et ex eis ē cui accidit dolor ppter mul-
titudinē comedionis eius in fame mēdosa et canino appeti-
tu. Et ex eis sunt qb' accidit pp iterationē comedionis: et ior-
dinatōis ipi'. Et ex eis sunt qb' accidit a re calā adustiuā.
Et ex eis sunt quibus accidit dolor propter potum aque

De egritudinibus

frigide. Et ex eis est cui accedit dolor extensus: percussus: vel grauitius. Et ex eis sunt qibus accedit dolor extensus: pugnus: vel grauitus: et tenuis. Et quicquid est periodicus. Et ex eis sunt in qibus permutat: et ad cerebrem: et ad cor: et ad nervos. Et ex eis sunt in qibus permutat ad intestina. Et causa cuiuslibet est: aut in se: aut ex cōitate: aut vtracq. C. Primi autem causa: in se est: si sit ex cibo: vel alijs supuenientib⁹ debilitas eius: et caloris ipsi⁹ multiplicantis vētositatem aliquā: que est causa doloris. Ex cōmunitate cā est multa effusio melācolie de splene ad stomachum ad excitandū appetitū cū superfluit: aut cursus superfinitū ad ipm apud tollerantia famis. C. Ingt. n. Abo. Tollerare fāmē putridis stomachū replet hūoribus. Lā autem scđ est effusio colere de epate ad stomachū iūnāde digestiois gratia: que ambe nō ledunt in principio: quī ambedū in profundū: cumq; cib⁹ simptus permiscet eas mortuē cū cibo: et faciūt dolorē: et qđ currit: et ascendit ad os stomachi eductur vomitu: et quod ad fundū descendit eductur egestione: et quiescit dolor. Tertu⁹ vō causa est libidin⁹ pdicti hūorū: vel collectio apostemosa in ipo q̄re nec signat atq; vomitus faciat: nec descedit: vt cū fēcessu egreditur. Quartu⁹ causa ē effusio catarrōse māe ad ipm de cerebro in quo multiplicata extitit hora digestio- nis: et facte in somno māxim⁹: nec ex tunc descedit et fert dolorē: et cū vomitu eductus cessat. Quinta cā est repletio extensis ipsius quo ad vasa. Sexti cā est disturbatio digestionis: que vētositatem multiplicat. Septimā est diuer- sitas rei assumptae. Octau⁹ cā est frigiditas aq; que idige stabilis: et nāe straria est. Noni causa est vētositatis in eo. Decimā cā est flegma multiplicatiū in stomacho. Unde cīni cā est mā pdicta in stomacho generata: et facta mansueta. Et si est pdictus cā est dispō particulaq; mitrētū ali quāq; et ipsi⁹ recipiētis et generatis. C. Ingt. n. gal. q̄cūq; in pdictis exacerbant febres particulaq; innascunt dispo- sitionib⁹ mittētū: recipiētū: attrahētū: et generatū. Ultimi vō cā est motus hūoris naturalis: vel sintomati- cus. Signa autem doloris sunt sensus corruptus: qđ noxiū rei p̄ceptio: que si fortiter ip̄mitat: et dolor nō sentiat mēs egrotat: vt voluit hypp. cū ait. Quicquid doleat aliquid corporis plurimū doloris nō sentiūt. bis mēs egrotat. Et signa speciez ei⁹ sunt nota ex eaq; p̄prietate vocabu- loꝝ. Et signa causarū specialiū et p̄ncipaliū p̄me sunt signa obilitatis superi⁹ dicte. Signa vō sede sunt exētia pre- dicta post dolorē ad que sequitur ges ipsius. Signa ergo ter- tie sunt singuli⁹ v̄l apatis signa. Quarte signū est descen- sis catarri: cū dicitur p̄niōne exētū: ac signorū apatis victi. Quinte signū est manifestū. Sexte cause signū est manifestū: et tuū: circa stomachū cū grauidine. Et cū signa septie cause sunt manifesta. Et sili⁹ octau⁹. Et no- ne cause signū est repletio extensis cū ipetu supueniens: ac si itū peccat. Deinde est sensus grauitatis. Unde cīne vō cause signū est dolor strin⁹ cū malitia pplexio- nis stomachi et dispōnis ipsius ab eo: qđ iūnia in alijs mē- bris. Et cause ultimi signū est dispō particulaq; pdicta- rū apparet. Signa permutatiōis eius sunt. Nā si permuta- tur ad cor: et est cū materia: et est calida et effusa: accidit obilitas pulsus: tremor cordis: sincopis: et sudor frigidus: et extremitatū frigiditas: et distia seu spūs offensio nō strin⁹ mā que sunt mali signa: et quicquid mortis. Et signa permutatiōis ad cerebrem: et nervos est paralelis: et antecedit eā et ge- latio stupor scotomia et v̄tigo. Et signa permutatiōis eius ad itētia: et est cū materia est frigida grota: et vētosa sunt pleon: et collica: et dolor artetic⁹ ex permutatiōis ad iūcturas. C. Lura. in cura doloris stomachi duplex est itētio. ḡnalis. s. et spālis. Generalis est que causas ip̄mūntes ipz ḡnales: que sunt tres. s. mala sp̄loꝝ: diversa solutio strin⁹. et trin⁹.

que p̄lectēs. s. vt apā considerat remouēdas: et eadem cā quā supra in cura sode dixim⁹. Specialis est que specia- les cās hic enūcratas: et alias cōsimiles est abscondēs p̄t mēbi natura. s. stomachi inuit que auxilia eligit sibi cōne- niētā: et sunt p̄pria p̄supposita: ergo generali vt ex p̄missis ibidē: et in hac particula nota specialē p̄sequamur attēte sine dilatiōe. est n. talis dolor fortis et si ex leui sit cā. Imprim. n. i. stomachū qđ mēbz ceteris mēbris sensibilius est scđm. s. et sic magis est perceptius ipsius: et proide maioris nocimēti p̄ressio eius: ac nocimēti ad p̄ncipia et yniuersuz corp⁹ extēditur qbus alligat: vñ acciden- tia iūsurgit pluma et verēda. Sic egde raro est adeo par- tius gn̄ fortis sit. Et raro est fortis. Quin resoluendo spūs virtutē p̄sternat. Ob qđ frequēter mortis est p̄uocati⁹ cū supēcedat modū quo casu mitigare oꝝ cū p̄mo. dein de cām cīus ip̄mētē: que cūq; sit auferre. Si vō sit suau- us nāe tollerabilis tñ causa eius oꝝ abscondere. Auferē- do. n. cā simul et dolorē auferim⁹. Ait. u. gal. mitigatiū do- loris sup̄ excessu: vt ifra de cura dicem⁹ artetice sunt du- plicia: quedā respiciūt et pertractat cām ip̄mētē: et p̄cipie- tē simul: et quedā solū cām p̄cipiētē: et nō ip̄mētē nisi ca- lida fuerit: et subtilis. Prima sunt duplicita frida opocru- stica: q̄lia sunt rose mīta: rubus: foliaviris: salicis: citonia- sumac: spodiuz: sandali. et silia. Et alia sunt calida tēpera- ta primum gradū nō exceedētia: stomacho menētia amu- nia et p̄pria: q̄lia sunt camomilla: mellilotū: anetū: anisū: apū: semē caulis: napi: amomū: absinthiū: ignatū: amig- dale: fenugrecū: semē lini: radix altec: malua: isop⁹: hūida: et cerotū ei⁹: et silia in p̄mo gradu calida: et p̄prie qđ cūz co- fuerit solidādi potētia: sicut gūmi primo: et cerasoꝝ: et bētina amiduz croc⁹: et laudanū: hec et iparuz olea fecerit aque exteris applicate scđm oēm modū. s. embrocationis ifusiois epithumatis cū sp̄gys filtro: pānis: lana: stupa: in- yessica vitrea balneo: in lacellis iclūsis cataplasmata em- plastrata: et cerotis iūcta. Et quedā ex eis iteri⁹ sumptu- et p̄posita per modū apoçimatis. Et ex eis est somn⁹: qđ re- trahēdo sensu⁹. Et calorē materia digerit. Pronocantū aūt somnu⁹ quedā sunt frigida. et stupefactua: que intra- specificant. quedā calida: vt anetū et soleū ei⁹: vsica myrra: croc⁹: flos amigdalaz: et silia. Et inebriātia: vt vīnu pu- ru et fumoluz nō antiquū. qđ scđm. s. vigilias gignit. Et gallia: et croc⁹ in vīno cīcania: amomū: armel: et inarmacur sub capite posita a p̄prietate facit dormire. Prouocet ergo somn⁹ si frigida fuerit cā doloris: cū calidis pdictis et p̄prie si per iteri⁹ approximāda p̄uocare itēdas. Sivo fuerit calida cū frigidis. Sivo per approximāda exteris cū quolibz poteris p̄uocare: et cū eo qđ a p̄prietate bz p̄- uocare iūs et extra. Scđayō sunt narcotica stupefacien- tia: quoꝝ multe sunt species in fortitudine et debilitate stu- pefactiois dīntes. cop. n. fortius est opūz. C. Unde Abo. ex opio cū castoreo iūnat. q̄liq; stomachus lapsus et dolo- re. deide poma mādragozē semē ei⁹: et cortex radicis cī. Deide papauer et insquiam⁹. deide solatrū. deide conian- drum et micillago p̄sili. deinde nīx: et vīlmo aqua frida. C. Ingt. n. hyp. dolores et timores: et podagra si in rubē- por. n. mediocris que iducit soluit dolorē. Aliā vero sunt ex his p̄posita. vt tūriaca filonium: trifera magna: arbarsia. Et alia antidota magna. Que oīa scđb̄ ordines appro- timabis: et p̄t sup. in libro solatiōis dītūm: que cūz re- habēte virtutē et p̄prietate fortādi: et defendēdi stomachi- cū ministrabis: vt ē mēta: mastix: spica: et castoreū. Et ex eis est dolor iductus i aliquo extremop̄ vēbētioꝝ qui denigrat ipm. sicut hyp. dixit in affozimis ex eo qđ trābē- do virtutē sensibile ad remota sensum minuit i stomacho.

Et ex eis sunt cibi et potus grossum generantes sanguinem ut lentes frumentum coctum: carnes bouine: extrema et viscera animalium: et pisces magni: et vinum magnum nigrum spissum: et ponticu. qui sensum operant obtusum: et acutum: inspissant et obtundunt humores. **C**Quemodo cam spale abscindunt ipsius sunt diversa secundum diversitatem ipsius super numerata. Aut ergo ea est debilitas stomaci: et caloris degeneratio ipsius: et huius cura est due res. scilicet fortare et resolute ventositatem: et tradidimus hec supra que sunt illa plenaria et per quem modum. **E**t si quidem sic per comunicatis viam et effluxione materie melacolice de splene ad ipsi: cura est quatuor res. prima est splenis euatio. secunda est materie melacolice ad tritariu tractio: vel ad aliud deriuatio. tertia est ipsius fortatio: et ductum ipsius apertio: ut ad exterum expellat: et non ad stomachum: quarta est stomachi confortatio: via apertio: ut ipsum repellat fluentem: et non recipiat.

Prima rem complent ventosaz plectio in ipocundrio sinistro: vel in alio loco stoni opposito: et spleni: et in renibus vel inguinib. **T**ertia pler capar scolopendria tama riscus intus et extra: et per omnem modum approximata.

Quartam rem complent calida stiptica stomacho approximata et extra: intus ut mirob. coditi citonia codita xilo aloes cinamomi spica: macis: et alie spes appropriate: et cibus preparat: cu eis et acetato: et potus vini puri: in quo de cocta sit peonia ministratur. Extra: ut spongia madefacta in aceto calido: cu spica metra et mastice. **S**i autem extra eti sumat aliqd meli ante cibum. Et ut consideres cum illius ex caplo vomit: et evacues illud quod opere euare ex infusione aloes et similibus. Deinde administra trociscos de stella: qui valent ad dolorum stomachi: et ipsi recipienti sufflantes expulsas ex reliquis membris. **E**t ex eis que conferunt ad hoc est: ut sumat olibani: masticis nigelle ameos: corticem fistico: viridiu: et xiloaloes crudi ouiu: an. ptes equeles terant et cribellent: et officiant cu melle emblico. Et sumat ex eis omni die ante cibum cestitas. 3.ij. visq; a aur. ij. Et offert et ministerio coziadri et syripius granatorum cum metra. **E**t ex eis que conferunt dolorib stomachi cu ppietate sumat Abo. sunt pelles iriseae stomachorum anniu: et prie gallinap exicate: et puluerizate: et bibite cum vino: et carnes obstracorum: neq; decocte: ned; assate. **E**t radix peoniae: et semen ei. Et est. 3.ij. ex succuti bibunt cu idromelle ad dolorum: et mordicationem: et corallus suspensus ad collum. ita q; tagat os stomachi. **L**oefectio trociscorum stelle: qui in potu dant ad dolores stomachicalde profundos. **B**. spice: masticis: cinamomi: thuris: squinati: castorei: myrrae: piperas: madragore: semis iugamenti: absinthi: opy: aloes: an. 3. x. iforment trocisci: et den in potu. 3.ij. cu vino: et sunt de ultimis: et sunt almansoris. **I**te coefectio troci. de rosis maior: offert ad dolorum stomachi: et malitia digestio: islationi et icti idropisis: et febribus antiquis. **B**. rosa. 3.ij. xilo aloes: spice: masticis: cassia lignea: floz ignati: cinamomi: absinthi romani: an. 3. i. iforment trocisci cu vino veteri et den in potu cu aqua radicis: quoq; dosis sit. 3.ij.

Loefectio alia troci. de rosis minor: ad dolores stomachi flegmaticorum cu quo est huius coleric: et ad inflammationem anhelitus: et malitia digestio: **B**. rosa: 3.ij. xilo aloes: spice: masticis: cassia lignea: floz ignati: cinamomi: absinthi romani: an. 3. i. iforment trocisci cu vino veteri et den in potu cu aqua radicis: quoq; dosis sit. 3.ij.

Trocisci andromaci facientes ad dol. stoni: et difficultatem ventris: et difficultatem vric. **B**. se. apy. 3. vij. semis anisi. 3. ij. reuseni: pipis albi: floz ignanti: castorei: spice: cinamomi: opy: an. 3. i. 7. aloes: succutrinis: masticis: croci: ana. 3. i. labinthi. 3. ij. tere et cribella: et confice cum succo mete: et in forma troci. zythere.

Hypomedicamenta confortans stomachum: virtutem ei fugas dolores: et facies accelerare digestionem. **B**. galange: masticis: lignaloes: cinamomi: semis myrtle: ana. 3. ij. eufragie: anisi: an. 3. 5. cin. 5. i. cortic. fistico: exterio: olibani rof. ana. 3. ij. spice. 3. i. salis gema. 3. ij. cuccari administrati: vel

darselehan: andacoca et sal gemma: spica castorei: galanga: et coelectio eius. **D**ecimi cura est ventositas stomachi cui cura supra in cura ventositas stomachi dicitur.

Undecimi cura est cura malitiae plonis stomachi cum ma flegmatica: qua hic diximus. Et ppium est agaric: et sglutinus. Et si est mansua est eadem cura: sed fortior. Si vero sit piodea: et mutabilis dispositionum particularum correctione ipsius est curatio: que ex cura sede et tertie cae tibi manifesta si xps tua illuminatio sit quem timebis.

Pillule Hippo. quas Ni. in suo antidotario ponit ex parte sunt. et de vitimis ad dolorum stomachi ex q; cunctis causa si dent tres vel quinq; ponderis. 3. i. pcedete digestio: cu optimelle sglutino: et geleniabini: et aqua decoctionis mente sicce: et anisi: et feniculi: et ameos si ma fuerit grossa viscosa et difficilis eradicationis: vel cu syripo acetoso: et pdicris si facilis: et nos i fra ponem caplo de cura scrofularum.

Abo. si dolor stomachi ex vintuosity fuerit profocata in stomacho: aut in eis que sequuntur eum conferunt ei grana lauri: et cinnamini assatum cu melle effecta: stomacho applicata per modum epili: vel evaporata cu vino. **E**t si est dolor ex melia inflativa: tunc ozi et evaporato fiat cu allumine et dragato cō tritis cu acetoso acetato: additis ratis aneti tritis. **D**olor aut qui fit post cibum: et non sedat nisi vomitu malus est: et re etiis: ut sumat aliqd meli ante cibum. Et ut consideres cum illius ex caplo vomit: et evacues illud quod opere euare ex infusione aloes et similibus. Deinde administra trociscos de stella: qui valent ad dolorum stomachi: et ipsi recipienti sufflantes expulsas ex reliquis membris. **E**t ex eis que conferunt ad hoc est: ut sumat olibani: masticis nigelle ameos: corticem fistico: viridiu: et xiloaloes crudi ouiu: an. ptes equeles terant et cribellent: et officiant cu melle emblico. Et sumat ex eis omni die ante cibum cestitas. 3.ij. visq; a aur. ij.

Et offert et ministerio coziadri et syripius granatorum cum metra. **E**t ex eis que conferunt dolorib stomachi cu ppietate sumat Abo. sunt pelles iriseae stomachorum anniu: et prie gallinap exicate: et puluerizate: et bibite cum vino: et carnes obstracorum: neq; decocte: ned; assate. **E**t radix peoniae: et semen ei. Et est. 3.ij. ex succuti bibunt cu idromelle ad dolorum: et mordicationem: et corallus suspensus ad collum. ita q; tagat os stomachi. **L**oefectio trociscorum stelle: qui in potu dant ad dolores stomachicalde profundos. **B**. spice: masticis: cinamomi: thuris: squinati: castorei: myrrae: piperas: madragore: semis iugamenti: absinthi: opy: aloes: an. 3. x. iforment trocisci: et den in potu. 3.ij. cu vino: et sunt de ultimis: et sunt almansoris. **I**te coefectio troci. de rosis maior: offert ad dolorum stomachi: et malitia digestio: islationi et icti idropisis: et febribus antiquis. **B**. rosa. 3.ij. xilo aloes: spice: masticis: cassia lignea: floz ignati: cinamomi: absinthi romani: an. 3. i. iforment trocisci cu vino veteri et den in potu cu aqua radicis: quoq; dosis sit. 3.ij.

Loefectio alia troci. de rosis minor: ad dolores stomachi flegmaticorum cu quo est huius coleric: et ad inflammationem anhelitus: et malitia digestio: **B**. rosa: 3.ij. xilo aloes: spice: masticis: cassia lignea: floz ignati: cinamomi: absinthi romani: an. 3. i. iforment trocisci cu vino veteri et den in potu cu aqua radicis: quoq; dosis sit. 3.ij.

Trocisci andromaci facientes ad dol. stoni: et difficultatem ventris: et difficultatem vric. **B**. se. apy. 3. vij. semis anisi. 3. ij. reuseni: pipis albi: floz ignanti: castorei: spice: cinamomi: opy: an. 3. i. 7. aloes: succutrinis: masticis: croci: ana. 3. i. labinthi. 3. ij. tere et cribella: et confice cum succo mete: et in forma troci. zythere.

Hypomedicamenta confortans stomachum: virtutem ei fugas dolores: et facies accelerare digestionem. **B**. galange: masticis: lignaloes: cinamomi: semis myrtle: ana. 3. ij. eufragie: anisi: an. 3. 5. cin. 5. i. cortic. fistico: exterio: olibani rof. ana. 3. ij. spice. 3. i. salis gema. 3. ij. cuccari administrati: vel

De egritudinibus

ſirupati cū aq̄ ro.lib.y. doſ. ē a.5.i. vſcq ad.3.i.2.5. a.5. cibū & p. Alio quo ad dolores ei⁹ ex grossis eviſcosis hūorib⁹ ſepultis in ſtō: & ei⁹ vallis: & eueniē ſenib⁹, ppe & hyeme: &. baccap lauri: anifi: a.5.i. piretri vltamarini: cinqi. gaſage: a.5.i.5. mafſticiſ: myrre: a.5.i.5. melle lib. y. aceti lib. i. doſis ē ab. 3.5. vſcq ad. i. Hal. medicamē valēs ad iſiſ mitates ſtōi frigidas: & dolores fortes. &. triū pipez: ſpi- ce nardi: cīcīb. roſaz: floz camomille: ſquinatī: cētauree: arifologe rotūde: a.5.i.5. ligni aloes. 3.5. Lōficiant cum melle i quo cocta ſit maſtix: & gari. doſis ē. 3.5. cū aq̄ calā. Aliud medicamē 2ferēs ad dolorē ſtōi: & epatis remo- uēs putredinē ab eis ex caliditate & acuitate colere citri- ne faciēs digerere cibū: & fortas ea. &. roſaz ru. 3.5. tro- eſcoz: dyarodon: ligritie: a.5.i.5. gar. calami aromatici: ſpodi: mafſticiſ: ligni aloes: a.5.i.5. triū ſandal. 3.5. ſemis portulace: lactice: ſcariole: ſe. cōum mūdetoz: albarum margaritaſ cū fengerafe: rafure eboris: dragagati: gumi arabici: a.5.i.5. cāphore. 3.5. 2fice cū ſyrupo acetoso: doſ est. 3.5. cū aqua calidavē frida. Medicamē ex iuētōe noſtra: ſanās vniuerſos langores: ſtōi: ſi yhs xp̄y voluerit: oēs vtutes ei⁹ 2forat: & vomitū ſiſit: & ipm prie nā re- ſtaurat: quo nullū ē meli⁹. &. mafſticiſ: ligni aloes: myrre cinamomi: a.5.i.5. v. cortic. exterioris ſisti. gar. ſpice: a.5.i.5. eufragie. 3.5. coralli albi & rubei. pteſ miſcendo eqles ad pondus omnium rerum: ſyruſ ro. quod ſufficit.

Pillule purgātes ſtomacu ab oī ſupfluitate humoz & cerebz: & remouēt dol. &. abſinthi: mafſticiſ: agarici: ana 3.5. triū miroba. 3.5. i. turbit. 3.5. x. epiſthimi ortēſio: ſals id: ana. 3.5. penidiap. 3.5. i. yere pigre. 3.5. v. ſucci roſ. 3.5. i. y. dy- gridy repreſſi. 3.5. i. fac pillulas cū ſucco ſcariole: doſ ē. 3.5. i.

Lōficiationa dyacimini: & dyatrimon pipereon ſunt eueniētia. dixit Abo. Pillule q 2ferūt ad dolorē ſtōi: & ſingultū: & ſut ſerapiōis. &. aloes abluti. 3.5. i.5. muſci pipis: a.5. daui. i. Lōficiant cū vino puro. & alig addūt ſpi- ce. 3.5. Pillule ad dolorē ſtōi & tuſſim: & eos q paſſare nequeūt. &. aloes. 3.5. vi. abſinthi: enule: a.5.i.5. vi. mafſticiſ: mēte ſaracenicē: a.5.i.5. Lōfice cū melle. doſis ē. v. ante ei- bu vel poſt. Deiceps ſcribam⁹ medicinas que admini- ſtrant exteri⁹ ex emplis linimētiſ vnetiōib⁹ ſup ſtōi: & mo- dos eoꝝ: & ſunt ex neceſſitate cure lāguoris ſtōi. aggregat. n. & coadunat pteſ ei⁹: & vtutes & calorē ne reſoluat & ex- let indebita: & deſtruuit in eo dolores: & 2ferūt ei⁹ yite.

Empl⁹ filagry ad dolorē ſtōi epatis: & matrix: & apa cū linif exteri⁹: & admiſtrant mulierib⁹ in lana linita cū ea matrix. &. croci. 3.5. v. bdelu: mafſticiſ: cal. aroma. aloes ſtorac. hūide: a.5.i.5. vi. cere. 3.5. i. adipis anſeris. 3.5. i. y. iſopi ſicce & thumide. 3.5. xxx. olei nardini quantum ſufficit.

Calefactorii ad dolorē ſtōi frigidū. &. cinerē caliduz: & imple papiſdeſ quaz viſ: & deſup aſpge cimas origani: & inuolue in panno līneō: & ſuperpone cum compreſſione.

Idē opat tegula ignita exticta i vino greco: & ſuppoſta ſtōi. Sunt et expta calefactoria ſicca ex ſale & milio vel furſure fm hyppo: & hūida ex ſpōgia madefacta in vi- no decoctionis anisi: ſenilici: abſinthi: & camomile.

Unguentū ad pdicta. &. aloes mafſticiſ olibani. mirre: a.5.i.5. corticū granatoꝝ: roſaz: anifi: galāge. gar. a.5.i.5. olci roſ. camomille: a.5. lib. i. cere. 3.5. i. y. bullitis oleis: acero & cera poſt pfecta decoctione ſupasperge in fine ſpē ſpdi- etas pulueriçatas bñ agitādo donec ſiat vnguentū. ð quo punclo ſtō ſupasperge mirrā & mafſtice lineū pāni: & lana ſuccidā calidā ſuppone. Linimētiū aliō noſtꝝ 2fortas ſtomacū: & oēs ei⁹ opatiōes: & remouēs oppiliatiōes do- lores & ventositates. &. olei nardini lib. i. & fac bulire cum ſanſuico trito: bulitiōe vna: poſtea pone cere. 3.5. i. y. & fiat yn- guētiū cū mafſtice: myrre: terbētine: laudanica. 3.5. i. y. ynge & ſuperasperge puluerem anifi: & roſarum.

Aliud ad eandē in febricitante. &. olei myrtini: & tro- an. 3.5. y. & buſiāt cū maſtice & olibano: & vnge ſtomaci ſe- eo: & ſupasperge puluerē roſ. & granatoꝝ: & remouet vel ar- cet naſeā. Ad idem. &. ſucci ſolatri: & ſucci abſinthi: anifi: a.5.i.5. y. farine ordei. 3.5. i. mafſticiſ. 3.5. i. roſaz rubea- rum pulueriçatarum. 3.5. y. ſiat commixtio: & vnge.

Aliud qđ adminiſtrat q̄ oia alia nō 2tulerūt: & ſedan- do dolorē arcet vomitū & naſeā: & fluxum. &. colofonie terbētine: olibani: a.5.i.5. ſanguis draconis: muſic: mirre ſarcocole: a.5.i.5. roſaz: corticū granatorum: ana. 3.5. i. In- funde ſtupam. & ſuperpone.

Capl⁹ decimū ſeptimū de noſumētiſ appetit⁹ ex qb⁹ eōbilitas: ſeu diſiuitio dſtructio ſeu ablatio & coſtrupio. Eſtructio ſeu ablatio appetit⁹ eiusq; diſminutio ſeu famis q̄ ē fm. Hal. cibi idigētia: ſeu deſideriū calidi & ſucci. ſicut ſitit eſt idigētia potius & deſide- riū frigidū & humidū: cui⁹ organum os ſtōi nā iſtituit: ſunt note: ſunt. n. ſpē ſocumētiſ appetitue actōis: qđ ē triplex fm. H. ſablatio ei⁹: & ē cū ſtōmac⁹ nihil appetit: & di- minutio ei⁹: & eſt cum appetit parū ſpectu coſtūt: & ei⁹ corrūptio q̄ cū appetit iſcouenietia: ſz de hac iſtra diſtincte di- cē patris ſapiētia ſiccurētia. Laufe aut ei⁹ ex noſititia cauſaz naturaliſ pficiētia ipm poſſunt b̄ti. Ingt. n. H. ſtrioꝝ cōtrarie ſunt tāe. Lāe aut perſiciētēs ipm appe- titū nālē fm. H. ſunt gnqz. ſ. inanitio mēbroꝝ: nālē diſide- riū eoz trahē: ſuctio venaz: ſtōi ſenſus: & deſideriū aia- tū xplēs. Si ergo auſterat aut dſtructū illud erit: aut quia deſtructū: aut qz venarū ſuctio nō iſteruenit: gbus mediātib⁹ mēbra trahūt a ſtōi & iſteſtinis: ſicut radices arbozū a terra: aut qz organū appetit⁹. i. ſtōmac⁹ ſuā inanitionē ſentit: vt in bolismo: vñ aiatū deſideriū. i. volūtas replen- di nō ſeq̄t: que fames eē dignoſcīt: aut qz nulla affuit.

Primi cā eſt repletio mēbroꝝ: & prie ex humorib⁹ crudis: cōſtipatio poroz: & calorū nālis: debilitas & occu- patio ipm in rectificādo huiores crudos & grossos: & di- redō & admiſtrādo ipm loco ei⁹: qđ diſſoluit: vt in aiali- bus accubētib⁹ in cauernis ſanis hyeme ſiſtēt: & iſvalde pingib⁹: & in febriētib⁹ fe. flegmatica. Scdi cā ē. qz l⁹ pre- ccesserit ianitio ſenſibilis vel iſenſibilis: tñ qz fuit vlti- ma & ſupfluia: & ſic nālē deſideriū & nāz deſtructū. qz a ve- niſ trahere nō poſtuit: vt in ulceratiuo fluxu: & pprie ſan- guineo: & febrib⁹ acutis: & prie pestiſtialib⁹: & ethiſis ē maniſtū: & ēt in cōualeſcētib⁹: & ſupfluio exercitio: & reſo- lutio: & dyaforetico ſudore & fame dyuturna: & ſimili⁹.

Tertu cā ē venaz & epatis debilitas ſeu oppilatio. ſic- iapate epatis: & febrib⁹ pacutis: & fluxu epatico ē appa- rētū. Quarti cā ē q̄ ē organo. ſ. ſtōi: & ē mltiplex cā. ſ. iſterior & extētior. Et iſterior aut eſt ppria ſtōi: aut ex coſtate. Et ſtōi ppria ē quelib⁹ egritudo deſtructū ſenſum ei⁹ aiatū ſtōi vltā nālē & cōem addūtū: vt trahat nō ſolū p ſez. p- toto tñ nō habz: vt ſtōmacus eo q̄ trahit ab itus: & proxi- mo: ſz iſra de hoc ſumē tertie caplo pmo diceſ ſi xp̄ſ an- materia & pura: vel calida & ſicca: per ſe vel per acciden- illud operās per ſe. qz auferēs cām appetit⁹ cib: qui ē ca- lidus & ſicc: que cā ē frigiditas & humiditas iſducēs in eo- cām appetit⁹: pōt⁹ qui ē frigidus & hūidus: ſic pūat famē ſi- iducit ſitiz. q̄ aut ita ſit: p ſi iſter agētib⁹ in aere calido & eſtatis tpe: & in exercitātib⁹ & balneātib⁹ in aq̄ calida iſ- bus ē videre q̄ deficit famē: & ſitit augēt. In xtrarijs āt crescit famē: & diſminuit ſitit. Per accidētāt. qz nō ſitit: ſz raro: ſz diſſolues vilū lōgitudinale trahētē: & ei⁹ būt- ditatē: & trahēs ex alijs p̄tib⁹ cīrcuadiacētib⁹ ad ipm: & re-

Stomaci

138

pellendo stupefaciens: vel frigiditas vel humiditas. quia
nō sit téperata: vt pdicta coopans ad naturale: nec super-
fluēs parū: vt in canino appetitu: s̄ valde adeo: vt parali-
tū: q̄ faciat: q̄ destruit simul sensu: et attractiū ei²: et na-
turale virtute: vt in bolisimo: vel cu mā aut generata: aut
istuxa. Et ḡnata vel calida dissoluēte: et replete: et calefacie-
te: vel frigida: viscosa: grossa adherente: et sensu obtundēte.
Influsca plurimū ē aut a cerebro vt i catarris: aut ab epe
vt in sustinentia famis q̄ stomachū putridis replet humo-
rib²: epe nō h̄ntē de bono sanguine: nisi q̄stuz sibi sufficiat
v̄l n̄ putridis: s̄z bōis: epe o bono h̄ntē plusq̄ sibi sufficiat
ve inuit. S. vt supra dictū est. Aut ē a splene cu multā me-
lācoliaz mittat illi q̄ replete: vel meliam adustaz q̄ calefa-
ciat locii appetēdi: aut a toto corpore: vt cu p̄cessit vomitus
violēt² et frequēs qui debilitatē stomachū: et p̄uo cavit cur-
sum supfluatuz a toto corpore ad ipm: vnde facit la-
tuna supfluatuz. Ex cōitate vo cā: et ē absoluta: ē pluri-
mū: vt in egritudinib² cerebri: s. soda: litargia stupore: et si-
milib². Et q̄ng ē cu cōitate nerui: vt vīc itermedie iter ce-
rebz: et st̄aci orificiuz: q̄ sit paralitic²: aut i egritudinib²
epis dictis i gbus debilitatē nālis vir̄ois nō solū appetiti
ua i radice: verum ē ex ontī i st̄o: et in toto corpore. Aut in
egritudinibus splenis. quia non mittat melancoliaz. Aut
i egritudinib² itestinoy: vt in disinteria: vel i vermib² exi-
stib²: i eis: et piugētib² ea: gbus cōicat stomach²: lz q̄ng ci-
bū preacciōdo de eo cā sit appetit² canin². vt ait Abo: s̄z
illud consideratōe idiget: et alia debilitatē dicta caplo prio-
qmouēt ipm ad expellēdi: seu vomēdū et nō appetēdū
aut pp̄ maricē: vt accidit i reteiōe mēstroioz: et i principio
spregnariōis: lz sibi accidat: tūc corruptio appetit² magis:
ne sic vere cōitas absoluta. Exterior vo cā ē cā p̄miti-
ta ex aere calido resoluēte virtutez suo excessu: vel dissol-
uite hūiditate: et replete nō stimāte. aut frido suo excessu
solū recludēte calo: et ad iterioz: et calefaciēte stomachus:
vt in robustis nā: et exercitius supfluū resolutiū: et ges ni-
mia. Inquit. n. hyp. derelinquetes exercitiū: frequēter
erbicā icurrūt: vigilie supfluē: et somn² supfluat: et proprie-
tatez stomacū molit: et toctū reddit: vt ait hyp. Lib² su-
perflue calidus vel frigidus: et hūo iōt supra caplo de de-
bilitate dictū fuit. potus a q̄ fride plime: et pprie i leumio
Ingt. n. hyppo. qui aquā frigidā vētre biberit inanito
corpa in defectione adducit. pot² quoq̄ vīni antīq
eoz corpa in defectione adducit. pot² quoq̄ vīni antīq
ḡsticā stis nō famis. veat. S. lz p̄ accidē possit eē causa
appetit²: q̄ sit iebriās: et accessat. Dimissio et pot² delatiū
i babētib² meat² epatis angustos. supfluā repletio: et iani-
tio pdicta: et aie accidentia: vt tristitia: timor: ira: imagina-
tio rei abominabilis: et p̄sentia ei² et filia. Et destructio: seu
casus appetit² i egritudinib² cronicis ē malu p̄ via signi: et
cāc: vt ait hyp. i affo. Sed scias q̄ cāe destructiois appeti-
tū sunt ipe edē cāe debilitatis ipi² cu sunt: et ipa facta a
frigiditate est öterior facta a caliditate: eo q̄ frigiditas ē
acuēs appetituz: nō destruens. Signa vo gbus hūt co-
gnosciunt sensu qui operantur in eis et iuetio. q̄ nibil vel
parū iuetiar apperere: respectu ei² q̄d siueit apperere.
Lausaz vo signa: et p̄mo p̄me cāe habent ex dieta p̄ce-
dēte: q̄ tales cnidos hūores habuit multiplicare: et ex ha-
bitudine grossa: et pingui calore liuidor: et plumbeo.
Ingt. Hal. color: n. corporis hūo: dominū ostēdit cu pri-
uatiōis ois isensibilis vel sensibilis cuonis: et pprie per po-
ros. Ex pplexione etate tpe: regiōe arte: et alijs silib² circū-
statis. Ingt. n. hyp. cōteplari aut opoz̄ tps: et etatez. t̄c.
Et q̄ ex iuncta abstinentia lōga nō minuit corp²: neq̄ ex
mancrē: neq̄ corp² minuere magis: eo q̄ scdm nām lōgi-
tudinē morbi significat: q̄ humo: et cruditatē: et porozz: cō-

stipationē ostēdit, et ex pigritia corporis: et desidia aīe tarditate motū: turgitate: et hypocōdriox suspēsiōe: et exēuntiūz cruditate. Sc̄de autē cāc: signa sunt signoꝝ p̄dictoriū straria cū inētiōe euacuationū sensibiliū: vel iſensibiliū vīce rataꝝ enarrataꝝ: hic in adductis exēpliis: et p̄p̄riū signum est obilitas appetitiue virtutis: et est vt p̄parent īfīrmō ci- bi quos desiderat, et cuꝝ ministrant sibi et gustat: vitupat illos. Tertie ēt cāc signa ex his q̄ in exēplo adducant̄ sunt manifesta. Quarte vō cāc q̄ in organo ſiſtebat. ſtō signa sunt. qz ſit in anitioneꝝ ſuā nō p̄cipiēs: et apud trā ſglutioꝝ rei acute: putat pipis nō ſentier ardor: nec ſequet singultus. Et ſi ḡdē ſit eiꝝ cā iterioꝝ: et ſic mala cōplexio eiꝝ propria puta calida vel frigida: signa ſuperiꝝ habuisti. et ex eiꝝ signis ē: ſi ſit calida ſitius: et iuuaf potu aq̄ frigide vel ci- bi frigidī actu. nā alterādo diſcrasias eiꝝ: excitat appetitūz ablatū. Sic. n. ē videre: q̄ febricitati redit appetitū ſuā re- ceptione panis iſuſ iāq. Si vero ſit frigida: signa erunt ſtraria. Si vō ſit mala cōplexio: cū mā generata ī eo signa ſtōi ſunt debilitas et diſcrasia p̄cedēs cuꝝ malicia regimis. Si ſit calida: erit ſitius: amaritudo oris: et eructatio ſumofa: et exēuntia colericā: et ex aſumptiōe cibi: et potū frigidī et abſterſiuſ appetitū excitat. Si vō ſit frigida signa erunt co- traria: et cū icipit comedere cibū et potū calz et abſterſiuſ excitat appetitus: materia. n. q̄ iberebat ſua viſcoſitatem: et ſenſuſ ſtōi obtudebat: cuꝝ ex cibo: vel potu tali abſtergar ſenſuſ ſtōi reddit: et appetitū. Signa vō māc iſluſe ſunt p̄cedēs mala diſpō p̄dictioꝝ mēbroꝝ: cū inētiōe catarri co- ſueti: vel cū p̄cedēte abſtinētiā iueniāt: vel cū vomitu fre- quētato. Si vō cā debilitatis et deſtructiōis ſenſuſ alia- ti desideruſ ſtōi: ſit ex cā cōitatiſ alioꝝ mēbroꝝ signa erunt inētiō: ſeu p̄cessio diſpōni: ſeu egritudinū ipoꝝ mēbroꝝ q̄b̄ dēm ēcōpati. Signa vō cauſaꝝ extriſecaz ſunt ſenſuſ et inētiō p̄dictaz ex te vel relatu īfirmit̄: vel aſtantiuſ mini- ſtrop: et faciſ enēt̄ eiꝝ: et faciſ cessoſio. qz i die vel nocte ſe- quēte: vt ait. S. CVRA. curatiōis itētiō ē duplex ḡnāl. ſ. et spālis. ḡnālis ē tres res. p̄ma ē ablatio cāc. ſcda ſforra- tio ſtōi: et p̄prie ſupioris ptis eiꝝ. ſenſiſ et appetitū viuifica- tio: et exēciatio iā diu exiſtētis deſtructi: vel ſopiti: et cōfor- tatio ipiꝝ obilitati. tertia ē accidētiū correctio: vt eſt debili- tas ſincopis et ſilia. Spālis ē cā ſuā ex diuiniſōe ḡnāis. ſ. appeti- tū deſtructiōis: et debilitatis ſuas spāles cās accipimus: et in actu vel opationē vnicuiq; ſpāli cāc iueniētes: addu- cim̄ medicinas: et p̄p̄ auxilia ſmōstram̄. Si ergo cā deſtructiōis appetitū ſuit obfect̄ ianitōis mēbroꝝ: et ipiꝝ cā ſpāli ſuit repletio ipoꝝ et ex hūoribꝝ crudis: cū poroz et ſipa- tōe: et caloris nāl obilitas nibil v̄l paꝝ reſoluētis: cura erit q̄tuor res. p̄ma ē hūor ipoꝝ digo ſeu adeq̄tio. ſcda ē poro- ruſ rarefactio. tertia et ipoꝝ euatio: et reſold. q̄ta ē coloris nāl ſforrato. Prima re ſplēt vſiſ ciboꝝ: potuū: et alia- riū reꝝ nō nāliū calefaciētiū tpate: et extenuatiū. put i cu- ra cordis ſpecificauim̄: necnō ſuā medicinaꝝ cādē virtutē habētiū: q̄s i cura male ſplōnis ſtōi fride cū mā curauim̄. Ex q̄b̄ ē ſyrupꝝ acetofus mellin̄: cū ſemibꝝ et radicibꝝ: et de iſopo: calamento: oxiāno: ameos: et ſilibus: et oximeſ ſḡlitici: et dyatrion: dyacalamētiū p̄p̄: et dyaciminiū: et ſu- milia. Sc̄daz re ſplēt fricatōes tpate i vniuerso corpe et multe cū blādiſ manibꝝ calefactis cū oleis rarefaciēti- bꝝ et ſubtiliātibꝝ ibi ſupī enarratis. Et ex illis ē oleū camo- mille aneriuū de amigdal amaris: d̄ mellilotu: et ſilia. Et balnea tpata nālia: vt termarꝝ: v̄l artificialia ex ags h̄nti- bꝝ v̄tute: floꝝ herbaꝝ p̄dictaz: q̄ ēt p̄rie rei ſunt iueniētia. Ingrabo. ēat cū balneū cibū idigestu digerit: et hūorē crudu maturat. Tertiā re ſplēt fricatōes fortes plon- gate: et lōga mora i balneo reſolutiōe: vt ētemarū ſulfu- reꝝ: et ſalfaz: et vñctōes cū reſolutiōis oleis: vt oleo d̄ cro- co: de ſpica: de coſto: de iresos: et ſilibꝝ: vel vnoçātibꝝ ſuā

De egritudinibus

re: ut oleo d' apio: de calameto: et piretro: si non fuerit multi.
 Si vero fuerit multi quod in venis abundet: procedat purgatio cum
 predictis laxatibus ibi superdictis. Et ex propriae eagarie quam
 virtus eius educit ex venis: et extedat usque ad extrema corporis:
 et producit virtutes alias medicinae tales huiusmodi eductae
 ceterius: vel alios: usque ad ea: et cum sit icolumis non offendit val-
 de stomachum: et ex illis elius: sed abhorreto habere malitiosis val-
 de nocentibus stomacho existit. **Quarta** re plerumque predicta oia: et ie-
 junium et abstinentiam: donec calor ignat: et a grauamine rele-
 uet. Et ex appropatis est tiriaca antiqua: et ministrata post di-
 gestiones et purgationes huiusmodi talium. **Cosumit.** n. religas et na-
 le calor a tota subiecta fortat. ut ait Abo. **Sivo** castrum
 etiis appetitur fuerit defectus nam et desiderium nalis ex aliquo pre-
 dicto et ceteratione viciata: et pcesserit membrorum inanitione:
 Lura erit due res. prima est ceteratione illa: si adhuc perdure re-
 tinere. scda est nam paulatim resumere et fortare. **Prima**
 re plerumque sicut illius causa ianitatis correctior: vel fluxus propter re-
 tentionem: quod supra in cura fluerit sanguis ex naribus diximus: et in cura
 cordis et sudore dyabola et fortifico: et infra Christo Iesu credente di-
 cemus: in aliis et ex aliis partibus corporis procedentibus. Et ex co-
 bido et myrra karabe: luteum signatum: trocisci et karabe:
 et terra signata: et succinum et robur myrtle: et silia. **Et ex exp-**
tis nos est tiriaca in hoc casu. s. vulneratio fluit sanguis dy-
 cierte recte noua cum aqua sumat eam ut ponit Abo. **Scda**
 re plerumque cibi et poti facilius digoibus pauca et sufficiunt et mul-
 ti et boni nutrimenti et cordiales: et medicie: ut electuaria
 et silia: et gradatim procedat pars: et sepe ministrando ut su-
 pra in cura cordis dicitur: quod aliquo aptiu parvum admittatur:
 ut vias alimentariae apertae: quod a stipticis et poticis fluxus reti-
 nitibus fuerint perclusae. **Inquit.** S. apostolus fore eos qui sunt epares
 exitus alienti non solu in sanis: sed et egris est securissimum. **Et ex**
 propriae est cinamomum: calamus aromaticus: cum seie apii: cro-
 cus: cassia lignea: spica: et silia: apium maratz: petroselinum: et
 propere fisticu quod mudiificast stomachum et reparatur: et appetit nutrime-
 timet: et est sicce cum amigdalum vel nucibus: quod appetit oppi-
 latibus et extremitatibus venarum: et est genitrix somni in loco tempora-
 ti aeris: et aie accintia: nam obilitatis et fortitiae: et letitiae:
 et gaudium trahit. **Si autem obstrutio et defectus appetitus fuerit** ob
 defectum suco venarum: et fuerit ianitatis: et hoc quod fuerint
 debilitate: vel ex mala proportione pacuit: vel ex qualitate
 farmaci alieni: acuti: vel ex friditate aliorum rei assumptae:
 ut aque opus: et silium: vel fluxu epatico: vel oppilato: Lura est
 due res. prima est causa quod cunctis sit abscessio cum his quod propriae capi-
 tulorum describuntur. scda est ipsa venarum et epis a quo sumuntur principia:
 et est virtutem attrahendi fortatio: puti in cura obilitatis
 epis te faciemus scire: si annuerit gratia saluatoris. Sed si quod est
 structio: et defecatio appetitus fuerit ob causam in organo s. stomati. quod
 si in ianitione non sentiat: quia venarum suco causauit: fue-
 ritque eius sensibilitas ob causam iteriorem in seipso propria quod sensus
 obtundit: ac eius desiderium aiatum. Lura est causa ablationis s. egri-
 tudinis cuiuslibet: quia in proprio progressu capitulo. Et si quod est sit mala co-
 plexis dura: vel cum massa grata: vel infusoria cura eius super habui-
 sti. **Si autem insensibilitas et defectus desiderio causa fuerit ex coi-**
 tate ad principium s. cerebri a quo recipit sensus: ut in litargia
 et stupore obstruente vel obilitate cerebri et virtute eius: Lura est
 due res. egritudinem cerebri corrigere si posse sit. si vero non sit
 posse signis prognosticis drelinq. scda est ipsa cerebri fortare.
Prima re plerumque tibi supra diximus seriose. et est sedam.
 Et ex illis sunt medicie simplices: et opposite. Libi sunt auela-
 na: caro galli: et cerebri: et caro: et ius serpentis fortat
 sensus: et invenit tunc sumpsum: et per calor eius: et sua tpa-
 ta calitate dilatat alias: et spiritu multiplicat: et ipsa clavis redi-
 dit. ut ait Abo. **Medicie simplices** sunt olibanum: et corni-
 ces eius: scorua ferri: sal gemina: mirabolani: kebuli: et alo-
 es: ambra: et aloes fortat sensum infundat: et muscas: et
 oleum: et caphora fortat ipsum calefactum: et lac muliebre.

Clōposito sicut dyabola dyabolani: dyamuscum aromati-
 cum rosatum: et mitridatum: et silia coiter oia principalia et vnu-
 tes eorum fortat. **E**t si quod est ex coitate nerui existit via
 intermedia iter cerebri et stomi officium: quod sit paliticatus.
 cura eius est cura palitis: quia super habuisti: et est cura catarrhi
 oppilato stomi in poro et via: quia diximus. Si vero sit ex coita
 te ad epiphys passum in predictis egritudinibus. Lura est tres res. pri-
 ma est egritudine quod sit curare quod in propria diceat capitis Christi ou-
 ce. scda est ipsa fortare: ut in propria capitulo infra dicatur. **E**t ex
 illis quod fortat epiphys: et est stomachus: ut in hoc casu expedire sunt ci-
 tos: et medicie simplices et opposite. Libi vero sunt endiuia ace-
 tosa: almuri: et lac fetax noniter camelia: et excitat appeti-
 tium rosa: et aqua ei: lactuca: s. et corian: cucumer: cucurbita:
 et semine eorum: et aqua frida fortitatem quod non supet calorem: et extin-
 guat in atra: moderate. n. super oes eius: vertes fortat. Erit
 et caro eius: ad calidos: ad fridos vero nasturcius: metra: al-
 lea: cepe: apium: capparis: oditi: passile: et vinum stipticum: pice-
 ces ad ipsos fridos confortantur sunt ameos: helbuchs: aco:
 galaga: et vinum puz: et melicratum: oditi: et cypri: et digerit manus
 virus: sumitantes sanguini: carabani: pipi: cuscuta: et ciperus
 folium: absinthium: origanum: cucurbita: albu: cassia: gar: reubar: a-
 spidone spica fortat ea: et apit: et sedat mordicationem stomi:
 spodium: sadal: reubar: paccia: resoluendo colera: et breuiter
 ifra dicentur: et cupato: trocisci et rosas: et endiuia: et eu-
 thio: et absinthio: de capite: veneris: aqua fructuum: et silia:
 et silia. **Tertia** res est paulatim nam corporis resumere: ut su-
 perioculum est. **E**t si quod est ex coitate ad splenem melia: so-
 litudo non mittetur: quod sunt op. pilares: cura est apire et fortare: quod
 vero illa plerumque ifra dicentur. **E**t ex illis quod ambo habent ipsum plerumque
 et cum hoc stomacho fortat: sunt medicie simplices et opposite: quod in
 fratre propria capitulo dicentur. **E**t breuiter sunt summa oia quod appetunt
 oppilatores pulmonis et epis appetunt oppilatores splenis: et
 via eius: quod splenis oppilato non est fortis: quod qui fortis est
 asperit hal: necarie sunt medicie fortiores istis: quales sunt ca-
 parorum cortex: cortex tamarisci: et scopolætria: agnus castus:
 et aquila: et herba noia grece asseliza: mudiificatiua splenis:
 et cortex salicis et fraxinæ: quod est in antidotario nostro fecimus
 mentionem capitulo trociscis et caparibus: iterumque at fraxinæ:
 et fragræ saxi: et hinc mirabile ppetatæ et duricie splenis:
 et lapide reni: et vesicæ: et folia et lignum decoquuntur: et aqua ferrea:
 et ea quod die summa cibis vnde in ieiunio simplex: vel cuius
 oxielle sanguinolito: et fiat ex ligno eius vascula: quod comedatur et bi-
 bas: s. n. efficacia et expta. **S**i vero fiat ex coitate ad istam
 patietiam: ut in disinteria et vermibus: Lura eius est cura pas-
 sedum iste innoxia: s. disinterie et vermiculi: quod ifra dicatur. **E**t si
 quod est sit ex coitate ad alia membra: ex quod puenit obilitas
 et illos rectificatio: ut ibi predictum. Etiam si ex coitate ad
 matricem: cura est due res. prima est eius: s. matricis rectificatio:
 scda est stomacho fortare: ne recipiat fumum vel manus. **P**rimu-
 m ppetat enim stomacho fortare: ne recipiat fluxum membrorum: ad
 ipsum est emplido ipsi cum fece vini non adusta. Et melissa: et ace-
 tositas citri: phibet fumos a corde: et stomacho et cerebro ascendet
 mitiuarum aliqua prouenerit. Ablatio ipsius erit facilis redi-
 gitale plerumque fortitiae predicta in capitulo obilitatis: et alijs ca-
 pitulis. **E**t ex his quod fortat os: sunt cibi et medicie simplices
 et opposite. **L**ibivo sunt: et quod comeduntur: et bibuntur: ut extre-
 ma qualitas: lac camellæ: nouiter fetax: olivæ salite: cappa

pis lög: an. 5. i. pipis: anisi: maratri: semis: apy: t amoebe
an. 5. s. turbit albi t mudi. 5. vi. Lofice cuz succo absinthi: da. vy. ante cibū. ¶ Pillule de absinthio: t aromaticū ro-
satū nostri in antidotario scriptū: t syrup' de agresta. Lofe-
ctio aleagiri: t de citoyis ad idē serut. Medicamē expel-
lēs appetitū bolismi. & cardamomi maioris: cubebeatis.
pt. i. cuccari albi pres. iu. dosis sit aureis. i. post vinū cuz
aq̄ repida ieiuno stōe frigiditate cū hūoris vītio acetos.
¶ Capitulum decimum octauum de medicinis appre-
titus canini: famis sincopalis t bolismi.
Anin' appetit' destructioni ei' noscīt eē trarī?
In ea. n. nibil appetit'. In isto at supfluū in q̄xita
te stinua t discreti ex assumptiōe ei' facta nō sa-
tia: t pinde canin' dicit' est appetitus. Canis. n. de sui nā
multa t diuersa appetēs qrit: t iueniēs in trū replete ex eis
q̄ ei' stomach' nō potes q̄st: stinere spellit illud expelle
re ante digōnes vomitu: t q̄nq̄ secessu. vñ mēbroz inani-
tio nō cessat: neq̄ desideriū nāle: nec venaz suetio: nec ēt
stōi inanitio: t sensus ei': ḡnimo frigiditas supfluēs parū
exterior vel iterio: pura vel cū mā flegmatica ḡnata: vel
catarosa i stō regnā os stōi exprimēdo i anitōe. ac ip̄s in-
spissatū tenēs: t pūgēs cōmotionē in eo ḡnat q̄ est s̄lis su-
ctioni venaz: que excitat desideriū velut fames nālis. sic
semper appetit: nō. n. q̄ recipiē mēbris appetetib' satis facit.
q̄ pūs fluit q̄venaz suetio assēctur. Et si gd ligat mem-
bro nutrimentū nō est iueniēs. ¶ Ingt. n. 5. nō ex trāsglu-
tis: s̄ ex bñ digestis nutrit' corp', t sic mēbra remanent
inanita t artefacta supra appetetia. Sic. n. in corio est vi-
dere: q̄ cuz vñ itestinū t rectum habeat pp q̄ cibū q̄s-
prū tā diu stinere nō possit: q̄ diu digerat: t membris di-
stribuāt trahētib': i mo fluat illis remanētib': inanitis: est
i stinuo appetit. Aliq̄ aut quod recipit nāliter stomach'
cōinet: t mēbris attrahētibus destinat sūgētibus venis
s̄ ad ea non puenit: q̄r vermes multi existētes in itestinis
pacciūt: yl trāst ad mēbra: s̄ in eis nō remanet: imo re-
soluit a forti caliditate ipo: nō circumscripta ozi stōi: sed
extēsa in corpore toto: vñ remanent inanita: t semper nālē
desiderat: t ēt stomachus: t tūc est cōstipatio vētris: t retē-
tio vomit'. ¶ In pcessu aut temporis est videre: q̄ vbi
aliud nō iteueniat accīs pieulosuz t mortale: vt libeth:
stupor: t s̄ilia: plurimū pmūta in bolismū. cū. n. cib' nō di-
gerat: pculdubio cōvertit in flegma scđm Salie: t multi-
plicatuz sua grossitie: t viscositate ozi stōi adhērēdo occur-
pat ipm: t ei' sensus obtūdit: t sua frigiditate supētē val-
de ei' virutē sensiblē stupefacit: adeo q̄ pliz mēbra sint
inanita manifester: t trahāt: t venaz suetio iteueniat: sto-
mac' tñ sua inanitionē nō sentiat: nō succedet desideriūz
asatiū. i. volūtas replēdi: vñ segur destructio appetit' q̄-
dā que dicta est bolism'. in q̄ nō est destruc' appetit': vt
supra: cuz ibi sit pole: q̄ nulla cā canini appetit' adsit: nec
ei' q̄libz causa iteueniat. vt in canino appetitu plurimū
s̄ quedā sic: q̄ mēbroz inanitio: t co: desideriū nāle ve-
narūq̄ suetio adsit: s̄ deficit sensus stōi in sentiēdo suam
inanitionē: vnde asatiū desideriū nō successit: s̄ diciū bolis-
mus. i. magn' appetit' mēbroz inanitioz cu satietate sto-
maci: nō q̄ sit satiat': s̄ q̄ sua inanitionē non sentiat: ac si
fuerit satiat': vel q̄ sic parū sentiat: q̄ solo bolo satiatur
cui' cōtrariū est in sincopali fame. In ea. n. caliditate re-
solutēe in vniuerso extēsa corpore: vel circūscripta stom-
aco multū resolutēe accedit inanitio mēbrorū: suetio vena-
rū: t sensus inanitiois stomaci nō tēperata: vt in naturali
fame nec superfluā valde: vt in canino: sed multa: vñ seg-
tur fames nō sitis cuz eius debilitate: ita q̄ nisi cibo ei' ci-
to siuecurat deduceſ ad resolutionē t sincopim. Ex q̄bus
abūdātibus i stellectu manifesta appetit' dñia itē distri-
ctionem appetitus debilitatē t superfluitatem eius: que est

De egritudinibus

caninus appetitus: et bolisimur: atq; sincopalem famem:
quo ad canticas: cas: t; et accidentia qb; hnt cognosci. Et
ex dictis et in precedentibus capitulis cura vniuersitatis in
generali poterit comprehendi: in spali autem et proprie cura
appetitus canini si fuerit a frigiditate ovis stomachi pura:
vel cu; acetosa ma; est due res. Prima canis tollit. Secunda
sedat appetit excesum. Prima coplet cu; calefacienti
bus: abstergentib; resolucentib; et exiccatib; pdictis nume
ratis in caplo antecedente: que in materia alterat frigidam: et il
lam materiam acetosam absterget. Ex qibus seres maxime
est vinum: vii hyppo: potus idigentia soluit. Talis autem potus
debet secundum. Et eis vini antiqui: vino si puri multi calefactio
ne ieiunio sumpti: i; quo non sit poticitas: nec acredo: nisi adsit
fluxus: seu vomitus: qd; est plurimus. Tunc n. 05: vel q; omne
vinum auferatur: nam ponitur augmentum efficit in canino: acero
sum et amarum in fluxu: vel q; sit vinorum moderatus: habens
stipticitate non amarum: hoc n. respicit utriusque: et est cura canis
pme. Secunda coplet cum vinctuosis et pinguis: et his que su
pernaturando: et replendo sua viscositate ori stomi adherendo
nauseat: et appetitum tollat. Si vero canis sit ex calidita
te resolutio curabis cu; his que dicta sunt i; cura sincopis
resolutionis: et cura bolismi. Curia destruet et canini: et
utraq; ca; est tres res. n. 05. pmo stomi puidetia facere cum
calidis calefacientibus: et abstergentibus pdictis. Secundo
vombris occurtere: q; ipso resolutione: et inanitione: p
hibere. tertio sincopi subuenire et cibare cum redolenti
bus ex cibis et potib; et pane cu; vino: et ceteris cordialib;
et stomachalib;. Curia vero sincopalis famis est cura canini ex
caliditate facti: et iam dicta est supra plurima pars regimienti i;
cura doloris stomi: et tres res. Prima est sincopi subuenire:
vt superdictum est. Secunda est: postquam evanescit ab ea obviam
re et puerile ne recidat: et illud sit cu; exhibitiore panis i; vi
no frigido ifusus: et in robore granatis et citomys: et siliquas q;u
tardas cibas: et cu; alijs fortatibus stomachi iteri: et exte
rius approximatis. Tertia est sensum obtundere: et hu
mores: et poros corporis inspissare: et illud cu; cibis grossis et
frigidis stipitis. Quarta educet flegma acetosum de
stomaco ueniens appetitu canino: ex frigiditate cu; hu
moris virtus acetosa. Beeturbit albi et mudi: agarici: anagri: i
spice. I. Confice cu; oxymelle gallitico: et densum: deinde de
tur dratilon pipereon: dyacuminus: qd; digerit: et assument
humorem acetosum: et alterat dyscrasiam stomi frigidam. Quarto vero
adest fluxus: qd; est plurimus: tunc ueniens est confectio
eli alefagine: qd; fit in tpe estatis positum in antidotario
nostro. Libus autem expertus est ex rafanovitellis ouor
et vinctuosis: et pinguedinibus multis: cosumit humores.
infert dyscrasiam frigidam: et sensum obtundit seu appetitum.
Capitulum decimum nonum de medicinis appeti
tus corrupti.

Orruptio appetit⁹ est appetit⁹ in solite et nutritione
eo hois iconuenientiis rei. **E**s autem plurimum
ad acuta et salsa: que sunt nota: quinq^{ad} stiptica et
potica: et feca: ut sunt teste lateres: lutum: terra: carbones: et
similia: et emala. quinq^{ad} aeria: et acetosa: ut sunt fructus
acres immaturi: ut limones: p^ostica: pruna: acetum: agresta: pira:
nespila: cotana: et macianae: et quinq^{ad} vinctuosa: et dulcia: et
quinq^{ad} fetida: ut sunt cimices scarabeii: et silla: et est dete-
rior corruptio. L^otingit autem ex huic mali in qualitate
plurimum frigidis: et humidis vel calidis: vel in suba corru-
ptis et vermes generatibus in stomacho aggregatis generatis:
vel ab aliis membranis illuxis ad quo per correctionem non appe-
tit aliquis illis contraria: ut rectificeat illos: sicut in mariu^m co-
porib⁹ naliiter vel accidentaliter discretis: et proprie mulierib⁹
seu defectis: et maxime pugnatiis in primis membranis tribus
et aliis in quibus membra ite porance retinent: est videre q^o
appetit talia. **C**um in natura molestie ex illis os stomachi

ci pugnentibus vel grauitatisbus: vel afficietib⁹ quoquo modo appetit illis contraria: q⁹ corrigant et sumant: vt ab eoz molestia et grauidine releuet. Inq. n. gal. discrasia naturalis stomaci appetit sili et accidentalis vero contraria. Nec mirū si est natura: que nostra dispesat corpora id est cōsumptionē flegmatis cōgregati ordinatis lubricos generari: multo magis statuit vt natura stō: que nobilis est molesta vel grauata ab illis hūorib⁹ appetat talia: q⁹ illis cōsumptis releuet: et ad appetēdū solitū: et cōueniens redeat alimētū: sicut appetit acuta acrimonialia et salina gbus frigidus humor et hūidus sumat. q⁹ eius causa est vel frigida: et sicca: et acetosa: gbus hūor calidus et humidus excitat: et exuceat a quo causat appetit⁹ talis. Et quicqz raro fetida: nō q⁹ simplē fetida: s3 q⁹ eoz fetori: et nature contraria: et eoz materiā sumetia: et educetia: vt sunt acri monialia cimices: et scarabei: qui virtute diuretica extra corp⁹ ipaz expellunt: dicū est n. supra q⁹ appetitus est a contrario ad contraria sepe fugātia. Laliū. n. hūor in stō aggrediat gbus generatio est a corrupta ei⁹ digōne: que qualiter fiat: et qbus causis ifra dicet: et latius caplo p̄prio: prout xps annuens nobis erit. Nūc at scias q⁹ sit a calido inflamante vel a frigido extiguente calorē naturalē stomaci: et debilitate ipsi⁹. quare cib⁹ nō digerit vt opz: nec in benignū contrarie dominet: et humide sit sive trāsmutabitur in putredinē et fetorem. ipsoz vero in flusio: aut est a toto corpore: vt in febrentibus febre putrida: vel in non febrentibus: sed scabiosis arteticis et leprosis: vel aliquo membroz: puta epate vel splene. Et in mulieribus a matrice nō munda: et maxime stomacho existente debili: et famelico diu hūoribus. Signa corruptis appetit⁹ et speciez ei⁹ nondūt. Sed si qdē sit ex hūoribus aggregatis calidis in stō: signa sint sitis et estuatio: et eructatio fumosa: et iuuent frigidis: calidis vō ledunt. Sivo ex frigidis signa erunt ecofra: qz sine siti: et estuatio: et cū orirema erūt: et iuuentur calidis. a frigidis vō ledunt. Si aut̄ sint in eo genere signa erūt precedēs regime cibi et pot⁹: et alias rerum nō naturaliū: et discrasia stōi manifesta: et apparēs absqz lesib⁹: imo cū sanitate toti⁹ corporis: et mēbroz. S3 si sint flusio: signa erūt p̄cedēs dispo corporis vel mēbroz in flida et discreta: seu morbosa ad quā seguntur talis appetitus corruptio eiusqz variatio: qz itētio et remissio penes via ratione per itēsionē et remissionē ip⁹ tibi indicat et claret. Cura corruptis appetitus est duplex generalis et spalis. Generalis est tres res. p̄ma est hūoris corrupti in stō cōgregati evacuatio quā cōplet vomitus et solutio vētris. Scda est dispositionis stōi illū hūorē generantis correctio quā cōplet regimē et medicina eius discrasia alterates: et ipz cōfortates. Tertia est corporis vel mēbri: si qd mittes: seu flusio sit rectificatio: quā cōplet illa recoinz ordinasse. Spalis est multiplex: scd̄z multiplicē ei⁹ spēm: in quaz vnaquaqz predicta sunt attēden da. Si ergo appetitus sit ad acuta acrimonialia et salinitate: quē efficit humor frigidus et hūidus: studebis primo rafano et oximelle provocato cū aqua decoctionis infantancti: se. erice. nasturchi: et siliū cū acero squillitico: aut oximelle ei⁹ si expedier: thoc sueneti⁹ et p̄prius. qz talis humor in superiori parte stomaci dignoscit abundare. Qz si sua grauidine fundū petat: purgabis cū clisteri vel farmacō: vt cū turbit non cōfortato: si in stomacho sit genratus: vel cū cōfortato si aliunde iſtuat: vel agaricō si a

toto corpore. Et si quidem sit imbibitus cum yera aliqua ex magnis: ut supra de cura malitic cōplexionis stomaci cu materia tibi ostēdimus? de oībus seriose & complete.

Secundam rem xpplentia ibidem ostēdimus: & pcedēti caplo imediate. ac etiā terrā rem xpplentia. **E**t ex cōuenientibus tali appetit⁹ corruptioni est post purgationē vni exiccātibus: & abstergetibus ventris putredinem: ex quibus sunt medicinae & cibī appropriati. **L**ibi sunt vt carnes leporis: cappares cōditi cum aceto in principio cibī nasturciū in pīna mēsa: & etiā potus aque ferree: & in scđa mensa fisticū & passile. Sunt etiā medicinae simplices: & xpoſite. Simplices sunt cimini: carmeni: ameos ante cibū: & cardamomi post. Et ex illis sunt xilaloes bibitur: & sticados. & balsamū sal napticus: & squilla: & acetū ei⁹: & cinamomū spica: myrra: & alia que supra in cura cordis enumerauim⁹. Lopposite vero sunt sectio de scoria ferri aromaticū rosatum. & similes. **S**i vō talis appetitus sit ad pōtica: & siccā: & lutū. pīmo humidū humorē qui ei⁹ est causa euacuab⁹ cū pōdictis vomiti⁹ puocantibus: & vētrem exsoluetibus cum exiccatiōe: & turbit polipodium yera cartaz: & kebuli. deinde stomaci discrasiaz humidaz alterabis cū siccis cibis & medicinis: & potibus exiccatiōe & cū regime exiccatiōe macrofactiōe noto iſra: cū de dōtoratione loquemur si xp̄us voluerit. Et q̄icq̄ iuuant ex acutis: sicut sinapi & similibus. ipm. n. malū absindit humorē & excitat appetitū: & est yltimū in reducēdo appetitū mulierum luti. Et tertio ad qđ iſluit φ sit mēbrum vel corpus pōdictis modis babebis respectū. **S**ed si sit ad acutā vel acetosa. pīmo humorē calidū colericū. vel salsus qui enī efficit curabis vel euacuabis vomiti⁹ cū aqua tepida: & acetovel aq̄ pīsane vel aqua decoctionis semis atriplicis aut clisteri si petat deorsum: qđ ex punctura & ardore in stōi fundo facto percipies: aut cū aloe qui fortat stomacū: & mundicat a colera & a flegmate: & erigit appetitū corruptū & salsum: qui est a saldo humorē & yera Sal. & iſlūde decoctionis absinthi⁹: & fumiterre. **S**ecundo alterabis stōi discrasia calidas cū frigidis notis supra abstergetis caplo pcedēti: & cū regime in frigidariū: & hūctatino. Et ex illis est aquā frigidā bibere in ieiunio. & aq̄ lacris: & lac acetosum: & suictio acetosatis citri: & pprie si a matrice ppter retēctionem mēstrīoꝝ causatus fuerit: & succuz granatorp̄ mucoꝝ pprie. **S**i vō talis humor in stōi fuerit generat⁹ & iſgrossatus: vtpita cū cibis grossis latte & amido: & vino grossō: & cucumerib⁹ iñaturis: frumento: lactucis: & granis granatorum. Et tertio iſlūti: si qđ sit puta epati pōdictis remedys obuiab⁹. Qz si sit talis appetitus ad vntuosa & dulcia. pīmo euacuabis humorē siccū melācolicū qui eius est causa cū decoctōe epithymi: & mīabolanis nigris: & succo granatoruz dulciū expresoꝝ cū pulpis eoz. & similibus & clisterib⁹ ex appropriatis notis superi⁹ noiatis in cura male xpplentia cū materia: vomitu vero nō tentabis euacuare. **I**n ḡt. n. hypp. in afforis. Melācolicos yō iferi⁹ vebementius cadē rone contraria apponētes. Scđo discrasiam stomaci corriges. & cōfortabis cū cōtraris alterātibus: & regime hūctatino: qđ superius diximus. & et iſra dicim⁹. Et ex uenientibus eis est succaz: buglosa: melissa scđm oīm modū approximat⁹: & vinū aromaticū subtile: & claz: & matuz granata dulcia: & poma dulcia redolētia & silia. Et ultimō ipi spleni si mittes fuerit: vt dictum ē de alijs curā approximabis. **S**i aut̄ fuerit ad fetida. pīmo humorē corruptuz & fetidū q̄ est ipi cā expurgabis: quem: qualis fuerit poteris cognoscere ex fetidis que appetunt: nā ill̄ sunt cōtraria. Et sic expurgatiū appropriabis ei: qđ si ignoret: qualis vel cui⁹ fuerit specie vomiti⁹ cuz aqua mellis: vel geleniabin vel aqua nasturciū educet. Et etiā cū yera pigra: que mun-

dificat ventris putredinē: & oīm mām putridā: vel putredine cibile ē si propria ignoret: vt pōdictū est: & si fuerint ibi lubrīci: & ipos necabit: & ipos educet: & alia: que in suo dicētur caplo. **S**cđo caliditātē pter nām sōi alterabis cū medicinis frigidis mūdificātibus: & abstergetibus: & regi mine cū frigidis & siccis abstergetibus superi⁹ enarratis. **E**t tertio ad matricē appones: si expeditat remediū pli batū suo caplo. **D**e coctio vales ad eū qui comedit bolū: & corrupt⁹ est stōae. q̄re timeat ne corrupat ei⁹ cōplo. **B**. copulaꝝ glādiū. 3. viii. alocis. 3. vi. policare. 3. vi. radicis sgnati. 3. iii. mirre. 3. ii. frangant & coqñt in rotulis duob⁹ aque: donec pueniat ad mediū. recipiat tertia pars qualis die per tridū: & reiteret cura deide. **M**odus decoctionis ad eū qui comedit lutū: & eius corrupi⁹ stomach⁹: & cītrinat̄ color: & timeat super eū ex idropisi: & est alfuse. **B**. copulaꝝ glādiū. 3. ii. passiulaꝝ enucleataꝝ. 3. vii. anisi. 3. iii. mirab. nigri. belerici & emblicai. 3. v. scorie ferri cōtrite infuse in aceto acuto: & exiccate: & torrefacte super patella 3. iii. sumach. 3. vi. decoqñt cū yini pōtici. 3. vii. ta diu do nec remaneat medietas & coleat: & deit in ieiunio. vii. diebus. **M**edicamē deyciēs lutū. **B**. cimini carmeni vel cardamomi: maratri: ameos: vel cubebaz: an. ptem vnā deit ex eo in ieiunio. 3. i. & masticat̄ masticat̄ bona: & deglutiat̄ aqua eius in vesperis. **E**lectuariū bonū ex ieiunione nostra: curās caninū appetitū: & corriptū desideriū **B**. passiulaꝝ enucleataꝝ. 3. v. copulaꝝ glādiū. 3. ii. anisi. 3. ii. mirre. mirob. ni. emblicoꝝ: & belliricoꝝ: an. 3. vi. scorie ferri infuse in aceto exiccate & torrefacte. 3. vii. cardamomi maioris cubebe: an. 3. iii. salis grēne. 3. ii. mirre electe ad pōd⁹ oīus. Lōfice cū syruo de spica. dosis ē a. 3. 5. vsq; ad. 3. i. 5. **P**ille p̄seruantes stomaci ab omni leſiōc itriseca: nec p̄mittit hūores putrefacti in eo: si mo absterget & mūdificat rugas: & parietes. Et qui assiduat vsum caruz: diebus singulis: p̄manebit illesius a dolorib⁹ stōi: nec a dolorib⁹ capitis vexab⁹ vngi. Et nihil ē oculis mibi crede salubrizis istis: & eis qui tristant subuenit. Et est medicina matricis viciose: & viscer̄ iterioꝝ: quarū p̄mixtione. **B**. malficiis. 3. iii. alocis electi. 3. x. agarici boni. 3. ii. Conficiant̄ cū succo altilie. dosis ē. ii. pillule: vel. ii. q̄i itur dormiū. Et p̄nitre cipi fin modū voluntariū vsq; ad. xv. vel. xxv.

Claplin. xx. de siti & medicinis eius.
Itis vt superi⁹ habuisti ē appetit⁹ frigidī & humidi: qđ ē pōt⁹. Laufaz aut̄ ei⁹: qđam ē iterioꝝ: qđaz exterior. Et interior quedā est, ppria ori stomaci. cuius ē ppria passio quedā ex vicinitate vel cōtate propinquavēl remota. Et cā imediatā & coniuncta ē mala cōplexio rei desiderate & traria. qz calida ip̄ius oris stomaci vel siccā: vel vtraq; pura. vel cū materia in stomaco agre gata: & rugis ei⁹. s. colerica salsa: & ebūlēs: seu corrupta in eo generata: vel iſlūpa. Ex vicinitate aut̄ seu cōmunitate ppinqua: & cā antecedēs ex mala cōplexione vētri me ri: itestini: ieiuni: cordis: & puemonis. Cum. n. iflānātū & excitant̄ calidis: vt sua caliditate & siccitate eoz calefiat: & exiccat̄ os stomaci: aut̄ algamasat: & glādule in radi ce lingue posite: quare exiccat̄ in eis humiditates: & mi nuimē que humectare linguam: & os naturaliter habent. aut̄ cōmunitate ad mētraicas cū oppilantur: quare qđ bifurcatur non penetrat de stomaco ad epar: quare remanent

De egritudinibus

semper membra exiccata desideratia irrorari: licet pluri-
mū bibatur sicut accidit ī idropisi: et colica. **E**x cōitate
lōquā sicut cū accidit ppter ep̄ supcalefactū vel apha-
tum calido apate calefaciēt et exiccātē hūditatē corpo-
ris oēm: vel ifrigidatū: q̄re nō attrahit potū: vnde mēbra
remanēt exiccata: et desideratia irrorari: aut pp̄ egritudi-
nes cerebri: vt ē frenesia mania et melia: aut ppter egritu-
dines: vt dyabete: aut ex cōitate ad totū corp̄: vt in fe. su-
dore dyaforetico: crisi ethica: ptisi et similib. **C**ausa āt
exterior: et cā p̄mitiu: est res neēarie: et nō necessarie ī
debitē approrimate. Et neēarie sunt cāe nō naturales: vt
aer calid: et sicc: q̄lis est sub cane: et ante canē: et post canē
naturalē existit: vt artificialē: vt in balneis et stufis: et simi-
libus: et exercitiū laboriosis: et p̄prie locutio multa: et cib
valde calidus acti vel potentia: vt sunt allia sinapis et si-
milia: aut sicc: et salit: et grossus: vt sunt carnes bubaline
egne: vaccine antique: et similes: et viscosus: vt sunt carnes
porcine: p̄isciū magnō: nō squamosor: mallatiū: ostraco-
rū et similiū: aut mule: et diversis: in cui digestiō stomachi
laborado valde iflātatur et exiccat: q̄re sitis sequit
sicut accidit hoī: q̄nī multū laborat. **E**t pot vini vinosi
antig plurimi: et noui bulietis nō d̄purati: aut babētis ma-
litia acq̄sitem venenosam. Aut q̄r vespe mortue fuerunt
in eo: vel q̄r fuerit spaciatus supflue: aut aq̄ male q̄litatis
necessitatē tpe: vt false sulfuree: aut nitrose: aut paucitas
pter abstinentiā a cibo et potu in ieiunātib: voluntarie: vel
de necessitate et somn plurim: et pfundus in cōplexione
calida et sicca in ieiunio frigidus: vel sup cibū calidū et sic-
cum: vel medicinā. Et ēt viglie supfluētes et exicantes.
Et ēt aie accidentia: vt fortis ira idignatio: timor: et imagi-
natio mortis festine: vt in ductis ad mortē appetet: et gau-
diū supfluiū et similia: nō necessarie vō sunt pucture aīaliū
venenosor: vt serpētū: apū: vespaz: et silium. Et medicie
calide et sicce: vel laxatiue in solutione superfluentes: vel
sufficienter soluētes: que iducere hūt situm a cōplexione: et
ab effecu: q̄r educit a corpore humidiū: que sī in p̄ncipio
solutiōis nō appareat: sī in p̄cessu: et sit moderata: signifi-
cat sufficiētē purgationē: vnde hypp. ait: q̄cūq̄ in farma-
tis nō sitūt: cum purgant: nō q̄icat: donec sitiat. **S**i
gna sitis sunt sensus et molestia: sī facte a cā iterioī p̄pria
sunt signa malitiae cōplexionis calide et sicce stōi: quā supe-
rius habuisti: et sitis atinē: et eq̄lis. Sed facte avicinitate
et cōitate est antecessio dispositionis illoī: mēbroī: quo-
rum cōitate patit: et variatio sitis in augmento: et diminu-
ne fini varietatē dispōnis illoī. Facte vō a causis exterio-
ribus: signa sunt iuētio: et antecessio illaz: exteriorū. q̄ vis
fuerit. **L**ura sitis est generalē nota ex his que dicta sunt
in cura male cōplexionis stōi calide et sicce: vel vtriusq; pu-
re cū materia generata: vel ifluta. **I**n spāli aut est due
res: s. auferre cām: et sedare eā: sed si qđem est tollerabil:
tūc op̄z primo cām absindere: deinde accidens vel ipaz si
ipresso facta fuerit mitigare. Si vō sit intollerabilis tūc
op̄z p̄mo eam mitigate: deinde cām auferre. **P**rimum
p̄prie cōp̄ent potus: et cibi frigidū vel humidiū: vel vtriq
et declinatio vniuersalis regimis: in alijs ad frigidū: et hū-
dum. Et si a p̄pria passione fuerit: et a sola pura qualitate:
quales sunt kist ordei: amidū: cucurbita: medula: citruli:
melones: pruna: psica: granata: crisomilla: et olera: vt spina-
cia: atriplices: lactuca: panis mūdus: carnes edine vitulie
et oua cū totalitate eoz. Potus aut sit ex aqua frigida q̄
de stomacho trāstre morāt scbz hyp. vel aqua ordei in qua
residēt rose cū stipitib: si fint mature: vel sine si fuerint ī
mature: vel iuiube: et aqua ferrea: et coriādri: et cū alijs sic-
cis: q̄ stipicitatē habeat: et aliq̄ grossitē substātie: vel ali-
quā rē admīgtā: que teneat ipm in stomacho: nec sic velo-
ci penetratioī p̄sentiat: sed resistat: quales sunt yinū acer-

bū et limphatū cum aqua frigida: succus granatorū agre-
stas: succus macianoꝝ et citonioꝝ: cū frigida aqua in gbus
sit panis ifusus qui p̄mittat: vel cibū alius. Deinde potē
retinet diu: qui ip̄ressionē faciet: et eiōplexionē propriam
alterabit: nisi cā fuerit in mēbris remotis: tūc. n. frigida et
humida subtilis sube et facilis penetrationis sunt uenientia: vñ si aque admisceat vini modicū: vel acetii optimū
est scdm. **S**ed si alterat aer cū frigidis et hūidis: vt ifir-
mi gescat et dormiat: repleat: nō abstineat a predictis: et
gaudeat: et letent̄ cīti: curabunt: et potissime vbi a medi-
cīnis sumēt auxiliis que sunt simplices et posite. **E**t
simplices exteriō existit: vt rasura cūcurbita: et luce eius
solatri: lactuce: portulace: flores rosaz: violaz: nenufaris
aqua rof. agresta: succ̄ citonioꝝ cū aceto: et folia salicūm
et similia ori stōi applicata: sandali quoq̄ camphora et spo-
sum: succ̄ macianoꝝ: mucilago p̄siliꝝ: aq̄ melonis ūdi: et aq̄
seminū cōiūm aqua prunoꝝ: sebesten: iuiubaꝝ et lactuca
rū: et liquiritie: et silium. Infrigidatū quoq̄ pedū cū aqua
frigida caliditatē stomachi extinguit in debilib: ppe non
robustis: sicut calefactio eoꝝ: frigiditatē alterat calefac-
t̄: et fortat: et p̄prie si sit temperata. **M**edicine posite
infra subiungeni. **S**ed si fuerit a mala cōplexione stōi cū ma-
teria colerica cōplet ipſi ablationē aqua prūorum: aqua
absinthi cū rof. et sebesten. succ̄ rosa. violaz: et syrup̄ ea-
rū: et pulpa tamarindoꝝ: et mel cassiefistule: et ex cōpositis
aqua fructū. Si vō sit amara salsa cōplet succus: aqua fu-
mi terre: et syrup̄ eius: et aqua lactis et yera. **H**. cum aliquo
p̄dictoꝝ frigidoꝝ exhibita: et aloes cū aqua lactis. Et filtr
factionē hūt mōdificare: quoꝝ cognitionē p̄cedēti caplo
habuisti. **S**itis aut mitigatio cū p̄dictis: et p̄prie potu
alicui p̄dictoꝝ et frequēti ablutiōe: et p̄prie cū aqua pura
vel p̄migra succus granatoꝝ: acetosolꝝ: si fuerit a sola et pu-
ra cōplexione malitia p̄prie: vel cū mā colerica. Lōferit
enī cāe et accidēti et syrup̄ acetosolus facit illō. **S**ed si fuerit
a salsa et baurachia acetū limphatū: maxie aufert ait galii
a p̄prietate. n. habz: vt medicinas retrahat ad os stōi: et te-
nat in eo: vt nō cito penetrēt: et māz digerat grossaz: que
est ps ei: anisum quoq̄ proprietate habz ad illō. igt abo-
Si vō fuerit a putrefacta mā mitagabunt granata acris:
et muça: et si sit ifluta mēbro iflūeti curā adhibebis stōm
mundificabis et fortabis. **S**ed si ex cōitate p̄pinquorū
et vicinoꝝ mēbroꝝ fiat: due res sūt neēarie: pmo. n. illa re-
ctificabis cū p̄pries que ex p̄dictis sūt tibi nota. scđo si ī
bis cū p̄dictis. Et si gđem fuerit in meri: cū bis que in
ore tenent: vt cū carne prunoꝝ: pulpa tamarindoꝝ: lig-
ramoꝝ: portulacaz: et p̄prietoriū vritis: et cū potu aq̄ frige-
sugendo sumpte in vase stricti orificy: vt ait Abo. Et filtr
si fuerit ab algamasat stōi et ieiuniū. Si vō fuerit ex pulmo
frigidis: et cordialib: et medicis iteriō et exteriō approximatis
que ī cura cordis diximus: in qb̄ sit aliqd lētomeris sube-
mītū: vel vrit̄ ei deferēs ad ipm vt croc. **E**t si ex vi-
cinitate ad meseraicas cū ap̄tiū q̄ dixim̄ supra ī cura
egritudinis in via et poro ipi. **S**ilz si sit ex epe cū endi-
dyarodon: et frigido genonis: et ceroto de sandal' qđ in nō
cū dyaltea dyacircuma et absinthio: et simpis eoꝝ et capa-
torio: et alijs q̄ i p̄po ei loco dicim̄ summa trinitate fauēt.

Stomaci

141

Et si ex cerebro cum his que in cura passionum eius diximus. **E**t si ex renibus cum his quae in cura diabetis dicimus. **E**t si ex coitate ad totum corpus fiat cum his que curant fe, ethicam et pristinam dicemus in ppbris capillis et aqua frigida cum vino mixta vel aceto quod sufficiat est ppbris. **D**icit enim B. Et si ex sudore diaforetico: cum eis qui diximus in cura cordis. **E**t si ex crisi cum toleratia eius si pole est. Inquit enim hyp. **S**a quorum crisia sit: aut facta est nihil dare oportet, si aut non sit possibile mitigare cum aliquo quod crism et euonez creticam quam ex ppbris signis per cognoscendo expectas habeat ppnoscere non ipedire ut est aqua ordei et melonis id est quod a proprietate habet sudorem ppnoscere: et semina coita: quod habent ppnoscere euonem per vrinam: et aqua fructuum quod ppnoscere habet euonem et crism per fluxum ventris. et silia. **S**i vero sit sit ex causa exteriori et primaria causa quecumque fuerit auferat: deinde eius impressio si remanserit in ore stomaci corrigatur et alteretur: ut est pdictum. **E**t si quidem sit ex cibis grossis et viscosis multis et diversis in quo digestione laborando stomachus inflammat. **S**ic sit valde cura est somnus et non potus. **I**nquit enim Hypo. Quibus nocte bibere desiderium est valde his si supdormierint bonum. ait Sali. Intellige et hoc si sitis sit tolerabilis: et fuerit pportio cibi et potus praesumpti. Quod si non fuerit tollerabilis nec fuerit pportio inter cibum et potum bibere aliqd ad mitigationem sitis est vtile: deinde super dormire, nihil aut bibere pena est sine iumento: quod dicatur, tunc bibere iumentum et non nocet: non bibere autem est pena nec inde sequitur iumentum: immo potius documentum. **I**nquit enim Sal. Ignotus nullus prudens illud dabit vel faciet quod nullam auferat: vtilitatem nocumen, tam vero secum beatim sensum. Quare bibere opus parvum vini puri quod iumentum fit hyp. digonem pprie in consueto bibere post cibum: In non si uero bibere vini detur ad mitigationem sitis pazz aqua fratre, pprie si cibus calidus fuerit et fice: vel vini limphati si stomachus non tolerat aquam in vase stricti orifici sugredere et quanto frigidior fuerit minus sufficiat ex ea. ait Abo. **S**i vero ex cibis salmis et aqua salsa cum potu aqua maris fuerit: succurrat ei cu xilo carate granis mucozum et pomis dictis carur: et cum virtutibus ut est butirum: pprie ins et brodium carnium. **E**t si fuerit ex potu aqua virtutis et sulfure succurrat cum lacte lactuca cibis grossis et amido et vi no subtili odorifero et virtutis cum aceto limphato. **O**r si fuerit ex punctura aitalium et reptilium calidorum: primo curatur cu eo quod generaliter respicit venenum ipsorum: virputa cum frigidis: qualia sunt coriandri lac vaccinum acetosum infridatum in iuie, et aqua caprone: et silia vel aqua frigida cum puluere terre sigillata: et extinguit inflammationem et eius eductis subam: deinde cum cognoueris spem aitalis administrabis quod sunt ppria quod infra dicemus. **S**i autem ex medicina soluente sufficienter: aut superfue fuerit: succurrendum erit put te scire fecimus cum de solatio medicinariis locuti fuimus in accessibus quod hereditare faciunt medicinae solutine. **S**itis autem ex qualibet alias carum peccatarum cura est ipsorum amotio et puratio cum regimine supradicto de ablacione sitis. **A**blatio sitis et diminutio ex hys erit caecis: et cura erit et pura corruptione vero sitis ex fistulis causis corruptiois appetitus plueret: et similis erit cura. **S**irupus extiguens situm ex causa calida et secca ppria vel iuncta. Re: endiu me: citoce: epatice lupuli boraginis aceroselis aleutiae, ana. 3. i. violarum. ro. florum nenufaris et cucurbite: lenticularum: aqua florium ruris. an. 3. i. ordei mudi: parte. i. prunorum sebestem: iniubap. an. numero. xxv. seminum frigido. p. an. 3. i. seminum coicum. 3. ii. psilum integrum. seminum citrionum. an. 3. i. coccus albi lib. i. succi granatorum mucozum lib. 5. aromaticum cum sandalibus albis: et trubeis: et spodis. ana. 3. i. campore. 3. i. croci grana. v. sumat cum aqua frigida: et teneat in ore crystallum. **C**Item fiat iuleb de succo limonum vel de cucurbite ergo

postuius i^m antidotario nro. et troci de caphora et electu-
rium triasandaloy. Item epithimei stōs cor et epar ex
puluere caphore sandaloz cuz succo rasure cucurbitae q
ro. et paucu aceto et cataplaimet cu folys salicis vitis i aq
rosata. Medicame. S. qd magister Joānes de procida
fecit Imperatori in siti ychementi. B. aqua frigidā et iro
ra desuper acetum albū purum q̄tum tollerare poterit
bono móz da bibere stomacho ieiuno q̄tū ē cupa sanabit
statim fin Salienum si xp̄s voluerit.
Capl. xxi. de nocumentis digōnis ex qb̄ est debili-
tas destrictio et corruptio: et cura eius.
Ebilitas digōnis est nocumentū accōis digestiue
stomaci. et fundi eius cui ppria est. Lū. n. nocomē
tum ipsi sit triplex tantū s. diminutio obstructio:
et corruptio: nec sit in superfluitate ut alia; ministratiū: de
bilitas digōnis erit nocomētū diminutōis ipsi: et est cum
minus digerit q̄s s̄tient et in lōgiori tempore. Et destru-
ctio est cu nihil penitus digerat vel aliqd de quo nō sit cu
randū: sed derelingt crudu reliquū. Et corruptio ē cum
in malam suertat qualitatē s. adustā seu fumosam aut ac-
cidam vel corruptā putridā et fetentem: et nāe odiosaz nō
aut consistit eius nocumentū in superfluitate ut aliariz.
Lum enī ois actoī virtus existat initium: actio quecūq;
erit pncipalitera virtute: sed mediante organo: vt si qd
nocumentum fiat in ea nō erit ex parte virtutis pprie: s
ex parte organi vel obiecti ut ait. Hal. et hoc in alia scien-
tia est monstratum. Lum enim asserat q̄ singulum mem-
brum operē ppriam actionem per ppriam qualitatū
crisim que ex quatuor est q̄litatibus: stomachusq; organus
existat pme digestōis: epar seđe. et alia membra tertie: tūc
pprie virtus digestiua perfecte operab̄ cum eo: cu ipse
qualificatus: seu cōplexionatus existat: p̄t ipsa virtus et
eius opatio exigit. Et q̄z at digō sit alteratio fiatq; p de-
coctionem. indiget virtus organi ipsius calore: et cum sit ei
alteratio quedam adequatio virtuti nutritiue indigebit
calore temperato i sua q̄litate nō distemperato. Tempe-
rati enim calor is est equaliter agere in oēm partez deco-
quibilis rei temperate seu equalis eliyabilis: et iam assa-
bilis: vt superius est monstratum in cura melancolie. Et
pinde Salienus ait. Et non oportet ut sit in membro qd
indiget digestione nisi spirituq; vaporosus multe quātitatis.
Et sic secundum finem equalitatis in qualitate: ita q̄
quanto maior erit digestio tanto maior erit equalitas. et
econuerso. Et quia quanto maior erit digestio erit magis
naturalis: nec eius maioritas generabit peccatum: vel no-
cumentum in operationibus alijs sicut maioritas aliarū
cum omnes alic ordinentur ad ipsam non econuerso.
Si vero diminuit obtūditur et debilitatur: Aut adeo
diminuitur et debilitatur q̄ nihil temptat alterare et co-
quere de quo sit curandum: et sit indigestio seu digestio
nis ablatio. Aut adeo diminuitur q̄ incipit alterare et
coquere nec deficit in alteratione: sed vigorose non agit:
immo tepide paulatiz: et sic in longo tempore deuenit ad
terminum equalitatis in qualitatem: et tunc sit digestio
nis debilitas. Aut deficit in via non potens venire ad
in accidam qualitatem. Lum vero superfluit conuertit
in fumum: et maxime si obiectum subtile existat: vel etiaz
corrumpt cuz calor non ster cum natura: s̄ sit ita debilis
ex superfluitate factus adeo q̄ non regat et extraneus do-
minetur superfluis. Talis autem in fumum conuer-
sio seu adustio non facit superfluitatem in digestione: cuz
superfluum dicat additionem quanti: quod presupponit
speciem: et non mutationem eius. Conuersio autem in
adustionem: vel fumum non seruat speciem adequatio

De egritudinibus

transmutat in spēm diuersam. sed adiustiōis et sumi: nec re
ducibilem etiam cum sit crudū et in accidū mutatio. Nam
in Auer. qd superexcōctum est icrudiari nō pot. Qd autē
crudum et semicoctū est pot in oēm adequatois perfectio
nem adduci. Inq. S. manet aut qd corruptum et secundū
ventrem et repar. sed tempore pcedenti paulatīz digeritur et
sit benignū: qd pūs habuit idignū: et illud per nāz enērā
dis digestionē fōuentibus: quo ad vitā. Talis autē mu
ratio dī corruptio a medico sic in accidū mutatio: līz nō p.
prie. qz non est obiecti derelictio a regimē nālis caloriz:
sed tñ large vt sue est considerationis ad verā: z non vera.
Et in q̄tū talis alteratio nō est ad generationē q̄ est eq̄
tio itenta a digōne: nūc erit in ūriū. talis autē est corru
ptio: nec potest eē aliud cū ḡatio et corruptio sint imedia
te ūria: nō sic alie mīstrates: cū. n. eaz actio nō sit per mo
tum alterationis vt digō. sed poti⁹ per motū locale⁹ q̄ non
diuersificat spēm supfluitatis q̄litatis organice ipsaz nō
mutabit: nec alterabit in diuersam spēm: quā sua itendat
vtus in actione: sed in spē actionis p̄supposita addet: q̄tū
sic p̄t supfluere sicut dūminū fini itensionem et remissio
nem. p̄prie q̄litatis agētis. hoc quoq̄ declarat ipsaz cor
ruptio q̄ in malo consistit motu. Ex qbus abūdantib⁹
stelligunt spēs nocimēti digōnis: quot sunt et q̄ et quomodo
meniant: pp qd in vno redigem⁹ caplo: et quomodo dīnt
iter se inotescit: et et cause eoꝝ in ḡialit: aut. n. sunt ex parte
organī et agētis iſtralit: aut ex pte obiecti. s. cibi et pot⁹: aut
ex parte extirsec⁹ superuenientiū būtiū indisponē ipsaz.
Ex parte autē stomaci duplī: aut qz paria in se p̄ncipaliter: aut ex parte
organī et agētis iſtralit: aut ex pte obiecti. s. cibi et pot⁹: aut
ex parte extirsec⁹ superuenientiū būtiū indisponē ipsaz.
Primo mō: qz sit discrasia stōs et fū
dus eius discrasia frigida et siccā pura vel cū mā qd ē plu
vium: aut pax excedente: et tūc accidit debilitas: aut val
de: et tunc accidit obstructio: vt cū est considerata aut medio
criter: et tunc accidit corruptio. Itaq̄ frigiditas oīs nocu
menti pot̄ esse cā. caliditas aut solius corruptiōis nīf tātū
superfluat q̄ destruat actū virtutis: et tūc causabit obstru
ctionem non debilitate. Secundo modo: qz sit discrasia
tus stomach⁹ q̄tū ad os ei⁹ discrasia frigida q̄ dū super
fluit attractua trahit plus q̄ digestiu digere possit: vt
qz sit discrasia stōs ad fundū et xanū eius discrasia
frigida et būida. vñ xentia deficit nec poterit continere q̄
dū operata fuerit digestiu. Aut qz sit discrasia: quā
tum ad os aut iſerōē eius partē q̄ portanariū dī discrasia
calida acuta et pungitua pura: vel cū mā magis mole
stante expulsuā ad expulsiōē cibi vel pot⁹ anq̄ digesti
ua suā p̄pleat actionē. sic digestiuā dīficiat non pp se: līz pp
defectū aliaz mīstrantiū ordinatz et vi vt dixit. S. parum
vel multum. Propter colligātiū vo et cōitātē: qz aut ad
totū eoꝝ vt in febrentib⁹ vel algoratis: aut aliqd alioruz
mēbroꝝ maxime p̄ncipaliū qbus alligat: et tūc aut pp coi
tatem absolutā: et est cū nihil corporeū aduenit stōaco ex
illis vt est in forti dolore capitū vel neruoz vel iſpasmō
vel dolore artētico. vñ stomacū debilitatē vel in fluxu su
perfluo sagis epatico: vñ xpatiē et debilitatē stōs. Aut
non absoluta et est vt cū aduenit ex alīs mēbris ad ipsum
būoꝝ: pura colericus ab epate: et a splene melācolicns: vel
corruptus a matrice corūpens cibū ad fūmosum vel ac
ciduum: vel qz ad eū vapor emittat vt sugi⁹ būisti. Ex par
te autē obiecti cibi et potis: et ex parte extirsec⁹ supueniē
tium: q̄liter contingat superi⁹ in causis debilitatis stōaci
exitit declaratus. redi ergo ad illud ibiq̄ considera. Si
gna. q̄ aut hic oꝝ considerare signa sunt: q̄ demōstrant dige
stionē deficere ex se p̄ncipalit̄ et deficere ppter defectū
aliarum ministrantiū: et sunt nā cū digestina deficit ex se
auferē vel tardat digō nulla apparente cā manifesta et no
cumento in alijs ēt cibi facilis digōnis vel xueti plus soli
to. Quādoꝝ vo est ex defectu appetitie et attractiue: et tūc
pcedit lesio in ea q̄ est māifesta. Quādoꝝ vo retentive ē
retentio mala et cibis egredit̄ solito nō pcedētē nocumē
to in appetitu. S. signū distictiū q̄n talis exitus sit
velox ex defectu contentiue: et q̄n ex supfluitate expulsive
est: quia cum est ex defectu contentiue egredit̄ preter vo
luntatem: et qd egredit̄ maioris est q̄titatis: nec apparet i
eo aliquid acutū: et est velocioris exitus. quādo vero ē ex
superfluitate expulsive est c̄. Et attēde anq̄ ad curaz
peruenias q̄ cū digestio introducēt spēm in obiecto sit tri
plex. s. stomaci epatis et mēbroꝝ: i qbus qd dictū est i sto
maco. et in alijs veru būz: līz addat q̄nq̄ quarta q̄ est depu
rationis non spēi generatio: vt est venaz iter se q̄ ordinē
habet et būtdinēnā digō stōi ē pūa et dispositiua ad hāz.
līz stomac⁹ sui ipsi⁹ grā appetat et digerat cibū vt ait. S.
Illud totū de itentiue sue nāc particularis ē: līz de ordine
gōne efficit iuuamētū digōni epatis disponēdo. Secunda
est epatis et opatiua chilī fons et p̄ncipiū vegetative virtu
tis. Tertia ē mēbroꝝ et completiua. Ad hec. n. digō al
terat vtraz vt in alijs mēbris et nutrictioni ipsoꝝ dige
stibilitā apta reddat: et pinde nocumētū vñi in aliā exten
dit et ecouerso: et p̄prie cū nocumētū dimiūtū aderit:
S. inq: q̄ sic cibaria deficenter cocta vel assata exten
vēter non pot̄ digerere bū: sicq̄ bū vētē male digerunt
et in seca actione q̄ in venis est silt. et xtingit supfluitates i
corpoze generari: ex qbus egritudines ḡnari reliq̄s in vñi
uerso corpore ē videre: et maiores: q̄sto nocumētū maius
existet: cu māterst oīum idigō egritudinum. sic quascūq̄
adducit passiōes: vel egritudines non solū p̄prias vt sunt
spēs idropis: q̄ pp̄ fortunū digōnis ei⁹ est fīc̄s vt ait. S.
S. cerebri ad ipz: c̄ plurime dispōnes sūt pp̄ dispōnes mē
broꝝ digōnis: et p̄prie stomaci: līz auertere illud sit pp̄
vt dixit Abo. sic adducē epiliā idigō: et corruptio illā mira
chiā v̄lēt cordi cui adducē egritudines p̄prias. Uel et totū
corporis cui adducit idigō xsumptionē. Et ethicā senectu
tis: et debilitas eius extenuationē et macredinē. corruptio
vo febrē et in cute pruritū scabie morpheā: et silia būz diuer
sitate digōnum et nocumētū ipsarum. Et pinde et nou
mētū ipsarum egritudinum est p̄nosticum signum in
dispositione egra: quare eructatio acetosa et fūosia ma
gis in comalescentibus ex febre pronosticatē recidūatio
nem. Cura eius non erit stolidi medici: sed solerti sol
liciti memorantis et experti: quez vt perfectum approbat
S. Scindūm igitur q̄ cura nocumentorum digestio
nis est duplex: quedaz destructionis et debilitatis: quedā
in specie nec in causa: sed in quāto: causa enī cum maiorē
et valde ledens facit destructionem: cum vero paria le
dens parum generat debilitatem vt superius dicit⁹ est.
Taliū autē cura est quatuor res. p̄ma abscindit cau
sus et auferet: secunda ordine digestioñis confortat stomacū
cum epat et membra. tercia corpus vel membruz si qd sit
cūiis communitate pueniat nocumentum rectificat vt
dictū ē: et dicetur in suo loco: quarta accidentia consurgē
tia mitigat: que sunt inflatio rugitus angustia dolor et ar
sura: quorum causam iam diximus. Abscisionem au
tem cause interioris compleat cure egritudinum predi
ctarum complexionalium purarum vel cum materia di
uersarum vel equalium vel complexionalium simpliciū
et compositarum stomaci: quas superius habuisti epatis.

in membra debilitate ipsi quas infra dices ppciantem xpo. Ablatione vo carum extrinsecazz complect puationes et mutationes ipsaz ad rectu et debitum digoni put in cura debilitatis stomaci extitit iutatum. Secundam rem apert administratio rerum confortare henni ipsa organa digoni cu qilitate sua cæ debilitati: vel cu ppetate vltroq; q; i debilitate stoi huius. et in cura epis dicet: et cura cuiuslibz membrorum corporis q; sequit. Et his nq confortare hnt corp. et oia membra qd sunt coia qd vnicui ppa. Cœia sunt q ei et ipsoz discrasia alterat et ad teperamentum plonem adducunt et subam vniuit aut plonem ut oleu ro. qd calefacta et ifrata calefacit. Aut ppetate vt lutu sigillat. Et qd sunt q a plone fil et ppetate hnt confortare corpus et membra ut è acetum squille sticados. oes spes olei sandaraca lac caro granu pini manna dactili imaturi mirtus glas luben cordumeni: pilo aloes camomilla: folia citri vua passa mirra et galia. Et balnea vnciones et olea cu pdictis diversificatis fin diversitate discrasie corporis et membrorum. Et ex confortatibus corpus et oia membra in digone sunt exercitium moderatum. Ingr. n. 5. Exercitium utile est. n mouet calor nalem et validas fac vntes vitales et aiales ad suas peragendas actos. Libi cali et humidu plone sube subtil et frigibilis: digo. n. vt. 5. ait p cali et huidu sit. quies et son digoni plende pportionatus ut pmo sup dextru fiat. bo sup sinistru: et tertio redeat super dextru: et sit atiu sufficiens sine interruptione: qnus alio dicere velint q digestio tertia melius in vigiliis compleat: cu eni ca eius calor nalis sit: et in vigiliis ad regionem ips redeat digonis. et ad iteriora reuocet i idoneo ut dixit 5. cu ait. sonus et vigilie reuocatoe nalis caloris iteri et experius fuit: igit in vigiliis confortas ex reuocatoe in ea digone amplebit melius qd in sono. Lui? sru aristot. in de sono dicit et. 5. in de accentu. et si reuocet i sono ad iterius non tñ derelinquet exteriora qn sufficiat ad digone ipsorum maxime cu no solu in eis per calor nalem digo amplebit. Et p complexionem ppria vniuersusq; teponz soueritas. Et ex illis est amplebit fantas carnos. vel catuli fin. 5. et budiitas ventris teperata. Ingr. n. hyp. in asso. Quicunq; vtræ hnt huidos iuuenes qdem exstites metu mutant sicos huidibus. Et vinu bonu tpatem sumptu. p oia. n. digone adiuuat. dicit. 5. et pauca comedio et potatio vel abstinentia qd dicit isaac summa medicina ois alias et gaudium teperatu. Et ex eis snt medicie simplices et posite q infra dicent si trinitas annuet. Et simplices qdem snt ppesicut pip. qnq; galaga. myr mus. gar. herime. croc. habase et sru pps ei nasturciu cuscita mastix. metax. cortex olibani arbor storacis radix. fiseleos ruta rafanu. et silla. et acetu excitat appetitum et digerit. ppa. vnicuiq; in cura ipi ppa dicet et appetitum et digerit. Et vniqdq; membrorum ad suu naz ppria reducat p qn opat ppria actionem ut supius dictu est q i alio ee no pnt: drnt. n. opatoes i membris 5. diuersitate plonu i eis et ecouero ut dicit. 5. Curando corruptois digonis est tres res siles illis q; i cura coru ptois appetitus dixim. pina è huior corrupci i locis et organis digonis mudificatio. Fa è abscissio cæz dispontu ag. bus pcedit corruptio. terra è corporis vel membrui si qd sit comunitate e puenit mudificatio. Et primâ re apert mudiificari stoi putredine q supra i cura corruptiois appetitus posuimus et abstergetia putredine et corruptio epatis qd infra pprio dicem. caplo. Et ex illis è etiam cassia et croc et spica endimia absinthiu et eupatorium et abstergetia putredine a membris: quoq; qdas ppa et coia sunt simplicia et posita: simplicia sunt cinamomu croc: et breuiter oia mudificatio sanguinæ quoq; summa posuimus i cōsolatore medicinaz et vinu. vniuersas. n. mouet excretaores ut. 5. Lopposita snt q ponunt ex eis q in antidotario nro

sunt dcā et ppria vnicuiq; i suis caplis queres. Secundam re apert administratio medicina et alteratiu discrasia membrorum et ciboz corruptibiliu: qd in pcedetibz caplis pcessit re memoratio. Tertia re apert cure ipsoz membrorum quo rūda q dicte snt et in suis aliquoq; dicent caplis: illuc pge. Et aliq addit qrtæ q accenti est correctio si q surgat ut snt corruptio appetit seu debilitas ardoris: seu fritas sensus in ore stoi: et eructatio occida fumosa et fetes quā nausea seq; quoq; cura aliquoq; dixim supra: et ifra pone mus i pte spu sancto anuete q fit benedictus. Electuari um nobile confortas stom: et digone ei. R. galage: muc. mus. cardamoi: an. 3. u. anthos. 3. iiii. mente habase. an. 3. iii. sru pi de cucaro eti suffic. Electuariu descriptio Nododemi 5. vicia stoi ex fra ca: et confortat ipm cerebruz et epar: et subuenit epilepticis et virginosis: qd R. anisi. 3. 5. corrall: spice: ligni aloes. ro. gar. galage: cedararie. an. 3. ii. peonic. 3. u. mirre. 3. ii. margaritaru. 3. vi. abre crude. 3. u. musci. 3. i. masti. 3. u. Lofice cu sirupo corticu citri. Si lius Zacharie cerou confortas stoz et retinæ caloræ ei. R. cere mude. 3. iii. terbetine. 3. iii. olei nardini. 3. u. liquefas et supaspge pulueræ. R. mirre: mast. aloes. an. 3. i. rosa. 3. vi. peonic castorei. an. 3. u. anisi. 3. vi. calamanti. 3. vii. gar. mucis mus. cardamoi: calami aro. reupotici. an. 3. iii. Lofice vt bn stō adhucræt. Unctio stoz confortas et digonecius et vniuersas opatoes ei. R. olci ro. mirtini. oli nor dini. an. 3. iii. cere. 3. i. mast. mirre: aloes: munie. ana. 3. iii. armoniaci. 3. u. mucis mus. 3. i. Lofice et iungit et supaspge pulueræ ciamoi: anisi: corticum granator. an. pcd? our. et aromaticq; vnguentu cu xilo aloes et musco. Hyp. quoq; dixit aloes epicu cu aqua arthemisie seu absinthiu pmina tum ieiuno stō sanat stō ab oi laguore educendo ab eo mās fraudulæta confortat cerebz et viscera mudificat vermes occidit et repellit: et sanat apata stoi et visceris: et epar mudificat. Pillule confortates stom in o ei laguore et lesoe ieiunata: nec pmitit huior in eo putrefieri: s abstergant: et q vtiis eis dieb singul illesus pmanebit a dole stoi. et capitis et snt salubres oculis: et ei q tristat: et medicina matricis vitoise et alioz viscer. R. mast. 3. iii. aloes electi. 3. x. agarici boni. 3. in. cōfice cu succo altile. dosis est pillule. u. vel. iii. quando iur dormituz: et possunt capi secundum numerum voluntatis.

pt. msp

Capitulum vigelimum secundum de documentis retentis ex quibus est tarditas tvelox descensus cibi digesti de stōaco in ventrem: et cura eius.

Ex quo diximus de documentis attractionis vel appetitus et digestionis stomaci sequitur de noctis retentionis.

Ad qd secundum est q retentionis stomaci ordiatur digestioni eius pncipaliter: quia est proprie ieiuniu puta cibi et pot: ut superius dictu est. digestioni retentione indiget cum fiat in gete ut ait. 5. retentione eni secundum natura procedens taz diu retinet qd diu digo fit. Cu at digo completa fuerit retentione ex ormonia nac cedit expulsioni: q donec siebat retentio qescebat.

Prio. n. digerit stō cibū smiphi gra: et diu digerit retiet: cu at digerit qd è bigni suis tuicis appoit. Reliqui vo apto porrenario ad iestia spellit ut ait. 5. Si ergo retineat cib in stō qd diu digerat descendatq; ad iestina digestus vñq; ad horu statutoru seu tps coe qd est latitu dinem bns maior quata è infra. xy. horas vel qd i uno quoq; corpore conuenit nali e: retentione erit conuenies et nalis. Si vo vltori plonget eti est a. xy. horas vñq; ad xxv. fin plus et min et illud ppter multitudine diuersaz habitudin existentiu iter agentia. seu digestione et digestibilia arguit sup intepetatiu et peccatiu retentionis yl digonis ipsi queadmodu si ifra subfistat: ut qd cib descendet digestus: et tepstiu silogicabit sup digestione forte:

De egritudinibus

cuus servitio ordinatur: deinde super retentionem a qua etiam mediate pcedit aut super vtrumq. Causa ergo defensionis cibi de stomaco loge et breuis erit: aut ppter digenem forte vel debile cui ordinat: aut ppter peccatum re pentine pncipalit et in se deseruatis ei. Peccatum aut digestum aut est pp se pncipalit aut pp peccatum alias ministrum ei: pncipalit aut peccare pot in se retentio vt supius dicum fuit in alijs opatibus ministrati qdripli: aut n. nihil refinet: qz no circuntrahit cibo: nec aliquo modo tenet ita vt cibus idigestus descendat iteri: sic est videre in lienteria manifeste vel vomitu ilico post cibum facta: de quibus dicer: aut pax retinet: qz no vloq ad pfecta digone: s: ha tur cibo bene vt in fluxu et vomitu semidigesto: scilicet post cibum per aliquod tps sumptu: aut corrupte retinet: vt qz non circuntrahat cibo recte et pfecte: s: cu tremore: qre accidit rugitus et iustatio aut supfluit: vt qz digestu cibum ultra tps constitutu teneat. Ex ca in se. s. pp coplonis stoi. malitia no pp cibi: vel via oppilatione iter stomi et testina vt supius dictu est: sed qlitercus cottingat nocumero expulsiois aliquiter amiceat. si. n. debilitate retentio supfluit expulsio. et si supfluit retentio expulsio difficit: si corrupta expulsio disponat et pparet et coudiuero. Et aliqui male retinet retentia et male expellit expulsua vt in singulis cottingat sic ait. H. Et qdixim in stō et in alijs intelligas mēbris pportionalib ei. La aut nocumero retentiois est diversa fin diuersitate spērum ei. si eni auferat: vt nihil retinatur de quo sit curandū: ca est ea quā in lienteria dicem: et vomitu. Si vo sit debilis no vloq ad completā digone tenens ca eadem est: s: minor: qz plurimi colata missa ē ad stōm fiente digone excitans expulsiu et faciens deficere cotentiu qd significat mixtio ipsi: cole: cu cibo cu egone inuente: vel vomitu. Et qnqz est ca extrinseca supuenies hora digone vt est motus fortis et violēt depones cibum faciendo deficere cotentia ante qd digo compleat. Si vo corrupre teneat: ca erit mala cōplexio fra hūida no pmittens bene circuntrahi cibo et pfecte ita vt nullū reliquā vacuū. Si vo supfluat ca erit cōplexio secca stōi. vel cibi nā vel oppilatio vie quā in yleon dicem. Signa quoqz eadē erunt q ibi dicta sunt et dicent. Et cura sit: et qde lo ga retentio cibi in stō iam digesti et tardus descensus ad intestina ex debilitate pueniat digone. cōfortatio digone iam dcā erit curatio eius. Si vo pp superfluitate retentio duo oī agere: mollificare. s. et lenire an cibū: et post cōprimere: cu notis et cu cibis facientib ipsa descendere in viscera vt est piper loqū diatrion triasadali semē pmissū. Et post digone q faciunt descendere et penetrare vt ē exercitium yinū calamēti et diaclamentū tiriaca cinqib. con dictum balneū aq calide et frictio fucus nuceus vel amigda le fisticū. et silia vias nutritiē aperiētia. Si vo brieuis retentio sit et velox descensus ad testina pp digone foritudine curationem no hz: qz stat cu natura. Si vo pp aliquā cām debilitante cotentiu: quā in lienteria dicem: cura erit quā dicemus ibi. Medicamē expertū ei a cōstomaco descensus cibi festinat. Sumat vitellus ouia asta ti et colear vnum mellis et masticis cōtrite. danich. y. et iū gant oia in cortice ouia: et asenit sup cinerē calli: et sine iter missione moueant: donec parata sint comedat hoc et ad mistref tribus dieb: et oī ut admistref aliquid an cibuz ex stipticis frigidis sine calidis put dispo regrit q te scire superius fecim. Et ēt empli gallie nrā q in antidotario nro dixim: mīstren fin necessitatē et doamina supra cibū et gescat neqz exercite oī. Empli de mucillaginib expertū ei a cōstō tardaf descensus cibi ppter supfluitatem retentio. et oī ut pmittant lubrica an cibuz calida vel fria put notat necessitas: et post cibū sumant stiptica vt ait Gal. Lubrica fra sunt fructū recētes estate vt pruna pfecta

vue. et silia et hieme pruna secca. Et vtrqz tēpore cassia fistula tamarii viole et sirup⁹ eoz et succ⁹ rosaz. Calida sūt fucus recentes et carice et mucillago fenugreci: et seminis lim oleum sorbium et huiusmodi.

Capitulum vigesimumtertium de lenitate stomaci sive lubricitate sine lienteria.

Uuamentū stomaci et ministeriū ad qd ipm nā: stituit pncipalit vt ex dictis hētū est cibi exteri⁹ attracti ab ore per meri alteratio: et digo cu vntū et ppietate qua ipm dotauit nā: sed vt alterer necessē evt detineat. si aut detinet instral ex asperitate detinet. Est aut asperitas inequalitas qdā hz durū corpus in stō nātēr ficiens ex corrugatō aut xerōe tunicaz eius cuz villis earū supra cibū clauso portanario vt nullū iter eos vacuū relinqua. ad qd disponit ei⁹ nervosa suba et nā vt superius mītū est. Si ergo stōs digoneis organū: dīt detineat nā liter cē asper: et si fiat lenis ledet pncipalit retentio et digo sequēter et rotabat egritudine q hz cēntia suā dī lenitas ex noī significatio: vt belenes posuerūt: s: hz accēsū imēdiatū dicēt lubricitas. et fin mediati lienteria. i. cibi indigestio vel velox exitus cibi idigesti sic voluit. S. pmo. n. lenitudo stōi iterio supficies: deinde ex ea deficit cotentia et lubricat cibis ex quo pñter deficit digestia et ultimo cibus egrediēt idigēt. La aut eius est duplex: iterio et exte rior: iterio est pncipalis et cēntia et duplex: qdā p se: et qdam per accēsū p se est mala: plo hūida pura vel cu mā flida vel mucillaginosa lubricū faciēt i stō aggregata et ad berēs vel a cerebro vel toto corpore illi i fluxa cibū et por tu secū aportat et vel faciēt lubricare. per accēsū ē duplex: vna ē mala plo fra paliticū faciens et phibēs stōm et villos eiū agere supra cibū. cala vo et secca ea z no efficit nisi adeo vltimēt vt destruat actus ppe vntis sic in ppings morti accidere sicut. Mā quoqz calida et secca p se exasperāt hūi opat. p accēsū at efficit eā mordicādo et vltérādo. Alia eius ca ē vlcera et in iterio supficie stōi gatqz molestiā: vñ vntis expulsua ei⁹ ad eoqz expulsionem mouet onqz opationē suā exerceat retentia. La vo exte rior est vt coadiuua ad depōne cibi et pot⁹ an digestio nem: et cibi dispō et nā: qz sit sube grauis et grosse: aut subtilis q adurit et pungit et molestia nātēt ligde fluvib: aut mucillaginosa lubricātis aut eterogenee: vt ē lac qd cor rūp̄ vel molestia: vel sit qlitatis acute vt pig vñ sinapis et crux. vel venenoſe vntis vt spē fungop male vñ qlitatis respēciū retentio nō respēciū expulsua. hoc. n. strigat vñ trē hz. S. pma laxat fin hyp. et S. i. aſſo. vel qz sit multarū supfluitati: aut iordate supr: vt qz pcedit lubric et acut et segē stiptic: qdē dictat alexātria dicta: aut qz pcedit liquos pcedētes: qz vocat nātēt ad expelliendū. Aut itēpō ranee suplū: vt qz sumat scōs cib⁹ supra pmiū adhuc currendū: qre vterqz corruip̄ et grauat nātēt: qz molestat ad expelliendū: aut qz sit supr: nō hora famis: s: post toleratiā ei⁹: cu iā stōs replet⁹ fuerit mal hūorib: nō pūs eductis qz multā q subito ipm depōit: aut qz forte corporis: et nātēt supra cibū exercent motū eqātādo peditādo: vel saltādo: coētūdo nēmēbōz et dīnerōz: et cōtētūdo. Aduertēdū at qz nō ē icōnētēs cēdē passio nēmēbōz et dīnerōz: vt lienteria eē stōi: et testio p de qz rū ē pñter ppe supiōz: quoqz actio i cibo pdigesto i stō de scēdente ad ipa et digo ē vt ait. Abo. Ipsiōz qz testio p re tentio nō per vntū sit: s: p circuolutionē magis vt dixit Gal. Signū lenitatis est lienteria: cibi. s. et potus idigesti exiūt velox et quasi in eisdem quātitatibus gbus assumpti fuerint. Signa cause ei⁹ intrinsece et male cōplōne frē

humide pure et cum materia superius in huius sume p̄n
cipio habuisti. ex q̄bus est oxirema semper vel in principio
existens cū difficultate curē. q̄ si nō fuerit in principio: s̄z su
peruenierit erit signū bonū sicut hyp. dicit in asforismis.
Signa v̄o v̄lerū infra subiungem⁹ ex q̄bus est ardoz
et fumosa eructatio: sed oxirēa nunq̄ cū facilitate cure
respectu cōplexiōis male. Exterior vero cā tibi p̄mptē ē
manifesta. Et cura ei⁹ est cura male cōplexionis stōaci
quā diximus vel ēt cura v̄lerū: quā infra in p̄prio caplo
subiungem⁹. Est aut̄ sollicita agenda: vt nō perdureat: qm̄
pdurans ad rasurā intestinorū vel idropem pducet fm̄ di
uersitatez sive cāe ut Serapio dixit. Et ipsa breuiter ē due
res p̄mo adequat mām et enauat: et p̄plonis malitiā alte
rat si o. scđa membra exasperat superficiē et cōfortat ipm.
Primā rem xp̄lent digerēta et cūntia flegma et māz
colericā. q̄ cā est v̄lerū alterāta q̄ sunt nota. circa q̄ hyp.
locutus est in suis asforismis. d. Quib⁹ liēterici v̄t̄res fi
unt biene supi⁹ medicari malū est. ergo inferius bonū: et
estate superi⁹ bonū. Abo. quoq̄ dixit. liēteria hūti facere
vt vomat est difficile. s̄z premisit cui⁹ humor est descēdēs
vt in ea que ex mala cōplexiōe hūida est cūmā flūca q̄ de
se est descendēs. q̄ si mā ipetū faceret ad os stōaci. vel ex
seq̄ sit colerica vt ea q̄ est ex v̄lerib⁹: vomit⁹ nō esset dif
ficilis. sed puocandus et p̄mittēdus et solo v̄tris difficilis:
q̄ et si nō deriuat enauat: p̄cipit. n. hyp. in asforismis ma
teriam eē purgandā per locū ad quē declinat auenientez
vt declinādo ad regionē aliquaz ad quā fluat et supfluat:
Vnde inq̄ vomit⁹ flūxu. flūx⁹ vomitu et v̄terq̄ sudore cu
rat. Sedam rē xp̄lent stiptica simplicia et p̄posita f̄ra et
pp̄ie in ea q̄ est ex v̄lerib⁹ iteri⁹ et exterius app̄proxima
tio: q̄ in cura male xp̄plonis sunt dā. Et ex simplicibus p
pus in ea sūt coriādrū sumac. rose citoniu. carur. mox. un
matu. et sumitates eius et litiu. et nabat. Et ex p̄positis
sunt medicie et cibi. Medicine sūt rob de agrefla. d. carur
de ribe. g. de citonio. de mirta. et trocisci d. spodio. de balau
sta et de karabe. In ea aut̄ q̄ est ex mala xp̄pone cū flū
te stiptica cala. s. amara et aromaticā sine mordicatione: et
ocūtate sūt auenientia vt est aloes et sūbla absinthy nō sue
cius: qm̄ est suparat⁹ et stipticata: et acutus nocens ei. et ex
tis sūt passile in fa mēsa q̄ abstersione sua moderata ab
stergunt et sedant mordicatione si modica sit. et spica si sit
multa et p̄pe i ea q̄ ē ex v̄lerib⁹ et ex eis est enula: et mēta.
Inq̄ ymāy: Lane ne in egritudib⁹ stōi p̄termitas mē
ta: qm̄ mēta et p̄pe ortulana cōfortat stōi pl̄s ceteris her
bis. Lastoreū ceteris carnib⁹: mastix ceteris gūmis. Balā
ga plus aromatibus oib⁹: et enula magis radicib⁹ singulū: et
cappares cōditi plus oib⁹ florib⁹. Et ex p̄positis auenien
tibus est miua aromatica sirup⁹ dementia diaolibanum
diacitonitem cū mastice et sūlia. Et electuarī nostrū elefā
gine bōi saporis qd̄ fit tpe estatis. Et cincib⁹. cōditū. retinet
flūxu ex idigōne et lubricitate stōi. Empl̄s efficax et
exptū ad stōi frītātē et būditatē flūxu flūcū et liēteria et
digōnis defectōs. B. ligni aloes: absinthy: gūmi ara. mast.
ciperi. cost. cincī. aī. 3. 5. calami aro. olībani: aloes. aī. 3. iij.
cimā. sābuci. 3. i. mēta sicce: cimini torrefacti. rafe ligde
laudani: terbentine. aī. 3. i. gar. macis. xiāmōi: spice: nūcis
mīs. galange: sgnāti. aī. 3. i. 5. cere albe. 3. i. spody balaustic
sandaloz. alboz. et rū. gallaz. aī. 3. iij. Lōfice sīl. cūz pulue
re capilloz ve. et incorpora cū mina arōatica. Et Trocisci
valentes ad oēm solonē v̄tris liēteria et lenitatem stōi. et
intestinorū. B. rosaz spody. aī. 3. iij. berberis se. accide ipo
gūtidos: gūmi arabici: thuris: le. mīrte. aī. 3. vi. coriandri i
fusi in acetō die et nocte. 3. i. Dia assent⁹ et fac puluerē et tē
pera cū succo citonioz. et fac trociscos. et da bibere cū siru
po citoniorum. Paulus dixit sīl hoc trociscos valere.
B. corticis maloz granatoz gallaz. aī. 3. viij. semis mir.

te. 3. iij. sumac. 3. viij. fac puluerē et tēpera cū vino odorifere
ro. et fac trociscos. 3. iij. da cū aqua ffa: et pp̄ie in ea q̄ est ex
v̄leribus. Abo. sirupus valēs ad stōi defectōs ardoz et
et v̄omitu et liēteria. B. sumac. corticū granatoz. se. mir
te: aī. 3. viij. oia coqñf in lib. iij. aq̄ donec redigant ī vna
et colenf. deinde succ⁹ piroz nespiloz et citonioz misceant
cū eis equali pōdere et adde cūcari lib. i. 5. et fac sirupuz: et
da bibere cum aqua frigida in colerica.
Caplin. xxiiij. de nocumētis expulsionis stomaci et pri
mo de eructatione et cura eius.
Item de nocumētis actionū triū stōi. Restat
dicere de nocumētis expulsionis ipsius. Circa
qm̄ sciendū put. S. ait q̄ stōs fm̄ nām se h̄ns cum
duo orificia hēat: p̄ supremū cibū et potū recipit a meri. et
qm̄ supfluū est in eo per iferius tātū aperto portanario cū
suis villis latitudinalib⁹ circūtractus expellit et ipellit ad
intestina: cū aut̄ egredit̄ a nā supfluū in eo cōtentū q̄tuz
vel quale vel v̄trūq̄ grauās vel molestans cogit expelle
re aliquādo per iferiora vt in lubricitate stōi: vt superius
dictū fuit: aliquā violenter per supius vt per vomitus. vii
Hal. ait vomitus oib⁹ difficilis esse p̄. Huius aut̄ diuer
satis cā q̄tum est ex diuersitate stomaci expellentis est.
cuzenī superiori stomaci pars fortior fuerit et iferioz debi
lis sequitur expulsio per iferius. Si vero econtra fiet ex
pulsio per superi⁹ vt voluit. S. In tali aut̄ motu per ife
rius: vel supius expulsio qnq̄ oio phibet: aliquā debilita
tur et diminuitur: aliquādo superfluit scđm maiorez et mi
norē fortitudinem suarum partium p̄dictaruz: aliquā
do malo motu mouetur. In tali qnq̄ motu violēto ex
pulsionis per superius multas malas species motus eue
nire contingit vt sunt. v. eructatio singultus aliquādo
turbatio et estuatio nausea et vomitus. Dorum aut̄ di
uersitas ex diuersitate mā expellibilis in eo cōtentē et di
spōnis membra expellentis et virtutis ac motus ei⁹ cū cō
secutione vel sine cōsecutione itenti in tali motu contigit
Aut enim materia in eo cōtentā expellibilis est ventosa
vaporosa sursum petens nō interclusa vt in inflatione. sed
natans vt in cōcauo cum virtute expelliēte forti subito ex
pellitur: et tun̄ accidit eructatio faciens sonitū: qz est ei⁹
in amplum exitus per angustum vt ait hyppo. sicut ipul
sa iferius transiens de gracilibus in amplitudie colon fa
cit rugitus. Si vero mā expellibilis sit humoralis: seu
ventosa nec apta expelli: qz imbibita in tunicis rugis v̄il
lis eius cum sit difficilis expulsionis stomachus in suis par
tibus corrugat⁹: et contrabif̄ sicut vermis seu lacertus in
spasimo vt fortiori et impetuoso motu mouetur ad expel
lendum eam nec consequit̄ intentum. et tun̄ accidit sin
gultus ppter q̄ motus stomaci dictum est in singulū eē
minor q̄ in vomitu: cūz in vomitu plurimū natura expel
lat: licet rōne rei expellibilis et sentie motus: motus ei⁹
in singulū sit fortior. Si tū accidit etiam si nō sit mate
rialis: qz sit mala complexio frigida sine humoris vitio:
quēadmodum ex mala complexiōe frigida pulmonis ex
aere accidit tussis: nec aliquid cum ea expelliēt cum nō sit
apta: aut̄ sit materialis: sed nō sit apta expelli: qz sit adhe
rens et inuiscata: et tun̄ facit nausem aut̄ est apta expelli
qz sit in cōcauo eius natans: et tun̄ cum mouet̄ ad vom
itum facit turbationē seu subversionem: deinde venies ad
motu intentū: qz materie extra expulsione. Sed quā
dogz talis materia est sanguinea et vomitus erit sanguine
erit vomitus: sed quemus fuerit aliquādo mīlīcar: et talis
ei⁹ alijs influit partib⁹ et tāq̄ nocīna expellit vt ifra di
cet. Q̄ si expellere nō valeat sintq̄ nocīntia multa et
fortiora manēta i stō et mōta tristitia et angustia gignat

De egritudinibus

anxiatem et estuationem dolorem quoq; et tortionem cu
cordis tremore vertigine: et scotomia qnq; et silia. **C**Lau
sa aut islatois et rugitus et cura et qd sunt habuisti. Eructua
tio quoq; de qua hic est finis qd sit et eiusca immedata ex
dictis ibi: et hic et eius signum patet. qd est manifesta sensu.
CLausa vo eius immedata duplex est fz duplice spes ei?
aut. n. accida qd oxiremia d ab oxi. grece acetum latine: aut
fumosa. Acetose autem ca fini auer. est duplex. frigiditas
per se seu dimissa calitas crudus facies et indigestum relin
quens: quae ad modum in fructib? imaturis est videre: et ppe
in vniq; ante qd maturescat pns sunt stipticatem ligni: et
ponticatem a quo oriuntur seruantes: deinde pax adiuncta ca
liditate propria et per auxilium caliditatis aere fuit acres: vi
terius vo adiuncta ut maturatione in eis acqrat fuit dul
ces: pnt. **S** tertio d simplici medicina auctoritate Leofra
sti ostendit. **C** Per accid. vo caliditas supaddita multa ca
liditate nalem resoluere: qd res dulcis redit ad suam primam na
turam et acidam: vt in vino: et lacre cum acescunt est mai
feste videre. **C** Fumose vo calitas sola est multa. sic enim
diminuta caliditas in manu temperate ages est ca acetositas
et vatositas: ppter impotentia sua qua non digerit: fz dis
soluit et non sumit: et sic couerit in ventu qd accide eructua
tionis m? existit: ita fortis et multa calitas in manu dispo
sitam conata agere sua qualitate vel qditate: vel qd sit in ovi
bus illis disproportionata ut est flegma dulce subtilis ci
bus calidis et qditatibus mediocris ipm in fumum ciborum edo
covertit: qd est eructuariis fumose. **C** Lura ei? est: qd si
gdem sit difficultas eructatio: qd non sit diffusa et subtilis ve
tositas. fz grossa in ore stoi iterclusa: iuue c? extenuabit?
et comonutibus eructatione a ppter: vt est coriandru?
et complexione qd tibi superi? sunt monstrata. **C** Si vo sit
facilis et moderata dimittat quousq; ad perfectum vatosi
tas expellat. **C** Si at superfluat sitq; tediosa molesta et
tarpis corrindenda est: que ad modum in aliis n? motibus ad
expellendum nocentia est agendum ut in sternutatio ossita
tio nisi alicui? vomitu singultu vatositate per inferius et
aliis c?sumilib?. Cu. n. sunt moderatinales sunt et boni: cu
vero ifra subfistitur vel supfluunt ppter nam sunt dolores et
n? angustia inferentes et verecudia: et alias opacit? n?ales
m?ebri eius sunt ipedictes: et pnde male in via signi et cau
se. **C** Lura est tres res. pmo est eam ei? absidens. ha? e v
atositate generata extenuas et euone diminuens. terra e
stom? fortans ne vteri? grauet. **C** Prima rem ap? re
gimis rectificatio cu abstinencia et vatositas: et idigestibilis?
et cum adeqto? huosis vatosi flici vel melacolici et expul
sione ipm cu his qd superi? habuisti in cura islatois. **C** Se
cunda rem ap? clisteria et coliria gnat? vatositate extre
nuantia trahetia et educteria per inferius ipm? ipelleteria ut
sunt sternutaroes retentio? anhelit: et silia: calefactoria et
empla evaporationes et vatosi qd supi? b?nisti. **C** Tertia rez
ap? qd stom? disperasias: temperando fortat et ea regenera
re vetant. Et si gd? fierit acetosa talia: co?plentia sunt me
dicina calo vatositate carminates et digone? c?plete? sim
plices et ap?osite. Simplices ut est anisi? et feniculi apium
carui? cimini? cinq? galaga piper logii: et alie eructuaries
monetes supi? dicte. **C** Lopposita sunt ut diaciminu? ppe:
et diatrio. Si vo fuerit fumosa cu fris extenuare b?niti? et
calore remittere simplicib? et ap?ositis. simplicib? ut est co
riandum ppe. Loppositis ut est rob fructu? frigidoz? ci
bis et potibus temperate extenuantibus mixtis: qd?lia sunt
anisum semen ap? carui. et similia.

Capitulum. xxv. de singultu.

Inquit. Sal. singultus est spasasmus: quem stomachus
patitur et meri. Sit enim in stomacho sic spasasmus in
neruo cuius specialem eam cum capere vulneris
non proprius spasasmus: sed qdam in ore stomachi ad vomen

dum motus: fortior tñ qd in vomitu. Non est ergo spasasmus
essentialiter: eo qd spasasmus est motus ppter nam tñ. singul
tus vo a n? coacta: et qd esse eius est in esse st? spasasmus est
in lacerto vel nervo: singultus vo in m?ebro nervoso et vili
ipsius. et sic est spasmus? qdum ad c?m efficientem qd est re
pletio vel ianitio tñ. essentialiter aut et quo ad subiectum non
est ppter spasasmus: sed qdam ad vomendum motus: fortior
tñ qd in vomitu: qd qualiter sit supra pcedenti capitulo dictu
est. **C** Lausa ergo ei? est duplex: s. generalis et spalis. Bene
ralis est immedata et est ianitio aut replido. Ingr hypso. spa
mus fit ex inanitione et replone. sili? et singultus. Specia
lis est mediat? et est duplex: aut in se aut per coitatem. In
icensiua non dissoluens tantu ex qua accidit spasmus? de re
plone maxie in pueris: vt ait hyp. sed dissoluens et consumens
subito ut causon non paulatius ut etbica in qua sic paulati
us sumitur ita paulatius ex cibo resumptu qd ei copert
hunc et irrorant? nervi et lacerti: qre etbici: fz sunt con
sumptu non spasman? In icensiua est consumptio humiditas
m? de replone sit paulatius ut ait. **S** nec succedat restau
ratio cu cibus non competat: immo dieta ultime tenuis sc?z
hyp. **C** Eniacuatio est spontanea vel artificialis nimia et p
prie sanguis fames. et silia. Et si qdem non sit confirmatus.
qd? siccitas et consumptio corpori solidorum substantia non ta
gat curat cum qualibet re humectante. Quaodo vo cofir
matus fuerit ut qd non solu? humiditates: sed substantia tuni
cuz stomachi tetigerit est mortalius ut ait hyp. i affortunata.
C Lausa replens est multiplex. s. res nocens sua qualitate fri
gida et est aut exterior pmitua aut interior anis. Exterior
sit replens per accides ut est aer frigidus aqua frida n?c
sumpta: et res frigida subtilis penetrativa ut acutu? et fri
giditas triplex facit singultum et spasmus replonis. qd ipsi
villis stomachi replens et granando nocens. Et qd? p via
digestionis est manu multiplicans et suo excessu ultra eq
litatem ledens. Ingr. n. hyp. Frigidu vero spasmos. qd im
icum nervis: fz aliquando faciat de ianitione exprimen
do et nutrimento nervos p?uando sicut. **S** ostendit. **C** In
terior causa est humor frigidus in ore stomachi: et tunicis
abundans et replens et sua frigiditate nocens: aut ve
tositas nocens sita extensione generata a caliditate vapo
rosa: retenta in villis et tunicis eius: qd non potest resoluta
res nocens sua qualitate calida irritante pungente et mordica
te qd etiam est duplex: interior et exterior. Exterior ut pot? su
napo: truum piperum: et medicina? acutarum mordican
tium. ut est euforbiu? diagridium. et similes. Et potus dia
trion pipereon cu vino: et ppter in habente os stomachi sen
sibile vel cibus corruptus: versus ad qualitat? mordica
tium sicut accidit: ppter pueris cu lacte nutritis calidis
n?litter vel accidentaliter apud pductione dentium ppter
eoz gulosity sicut dixit hyp. et decrepitis ppter disponere
stomaci sunt: qd debilis est in digerendo. Interior est multi
plicatio colere et humor? o?um: et veriu? in stomacho gene
re corrugatur et obicit in se ipso ad expellendum ipm: et facit sin
gultum. Aut per viam crisis sic accidit in crisiibus p? v?ntus
factis: in qbus colla missa ad stom? ut expellat pungit et sin
gultum facit: deinde sequit? vomitus et cessat singultus: aut
res nocens sua qualitate grauante ut accidit in replone hu
oru? et cibi et potus. supflua aut qditate et qditate sumi: ut i re
si: vel cibi dicti galea: et nimio potu aq ad cuius expulsio
nem stomachus fortis motu singultus mouetur. **C** Socia
autem a coitate aut est ex coitate alicui? m?ebri: aut totu
alicuius ut est singultus factus ppter epatis apostemata et

pprie in effimera: cuius cā est colere effusio de epate ad
leum & de ieiuno ad os stōi pungens & mordens. & sic sin-
gultum repletiōis iducens ut ait. S. licet alii dicant q̄ il-
lud sit ppter cōtinuitatē existēter iter stōm & epar in ner-
vo minuto: sed p̄ma est porior ut innit Abo. de apostemis
tibus eius loquēdo. aut ppter apā in itestinis: aut in vela
minib⁹ cerebri i capis p̄cussione & crani fractura ḡigere
p̄fuerit & est malū signū: si cū rubedine oculoz fuerit: vt
dixit hyp. Ex cōitate totius corporis accidit singultus ex
effusione colere & humorz frōz vel mordaciu ad stōz qđ
st̄ngit: aut in dispōne sanitatis sīc accidit pluries: aut to-
lerantia famis: & pprie colicis: aut i dispōne egritudinali si-
tu accidit i fe. aut p̄ viā sintornatis vt in p̄ncipys p̄oxis-
ta ad stōm vt expellat pungit & singultū facit replonis p̄
se. deinde segunt vomit⁹ & cessat singult⁹. Qd si p̄cesserit vō
mitus deinde veniat singult⁹ est malū signum maxie si ru-
be fiant oculi: vt dicit hyp. Et factus in crisisib⁹: qñq̄ ē bo-
ni signū: qñq̄ malū. Lūz. n. p̄cesserit digō fueritq; in die
trētia & leuis cū leuitate acsitu alioz: & cū vñtris vale-
scētia est signuz bone crīsis: eō vero male. Et dī in libro
mortis velocis. Si h̄nti singultū accidit apā i latere dex-
tro egrediēs a nā absq; cā cognita & est singultus vebēns
egredieā aia eius ex singultu an̄ orū solis. Et ex illo est il-
legbz cū singultu punctionē vomitū & cuſeç & p̄mixto-
nem rōnis: qñ morit⁹. Et si singultus supueniat vomitus
est bonū. Et si per eū nō cessat singultus osidit māz valde
ibibit⁹: q; si cū rubedine ocloz fuerit osidit apā aut i stō:
aut in heruo descedente ad ipz ex cerebro iter que signa
apatis stōi p̄dicta distinguit⁹. Et si singultū patienti supue-
niat sitis est bonū signū: & cā qz resoluñ cā eius. s̄l si sin-
gultus supueniat sternutatio est cā salubris & cessare faci-
ens statiz vt ait. S. t̄ ifra sumi lumis pietate diceat. Si
singultus notus est tāq̄ sensui manifest⁹ in quo senti-
tur h̄bi stōs in se. & ad supiora ipelli cū quodā sonitu aeris
super ipulsi. Et si qdē sit ex ianitōe frūs cognoscit⁹ ex cau-
sis ianitōis p̄cedentib⁹: & euonib⁹ ledit & nō iuuat⁹. Si
vero ex replone ex causis replonis p̄cūntib⁹: q̄rum signa
singulariter subiūgen⁹ & vomitu & euonib⁹ sedat⁹. Et si
aduertis si cā ianitōis fuerit febris iſlatiō & sumēs nō dis-
soluens tātū videbis p̄cedere forte fe. in corpe siccō cūz
circūstārib⁹ dispōnib⁹ siccitatē q̄ si tangat subaz stōi. solu-
dam cognoscit⁹ ex fortitudine & st̄nitute & freqūtia eius
nec soleūtia iuuare iuuat⁹. Si vō nō tangat: mīor erit singul-
tus nō freqūns nec ita iuuat⁹ & iuuare soleūtia iuuat⁹. Si
vō cā inanitōis fuerit euon nālis vel artificiā supflues su-
bito ex reliquiis euonis & pulsū duro vt ait. S. vel saltem
ex ifirmi seu astantiū relatiōe cognosces ipam p̄cessisse.
Sūl & si fames ex tornalitate facie & oris siccitate & simi-
lib⁹. Ecōuerso vō si cā replonis fuerit frītas exteriozis
cā tibi erit sensui manifesta: saltē ex ifirmi vel astantiū re-
solutōe: & si qdē frītas sp̄issationē facit mīore cognosces
frītate. si vō per viā idigonis māz replente multiplice vi-
debis cā fortiorē magis & māsuā. Etiā si sue q̄litatis ex-
cessu offendat nervosū stōm senties cā mediocrē & min⁹
durante. Et si qdē cā iterioz fuerit hūo: frūs abūdās
sua frītate nocēs. iensus frīgoris in stō cū grauedie & cū p̄-
cedenti regimē multiplicatiō frīgidoz hūo & flatis &
silibus circūstātus cognoscit⁹. Et si vomit⁹ subsequit⁹ ap-
parebit in ipso. Si vō replens apauerit per signa apo-
stematis p̄dicta cognosces. Si vō vētositas fuerit signa
habuisti caplo de iſlatōe & rugitu. Si vō nocēte sua q̄
lite calida pura a re assūptia acuta pungēte: & morden-
te sciaſ ex preassūptiōe ipst⁹: & stōi sensibilitate multa:
quā punc̄tio p̄cepta ex acutis assūptis p̄mpte iſnuat⁹ &
declarat vt superius habuisti. Etiā si ex cibo corrupto

acciderit mordicatio: signū erit corruptiōis cibi in stō. qđ
est pprie eructatio acetosa vel fumosa cū circūstantiis
cōsimilib⁹ sibi. Si vō cā iterioz fuerit cā ūctionis: & ēt
repleteōis: & fuerit multitudo colere & hūo: dominū ag-
gregatoz in ipso sensui caloriz & punctōis amaritudinis fa-
por acutatis vel falsedē sit & regime p̄cedēs cū circūstan-
tis silib⁹ tibi declarat dixit hyp. & in exēuntib⁹ appare-
bit. Si vō fuerit cā reploniōis cib⁹ & potus: q̄re grauan-
do tantū vel pungēdo ipellit stōm ad singultum crapula
p̄cedens tibi indicat & demat. Si vō a cā cōitatis fue-
rit q̄ est apatis apā p̄cessio signoz apostematis cali epatis
in syma faciti tibi osidit q̄ ifra dicent auxiliante xp̄o iefit:
& sensui mordicatois in hora augmēti apatis: & iſluxiōis
māe in ipm & capud stōi inanitionē in illis & in fundo stōi.
Si vero apā in itestis fuerit signa q̄ dicent apatis eo,
rum videbis preire. Et si ex apate in velamib⁹ cere-
rum signis ipi⁹ q̄ dicta sunt p̄cognosces. Si vō fuerit ex
cōitate ad totū corpus in dispōne sanitatis cognosceſ ex
dispōne colerica corpis siue febriēdo stōi debilitate & q̄
fuerit icurrere in sincopi debilitate fastidii & stōi. moz-
sum apud tolerantiā famis & oris amaritudinē vertiginē
& scotomiā: vt ait hyp. Si vō in dispōne egritudinali
acciderit: q̄ sintomaticē enētus eī i p̄ncipys paroxitmo-
ru & pprie in principio vli seu augmēto idicabit. Si ve-
ro per viā crisis accidat & curret cū allys accītib⁹ crisis
& si bon⁹ fuerit vel malus cognosces vt supl⁹ dictum est.
Lura eius q̄ ex ianitōe fuerit p̄fectā subaz villoz & tu-
nicaz stomaci tāgēs nō sepaſ. si vō nō tāgēs fuerit curat̄
regimē huectatiuo i cura siccitatē stōi supl⁹ dcō. Et sig-
de cā siccitatē & ianitōis fuerit fe. huectatiua tendat ad
frītate si euo declinet ad stiprictitatē. Si vō fames ad tē-
periē vel calitatē quoz copiā supra in cura male xp̄lonis
stōi h̄būt. Lura ei⁹ q̄ ex replone cō cā frītas fuerit ae-
ris seu alteri⁹ rei assūptis est calefactio cū reb⁹ calidis as-
sumptis approximatis iteri⁹ & exteri⁹ i furcula stōaci vi-
qz ad vmblicu pectorē & collo & iuncturis qbuscūqz & per
oēm modū: quoz sumā tradidim⁹ in cura male cōplonis
stōatice frē & pure q̄s variabis fz pls & minus put exigat
gradus frītatis. Et cū fuerit fortis nō excusat qn ponant
vētoſe supra stōm sine icisiō & post medicie rubifican-
tes. Eius at cā est hūor frūs generat⁹ i eo nocēs sua q̄
litate vel q̄titate vel vtraq̄ absq; eo q̄ sit apans cura est
.iij. res. p̄ma est ipsi⁹ adeq̄tio. a est euo. tertia est ipsi⁹ de-
rinatio seu tractio seu ipulsiō ad loca euonis opposita ori
stōi: distractio nāe ad intentionē oppositā. q̄rta est stōi con-
fortatio. Prīmā xp̄let icidētia suā viscositatis q̄ adhe-
rent stō: & villis ei⁹ qb⁹ est ibibit⁹: & calefactio vt ē ori-
mel & pprie s̄lliticū cū aq̄ calamēti. rute abortant. mast.
ciāmol. & silū. cīnci. dītū diatriō & diacimini & lōn⁹ lōg⁹:
Scdař rē xp̄let vōit⁹ post potū p̄dcī p̄cipi p̄cedēt cī-
bo ex acutis & salfis & acrib⁹ & purgatio cū ieris magnis &
salidi duoz dāuich & pillis stōatīcīs & de oppopōaco gn-
qz gnib⁹ & expectatio sup siti: & famē iſuet mām. Ter-
tiā rē xp̄let clisteria acuta nota supi⁹ strictio extreitatu⁹
dolorosa frīcatio aspa extremoz & fomētatio & balneatio
mordētis aq̄ & pō vētosaz sine scarificatōe supra stōz & v-
ter spatulas vtraq̄: & applicatio mediciōz rubificatiū i
crurib⁹ & brachys. mot⁹ & exercitū laboriosum & egatio
fortis ipulsiōnē māe ad iferi⁹ xp̄let fz. S. sternutatio ve-
hemēs xp̄hēdēdo nares & os vt dixit hyp. & vociferatio &
retētio anhelit⁹ mīta post tractōe aeris fortē & expecta-
tio i tūsi. Ingr. n. S. in retētōe spūs si silr tēdāt epicastri-
ni musculi & diafragma iferiora viscerapurgabunt. spūs
n. retētus vndiqz ipelleſ & itrare cogit subtileſ poros &
si magis iſringat & ipellat oēs subtileſ poros pertrāſit: &
ofert secū aliqd subtilitaz supfluitū distractōz nāe ad

De egritudinibus

contrariam operantur stentionem terrefacientia: vt combustio ignis: ruina: insultus latronum: et inimicorum: tonitrua fulgura: tempestates: et soni fortissimi: et subiti: vt est campane: et aliorum: et imaginatio mortis subita: et aspersio festina aque frigida: vel aceti super facie: ira: timor: gaudium: tristitia superflua: et suuctio alicui liquoris vini claret: vel aque delectabilis. **Quartam** repleti mira: coditi: ella et templae confortantia supra caplo de debilitate dicta. Et he due cause ultime sunt coes: et generales omni singulatu: et ex quacumque causa. **Ille** est cui: ca: est generata i eo ventositas extendendo nocens silt: curet: vt dictum est supra caplo de cura i statu: et eructu: cū regimie et ade quatione humoris ventosi: et euone ipsius. **Cū** si euo fieri: nō pot aliquia ipediente ca: approximant medicina q: ha: bent materiam humorale: et ventosam carminare et resoluere et consumere et simplices et composite. Simplices interi: sumptus sunt ruta secca: et nitrum potata cū aqua mellis vel cum vino vino antiquo. Et sum expert: acetum squillatum: cum aqua apud basiliconis assarum neriden maioranam an: iuden et est radix herbe: vñ fit alia fetida: qd olfatu sedat singultum: aristologia daucus: anisum cinchona: enula secca: succus eupatorii folium et acorus et abrotanum galaga: et mirabilis. **Et** composite ex eis in modu electuary et dia: trion diaciminu cinchona: diagalaga tiriaca antiqua: et similia: grosse substicie qui magis remanent in stō: et ore ei: q: ea que subito descendunt ut suripi: et alia sube ligde. Et iumat quādoq: has medicinas administratio reruz sternutare facientium. **Exteri** vero approximade sunt ventose magne: et ampla ex pdictis vunctiones olea et vnguentum balnea calida acru et potetia nālia: vel artificialia. Et ex pdictis ē castoreum puluericatu dissolutu in succo rute vel mente: et sufficiēter calido epithimatu supra stomachi: per transi: sua caliditate et subtilitate dissunt humorē et ventrē resoluit. **Eius** vo cui: ca: est res mordacitua sumpta i potu: cura est due res. pma est ei: euo cū vomitu: puocato cum aqua fra seu tepida mixta aceto et oleo violato: vel amigdalazz dulciu vlb: tiro cū lacte nouiter mulso aq: cucurbita: et citonioz et mucillaginib: frigidis et glutinosis: et gumi dragagati semis citonioz et huismōi. **Scda** est stōs confortare cū frigidis stipticitatē habētibus moderatā: vt sunt mirabolani coditi citonia: et silia: quo: copia superi: habuisti. **Si** vero ei: ca: fuerit humor iterio: q: mordicationē fecit q: tuor sunt necessaria. pmū est ipsi: adeq: q: tuor est sensus stōi obtusio. tertiu: est ipsi: humoris euo. q: tuor est stōi et mēbroz fortatio. **Primum** aperte cū exhibitōe succi granatoz: acetoso: vel muco: agreste aq: frigide aq: lactis acetosi: aceti limphati: siliu. **Scđm** aperte stupe facientia exhibita simplicita et positiva. Simplicitia vt ē aq coriandri et solatri et alkengi mucillago phily: et cibaria grossa: vt frumentu coctu: et extrema aitali: lactuce papaver: et silia. Cōposita sunt filioni tiriaca noua: et alia infra scripta: et occupari iōno longo. **Tertiu** aperte vomit: puocatus cū pdictis: et aq: ordei et vetrī solo cū ieris: et surupus de succo absinthi: et aqua granatoz: dulciu expresso: rum cū pulpis vel muco: declinantiū ad dulcedine et rosis. **Quartu** aperte cū mirabolani coditis: et rob. succis fructu stipticoz: vt mitia. surupus de agresta de ribes de mirta de sumac et aq: acetoso: qm: sil: mudificat: et confortat et balneatio in tina: et vntoies stōi: et unctu: et cibaria: et cucurbita et similib. **Si** aut mordicationis ca: fuerit cibus corruptus in stō cura habuisti supra de cura corrumpere digonis. **Sed** si gdē fuerit nocens sua grauitate et fuerit frigidus humor: cura est: quā hic supra in humor frigido diximus. **Si** vo sit apostemā: cura erit cura apatis superius dicta. **Si** vo sit cib: et pos: cura est due res. prima est euo: et hoc aperte vomitu. scda est alteratio: et hoc co

pletur cū administratōe ciboz potui: et medicinaz calari: vel frigidaz dictaz: put discrasia exigit. **Facta** a cōtate alic: mēbri apati cuiuscunq: cura ē tres res. pma est cura illi: apatis: q: in suo loco dicet auxiliāte xpo. **Se: cunda** est humoris fluētis ad stōm euo et deriuario seu ad oppositū tractio. **Ha** aut qdē fieri dz superi: dicta sunt in pticula ista. **Tertia** est ipsi: stōi. fortatio vt nō reciat cu: pdictis. **H** si gdē ex cōitate torti: fuerit: et i dispōne sanitatis pp tolerantiā famis cura est due res. pma est humor effusoz: colericoz: euo cū vomitu: vel assumptione alic: deponetis ipm: vt sunt pruna sebesten tamarindiet cassiefist. **Scda** est fortatio cū aliquo ex rob stipticis et cibis et potibus. **Si** vo i dispōne egritudinali siue fice rit sintomaticus: siue cretic: cura est due res. s. vomit: p: uocatio donec perfecte eūet. deinde stōi fortatio. boz: plentia habuisti. **O** si supfluat: nec vomitu sedet sin: gultus redire o: ad ea q: adeq: hūt mām et ipsi: ibibitio: nem auferre et adherentia: educere et expurgare ippellere: trahere et deriuare: et nām distractabere vt superi: dictu: est. **Löfectio**. Hyp. rectificas malā: pplexionē stōi frigidas expellens vētositatē et liberās a singultu. si xpo placet. **B.** 3. i. balsamite: calameti: anisi: masticis: spice. an. 3. vi. aristo: logie. 3. ii. **Löfice** cum optimelle sglittico et da. 3. i. cū aqua fisiimbi. **A**lia decoctio sgnanti: et corticū fistic. cū qualitate liberat ab eo. Et semē rute: cū nitro: et aqua mellis curat singultu ex vētositatibus grossis q: sunt ex multitudine gulositatis. **I**ngt filius ferapiōis Squilla q: sumit cū vino: curat a singultu ex humorib: grossis annexis in rufactiōe humor: dixit hyp. Ellebori albi. 3. 5. cū. 3. i. castorei: et duabus cuccari ro. est medicina expta q: curat oēs passioēs stōi: et grossis et visciosis humorib: natas et expellit humorē spactos in villis per vomitu et curat vertiginē et litargia. Sed cū cautela psumere ppinare ne dederis corpori ex: erat: castorei: mirre. an. 3. ii. agarici. 3. ii. sal'gēme. 3. i. diagridu: correcti. 3. ii. masti. 3. i. aloea boni ad pōdus oīum. Confice cu: succo mente. dosis est. iu. in sero. **P**illule glorio: fisiim ex iumento nra: et singultu calidu: et humorē acutos ascendent ad stōm ex epate: et malitia eius calam: et sic: cam et febres. **B.** spody: endiuie portulace ligni aloes. ana. 3. i. 5. pulpe tamarindo. 3. iii. raued electi. 3. i. Confician tur cu: aceto. **E**mplim ad idē. **B.** triu: sandaloz: farine ordei: spody. ana. partes equales. Confice cum succo sen: periuie. **E**mplastru: contra singultu ex grossis humorib: delet dolorē eius. **B.** aristol. rotunde galange: canis. 3. ii. gar. 3. v. rosarium. 3. ii. masticis. 3. iii. castorei: mrite. an. mellis et sansuci. **L**aplz. xvii. de nausea subuersioē fastidio vōitu et esu: **A**usea seu subuersio stomachi qd: sunt et ex qd: causent. et signa qd: cognoscant: et cura ex p: pdictis caplo de nauatlua satietate: et sunt mani: festa. **E**st enim motus malus: seu inclinatio vrtutis ex pulsione stomachi ad expellendū nocentia per os absq: hoc q: consequat intentū nisi sequatur vomitus. q: si nō seq: tur: nocentia: q: cum sunt multa et fortia in stomacho retentia et cōmota inducūt egritudinis esuationē aut ficitate tristitiam et tangustiā ita vt permittent de figura in figura absq: cognita causa: et quādoq: sequit̄ vertigo tremorem et mutatio coloris: sudor frigidus: et extremitati frigiditas fere perducent ad sincopum. **E**t causa in hoc est duplex: iterio: et extrio. **I**nterior est humor generat: vel

accidit: qd medicina laxative hereditare facit.
Caplin. 27. de vomitu. et pmo de flatico et cura ei?
Omitus ut ex pdictis por hri: est violetus motus
næ: seu virtutis expulsione stōi ad expellendum
nocētia. variat aut et specificat variatione suarū
causæ: cōiūm quatuor: materialis. s. formalis efficiētis: et
finalis: que in dicta notificatione per ordines iueniunt.
Materialis nāqz aut erit exterior: vt cibi et potus vel me-
dicina: aut interior: que plurimū est humor: aut flegmati-
cus: aut colericus: aut melancolicus: aut sanguineus: et hic
aut purus: aut mixtus: aut corrupt⁹. et hic: aut ex stō proce-
dens: aut ex alijs mēbris sibi istruitus: vel toto co:po:re: vt
superi⁹ dicitur est caplo de cura malitie splexionis stōi cui
mā. **C** Formalis. qz aut erit facilis et tēperat⁹: aut difficil⁹
diminuit⁹ superfluis et assiduis. **C** Efficiētis nāqz aut erit
naturalis et cretic⁹: aut vi morbi et sintomatic⁹. **C** Finalis
qz ad expelliendū nocētia saltē sibi: quoz oīum consideratō
Generale recipit diuisionē. Aut. n. est laudabilis ant illau-
dabilis. laudabilis. n. est fm hypso. cū flegma coleris est
admixtū. facilis. n. et tēperatus. qz repletiōi proportionat⁹.
Vnde Sal. vltimate reploni vltimata debet etiatio. mode-
rate vō moderata nō frequēt⁹ et tenuis. Hic. n. debilitat⁹
stomacū: et facit eū lacunā supfluūtū. Caput et instrumenta
sensuū os et dētes: pectus et pulmonē ledit: t venas et ape-
rit: et repar debilitat⁹: et totū corp⁹ extenuat et consumit: sed p-
ternalla sic fact⁹ saltem semel in mense. hic. n. primo pur-
gar stomacū et corporis superiora ex sequēti vero ipsius
inferiora. **C** Quoqz hypso. vt Abo. dixit. cōmendauit ad

regimen sanitatis fieri vomitus quolibet mense duobus dieb^z continuis. vt pma die qd in stomacho & superioribus existit membris eradicet. scda die qd fuit tunc tractu ab inferioribus ad ipsum etiam expellat: vomitus. n. a superioribus eradicat: & ab inferioribus trahit. Econtra fluxus sic quicqz liberat a spasmo subeth lametatione repletionis cibi singulari clamoso: & eruptione venaz egritudinibus rerum & pedum: & breuiter oibus materialibus totius corporis egritudinibus. Naturalis seu spontanea ad expellendū noctia cuuenientia similiū circumstantiaz. s. egritudinis pplexionis colerice etatis iuuenilis positionis pectoris late habitudinis gracilis consuetudinis vomendi artis fabrili estatis temporis hore regionis aeris calidoz & siccoz Illaudabilis aut est ei contrarium. Laudabilis & cretici causa est fortitudo virtutis expulsive obediētia māe & aptitudo viae. Illaudabilis & sintomatici cā est virtutis debilitas reterue: & q̄ritas vel q̄litas: vel ytraqz cause materialis facientis deficere virtutē sentiuam: t q̄sqz est mala pplexio iterioz membris. s. stōi sine materia incitās ad vomitū: t maxime calida & sicca: sicut erat in singultu: t q̄sqz est coadiuās malitia regiminis: & p̄prie motus corporez & aialis fortis: & agitas supra cibū imaginatio aspectz & sefz rei abdominalis: & dispō aeris. Signa eius sunt duplicita. quedaz. n. ipius generali & absolute considerati sunt signa remota: quedā ppinqua. remota sunt dolor frōtis. & scotomia. i. rex nigra p̄ apparitio: vt muscāz volantiz: frigiditas extrempz: & in ipocaudrys. Et os amaricatum cor dis. i. oris stomaci morbus. nausea: subuersio & iectatio inferioris labi significant ipm ppinquū. Signa vō ipi: speciali considerati puta speciez ipi^z formaliū: vt laudabilis vomit^z quedā sumū ex antecedētibus: quedā ex cōcomitantibz. quedā ex subsequētibus. Ex antecedētibz: qz p̄cesserūt signa digōnis inualescēte virtute supra morbi levitas accidētū. pretendētū ipm: qd est signū levius pugne. Et ex cōcomitantibz: qz est facilis tēperatus in processu morbi expellēs nocuū: & qualis oī. qz colerā flegmati mixta: & bene tolerat. Et ex subsequētibus qz coferit: & alleviat patiētē. Ingt hyppo. si qualia oī purgari purgen: & fert & bene ferut. Signa illaudabilis vomitus ecōtra intelligunt: nā sit signis decoctionis nō apparētibz & in morbi pncipiovī. Inquit. n. hyppo. egritudinibus gbuscūqz incipiētibus: si fel nigrū sursum aut deorsum exire mortale. Et. S. dū ingt morbus in pncipio est cu nullo scdm viā nature fit euatio. Signa. n. cretica nō oī esse subita. fit. n. nulla apparetē victoria: & inualescētia nature supra morbum: & enī accidētū ipm p̄dētū dictoz supra fortitudine: & austētate est difficilis malis tolerabilis & angustiosus expellēs nō quale oī. qz iuuantum nō nosiuum: & si nocuū nō coctuz: neqz mixtu: sed puz: aut cole- ricū: aut flegmaticū: aut sanguineū. Inquit. n. hyppo. sa- quis sursum qualiscūqz egrediēs malū. aut melācolicum. Ingt hyppo. melācolicos vō iherius. neqz confert. qz nec egrū alicuiet: nec morbi minuit. imo egrū in defectionē adducit. Signa speciez ipius materialiū ex exercitibz colligunt. & sīl r̄ si sint ex stōvel ex alys ei iſluxe. ex dictis de mala pplexione nota sunt. Eaz aut cause iſra specifica bunt. Vomitus laudabilis & creticus est permittēdus qz si diminuit: fuerit & difficilis: coadiuānd^z est: & facilicand^z vt iſra xpō ybu duce dicetur: deinde permittēdus qz diu fuerit sufficiēs & tēperatus: & cognoscit. qz confert & bene ferut. Tūc tamē cōfortatinis stomachi tēperante: stipticis ē vtēdū que habēt retinere ne mā effreniter: & superfluat nec est retinendus nisi superfluat: quo casu effectus illaudabilis est retinēdus: & cognoscitur qz incipit fieri iſtolera bilis angustiosus & debilitans corpus: vnde hyppo. i affo. iam dicto. Si vero non contrarium. Signa ut sit illaudabilis

De egreditudinibus

dabilis & sithomaticus: aut est cum nature regulatione
ut supra dixim⁹ de fluxu ventris in cura pleuresis: et tunc
est permittēdus. est. n. bonus per viā causę quā minutus: et
quaz eradicat: et per s̄is morbi vlem & particulaře curat.
¶ Inquit. n. Abo. vomit⁹ in principio paroxismi: aut mino-
rat: aut eradicat paroxismus: nam quoq; alleviat: et supra
residuum potētē reddit. ¶ Unde hyppo. inchoant⁹ mor-
bis si qđes videſ mouere moue. aut est sine regulatione
nāc: et tūc cuius sit malus peryā signi & cause est retinēdus.
¶ Cura in retentōe aut eius duplex est régime: cōmune
s. & ppriuz. Lōmune in sex rebus plurimū consistit. pri-
ma est māc seu cause ad ei⁹ excessum icitatis mandifica-
tio: vel ablatio. Secda est ipius stōi cōfortatio: et etiā tot⁹
corporis ut subsistat & toleret. Tertia est membris si qđ sit
mittēs rectificatio. Quarta est materie iſluentis interim
donec illi⁹ rectificatio fiat quietatio ingrossatio & deriu-
tio: et ductuū angustatio. Quinta est regiminis rectificatio.
Sexta est accidētum si que sunt que surgat correctio.
¶ Sic ergo cōgregabis omnē curatinā intentionem i re-
tentione vomitus & euacuationis cuiuslibz de qſia ifra-
dit. ¶ Prīmā rem cōplēt vomit⁹ reiterat⁹: donec ma-
teria si hūoralis sit eradicat⁹ qui si nō sit facilis: et sufficiēs
pter eius adhērētiam faciliteſ: et hoc cū cibis multis in
cītate atinua & discreta. s. potib⁹ & medicinis que sunt tri-
plicis generis ut supra de solatione medicinaz dixim⁹.
in quaz vsl ordinare pcedas i cipiendo a debilib⁹: et pce-
dendo ad fortia: et deinde ad fortiora sequēs nām sapien-
tissimā. vt iussit hyppo. ¶ Inquit. n. Sal. natura est sapiē-
tissima. cui⁹ sapietie nō ē finis. adhēret. n. yie vni & ordini
vni. ¶ Si vō nō sit humoralis: que icitat cām: sed xpo-
nalis alterantia sunt ipm cōplētia: que sunt superi⁹ tibi
notas si ēt exterior sit auferat. ¶ Secūdaz rem complēt
liptica aromatica calida vel frigida: prout dispō stomachi
exigit: que superi⁹ tibi fuerūt tradita in cura male cōple-
xionis & retētione solutiui cu superfluit. ¶ Tertiā rem
cōplēt illa tria que supra in cura male xplexionis stoma-
ticū mā dixim⁹. ¶ Quartā rem xplet somm⁹ & quies corpo-
rea & talis motuā materia quietates. ¶ Ingt. n. hyppo.
Lū volueris elebor⁹ stare soinu fac: et noli mouere. ima-
ginatio rei blectabilis: et odores boni. Lōfortat. n. cerebz
& stomachū: nauſea sedant & vomitū: ut supra de solatiōe
medicinaz dictuū est. Ibiq; medicinas igrossantes & coan-
gustates ducunt & orificia notas fecim⁹ calidas & frigidas
put dispō exigit. Eius aut̄ deriuatōe xplēt fricationes
dure & asperas: tomētationes mordaces: pressiones extre-
mitatū dolorosæ. ¶ Ingt. n. Sal. doloz pnuocat reuma. &
ligature: yētōtationes cu scarificatione: vel sine: sanguisifi-
cationes: flebotomie: caticratiōes in eis: & euacuatione per
fluxu vētris cu clisterib⁹ trahētib⁹: & medicinis solutiui
vētris & colirib⁹: & sudore pucatib⁹: ut sunt balnea vna-
ctiones rarefactiōes: que superi⁹ dicte sunt. ¶ Inquit. n.
hyppo. vomit⁹ vomitū: fluxus fluxu: evomit⁹ fluxu: & flu-
xus vomitū: & vterq; sudore curat⁹. ¶ Quintā rem xplet
debita sex rex nō naturaliū ordinatio locet ergo in acē
tēperat. ut supfluco caiore materia nō dissoluat: nec fri-
gore iteri⁹ cōp̄tinat⁹: & declinet ad frigidū tēperat & sic
cū. Quiescat & dormiat. Lib⁹ sit spisse sube & liptice quali-
tatis calide vel frigide scđm necessitatē paucis in q̄tita-
te atinua & discreta facilis digōis: & boni chimi: que supi⁹
habuisti in quo sis pecus: l3 multū appetat: vnde repletio
est fugienda: & pprie subita. ¶ Ingt. n. hyppo. scđm mul-
tu & repēte replere tē. Et alibi. vbi nō plenitudo nō idige-
tia: nec aliqđ quicq; bonū: qđ magis nature fuerit: & maxi-
me nisi pcesserit inanitio debilitas. ¶ Ingt. n. Abo. nihili
est deterius saturitate in tēpore fertilitatis quā precessit
inanitio in tēpore sterilitatis. Alienenturq; cibaria ligida

nisi sint stipticis cōfecta: et tūc ēt minoren̄. **S**extā āt
rē cōplent que accidētibus superuenientibus congruant
que sunt diuersa sc̄m eoz diuersitatem: vt infra patebit
nutu creatoris. **P**ropriū vero regimē in retētione vo-
mitus ciuilesc̄q; est variū: et diuersum: varietate causarū
ipius materialiū: et p̄prie itrinsecap̄ predictas res cōmu-
nes generalis itētions diversificatiū: put̄ exigit vnaq; q;
Si ergo sit cā vomit⁹ causa extriseca: ei⁹ remotio erit
cura: et rarie itroduc̄io. ipiusq; stomaci confortatio.
Si vō itrinseca et flegmatica: cuius causa est mala cō-
plexio frigida et humida cū malitia regiminis p̄cedentis
multiplicantis flegma in st̄o: seu in eo et toto corpore: vel ce-
rebro ex q̄bus iſluxit ei plurimū: puta qz sūt cā idigētio
nis in eo cerebro et toto corpore: vt supra caplo de debili-
tate stomaci diximus: cū uenientia circūstanciæ quibus
oībus: et exētibus cognosceſ. Lura erit in sex rebus p̄di-
ctis tali ordine et modo: vt vomit⁹ p̄mo fiat puocatio cūz
vomitiū flegmatiſ: que supra caplo de cura malicie cō-
plexionis cū materia dicta sunt. Et ex eis est aqua tepida
decoctiōis rafani: vel seminis genestre. Et fortior: aqua
nucis vomice: vel assi: vel cepe narcisci cum secariabim
sglitico. tal. n. vomit⁹ cāz icitātē ad eius excessuſ edu-
cit: si materialis sit: et alterat si fuerit cōplexionalis frigi-
da et hūida. Qz si vomitu nō cōset vomit⁹: sed adhuc re-
dit: ls quieteſcat aliquid: qd est: qz ab alio ſibi. f. Stomaco i-
fluat: qd plurimū est a cerebro vel toto corpore membro
mittenti auxiliū p̄us op̄z adhiberi: et alys put̄ supra de cu-
ra male xp̄lōnis cū materia dixim⁹. Qz si adhuc pduret
quieteſ et groſſet et deriuet materia: put̄ hic et supi⁹ dictuſ
ſia: et ſilia: vētōſis cum multa flāma: et fomatētibus ex
aqua decoctionis v̄tice: foli⁹ lauri: calamenti: pitari:
abrotani: et ſimiliū: ligaturis pedū et manū dolorofis: cau-
ture ſanguinis ſit ppinquū: de cephalica v̄l nigra cū edu-
cāt d̄ mēbro mittēte: et deriuet a st̄o: clisterib⁹ ex acutis
trahētib⁹ p̄prie: qualia ſunt agaricū collogntida: ſpecies
gūmoꝝ et cētaurea asarū polipodiū: yere magne: ſp̄es ſalix
et buuimodi. Etiā cū mediciniſ ſolutiūis flegmatiſ: qz
superi⁹ explanauimus. Et stomacuſ ſortet cu bis que a
pprietate mām effusam phibere hñt: et retinere nauſeaz
et flīcū vomitū. Ex qb⁹ ſunt ſimplicia et p̄poſita que iſra di-
cent duce xpo. Simplicia ſunt myrti: mastix: olibanū: vi-
nū pōticū nigz: apīū crudū: aq̄ aluminis: mutia: ſambu-
cus ſilueſtris: ameos: et mēta: citoniuſ: calamētū: irecos:
que iterius et exteri⁹ approximab̄is: et per oēm modū: put̄
discretio p̄uidet. Et ex illis ſunt fisticū v̄trungz: et coriex
ei⁹. gar. cardamomū: cūz aqua masticis. **L**ōpoſita ſunt
miua aromaticā: ſyrupus de abſinthio: de mēta: dyamus
cū amaz: mellicratū conditū: elin de citonyſ: rob citri cū
xiloaloe. Lōfectio d̄ citonyſ noſtra: et vltimo tiriaca anti-
quia et plura alia que ſupra de cura male cōplexionis cum
materia ſunt enumerata. **R**egimen aut proprieſ ſe-
clinet ad calidū et ſiccum: et ſic ſu predictis omnibus nō ſe-
datur: op̄s ut iterentur: donec ſaluator: gratiā mōſtrabit.
Claplin vigesimum octauum de vomitu colericico.
aut vomitus ſit colericus eius cauſa erit malis
epate: et toto corpore: et q̄siq; in ſtomaço: vt ſupra
dictū ſt. caplo de mala cōplexione cū mā: et malicia cōple-
xionis ipoꝝ mēbroꝝ cū circūſtātis ſimilib⁹ coadūnati
bus: qb⁹ et exētib⁹ cognosceſ: quo caſu ſedicta ordine quo
ſupra tētabis mām et cām icitātē ad ipm abſindere p̄ns.
et qz ſt. hūoraliſ vomitū cū aq̄ ſimpliſ tepida. Qz ſi ſit in
villis: ſtō adhērēs et nauſeās cū aq̄ decoctiōis ſemis atri-
plicis: et paucō aceti: vel aq̄ barece: cucurbite: cucumeris:

et citruli: et cum alijs consimilibus frigidis et humidis. his enim mā si que sit in stō generata colerica: que est rari: vel iſluxa que est plurimum educit: et mala pplexio stōi gene rans et trahēs iſluxam alterabit. qd si vomitus oī nō ces set: s3 aliquodū stās redeat: qd est. qz ab epate seu toto cor pore iſluat illi: opz vt predictū est mittēti auxiliū appona tur: materia quietetur cū gete et somno nō pfundit et lōgo et cū iſpissantibus et gelatib⁹ frigidis potētialib⁹ et actua libus sumptis: et stupeſaciētibus si oī: vias ēt stipantib⁹. Et deriuēt cū fricationibus exteriorz minus asperis fo metationibus et balneis dulciū aquarū sudore: puocantibus: ligaturis min⁹ dolorosis q̄j in flegmatico: fleboromia basilice: donec extinguit iſlāmatio colere: et ebulitio ei⁹. vbi peccatū sanguinis apparebit: virtus tolerās vētosis absq; scarificatōe i opposita parte niſi coaſtēt sanguis: clisterib⁹ lenitētibus et habētibus virtutē vere et aloc: et cū medicinis alijs coleogogis. quas i nostro antidotario. et hic supra enumerauim⁹. Et proprie lenitūis: vt est cassiaf. ta marindis: tereniabin: et aqua fructū mām blādientibus et alterantibus nō fortibus et acutis cū material agitent in flāmet: et ad motū icitēt: Stomac⁹ quoq; ɔforet: vt non recipiat cū his que a ppriate habēt nauſeā: et colericum vomitū retinere. Ex gbus sunt simplicia: et ɔposita. Simplicia sunt duplia. quedā iterius approximāda: vt granata vtraqz. fructus vritis silvestris: myrra: sumac coriandrum per ſe: et in cibis: succus acerofus citri: et rob ei⁹: vel agresta: et succus ei⁹: feniulus bibit⁹ cū aqua frigida: spodium karabe: lupin⁹ nō hīs amaritudinē cāphozia sumpta i po tu cū aliquo rob: et oſtata atq; inuncta ſupra Stomacum et fructus pōtici: vt pira: sorba: nespila: ribes: carur: glādes: et pprie copule eius: et castaneaz: et fabe cū corticibus ſuor: et letes in aceto decocte. Lōpoſita ſunt: vt rob de granatis: de agresta: de ribes: de citonyis: et ſyrup⁹ acerofus: et oxi gachara: et alia que in cura male pplexionis cū material di gitimus que iter⁹ et exterius: et per oēm modū approximā tur. Qz si pdictis oībus nō ſedetur intereſtua vt reiteres ea. donec cū xpō cōſequeris itentum.

C Capitulum vigeſimū nonū de vomitu melācolico. Ivo melācolicus fuerit: cui cā est malitia regimi nis declinās ad frigiditatē et ſiccitatē: vel calidi tate et ſiccitatē: et malitia pplexionis cōſimilis epatis: et toti: et malitia ppositionis. f. oppilatio: et proprie ſplenis cū circumſtantys cōſimilibus: gbus exētibus cognoscant⁹. Aduerte q̄ humor melācolic⁹ cū ſit fm. S. nāc ceteris diuoribus odibilior exēs de corpore vnde cū q̄ nō est: reti nedus iſq; tūz poffibile eſt: ſed iſquātū ſuperiori regioni ceteris eſt iſcouenitior: eſt diuertēdus qd ptrariā: regiones ſuperiorē ſueniēt ſibi: et ide mundificadū: maxie cū ta lis huor in stō nullaten⁹ generet: ſed iſluat ei plurimum a ſplene: vel epate: vel corpore toto: et pinde pdictas res ſtētes: ministrabis modo: et ordine tali. pmo. n. ſpleni epati: vel toti corpori mittēti curaz adhibebis: put: ſuperi⁹ di ctiū ē: et pprie cū purgatiōib⁹ eoz ab humore melācolico que ſunt note cū flebotomus basilice ſinistre vel dextre ſaphene: et aptione venaz emoroidaz habentū educere et diuertere ſanguinē melācolicū: ſi q̄ ſeccet rectificatōe predictor⁹ membroz: nec nō et deriuatiōib⁹ iam dictis: ſi expediat: et getationib⁹ etiā. Scđo Stomacuz cōfortare: vt nō recipiat cū approximatis iter⁹ et exter⁹. Exterius cū ſpongia infusa in aceto tepido: vel lēticulas in aceto deco cras ſuperpones: et hoc ſi mlia ſit adiuta quam ex lucidi tate ei⁹: et ebulitione eius ſuper terrā cognosces. Si vo mitu melācolia nālis: vel gelatōe cauſata quā ex eius fuſci tate et oppacitate coloris nigri et gete cognosces: ſpōgiā ſuſam i vino ſcripto calido ſtō ſuppones: in quo aliquid ſiloal: fuerit pniptum. Inter⁹ vero cū ſympo de grana

tis: et ſiloaloſ ſi humor fuerit adiustus: vel cū ſirupo de mēta: cui⁹ in nostro antidotario descriptione ſecimus. ſi adiustus non fuerit: et ſorbeat mel emblicořū: et vīnū aro maticū et ſcripticū cū aq̄ bugloſe et boragis: et ſene i vīroqz. Lūqz ſedat⁹ fuerit ſluſ ſal'huor ad ſtōm: qd ex eo in ſluſ ſtudeas educere: et hoc cū clisterib⁹ in gb⁹ ſit acu itas aliqua aſſumpta ex polipodio: cartamo: tribulis epi thimo: ſene: albaſce: camomilla: vīnea cū olco ſiſamino: et melle: et cū medicinis ſolutiū vētris ex pdictis: vt agari co: lapide laqūl: armenio: et mirab. nigris. Et cōpositis i an tidotario nostro dictis put tibi videbis expedire māevi tuti: et mēbro. Reginē quoqz ppiū ad hīdū teperanū vel frigidū partiper declinet ſcđm huoris diuerſitaz.

C Lapim trigesimū de vomitu ſanguineo.

Omitus ſanguinis a ſtō ſolo puenit. Ingt enim v

v ſali. nihil vomitu exit: niſi q̄ in ſtō ſolo erat. q̄ ait

est extiens ab eo qñqz ē ex eo: qñqz ex alio: ſed miſ ſis ab eo cū ſanguis loc⁹ ſit in venis ſcđz. S. aut erit ex ve

nis: pſi aptis aut fixis: aut fractis aut corroſis. ab alio ſtō

miſiſ aut ē a meri: q̄ cū ſit via ad ipz exē ſanguis ab eo

cadit i ſtō: et facit nauſea: et vomitū: aut ē ab epa

te: et plurimū: aut a ſplene: aut a capite: aut a toto corpe:

et illud ē p vias occultas: vt dixit Abo. Intellige occultas

nostro ſenſu qñqz: nō nāc: et intelligētē noſtre. nām oīum

itelligim⁹ virtutū aggregatione: vt dixit. S. C Sanguis

aūt vomit⁹ reuiētis a ſtō et meri ex ſe ipſis cā duplex ē i

trinſeca et extrinſeca. trinſeca eſt cā venaz: debilis xpō et ſanguis peccatū in cōſtitute ſupfluia: in ſuba ſubtili: et q̄lita

te calida: acuta corroſiua. q̄ ſit adiust⁹ et ſalſis: C Extrīſe

ca eſt caſtis peccatio obuiatio ledētis rei: catarr⁹ aptio apa

tis: aut fistule in ſtō et meri: aut ſuſpensiō ſanguifuge: aut

aſſumptio medicine acute: vt euſorby: et corroſiue vt ca

lamēti cantaridis: et ſilium. C Vomit⁹ ſo ſanguis veniē

tis ſibi ex alio cā ē q̄ refundit: et pdictis mēbris ad ſtōz:

et mētitudo: aut malitia ſanguis: aut ſe cū ē acut⁹: aut p

pter oppilatio retenētē: q̄ ſuit corrup⁹: et malā aegruſit

qualitatē cū fortiſtudine vētū ſupluſiue pdictor⁹ mēbro

rū: oppilatio vie: q̄ ſuſiuit expelli debilitas ſtōi cū ampli

tudine viaz: q̄ ſibi refundit: put ſupra de ſputo ſanguini

nis dictū ē. Debilis ēt xpō venaz hītū: et inere ſangu

ne aut ē a nā: aut a tpe. q̄ pcessit regime: q̄ rarefecit apū

it ſcidi rupit vel corroſit: et ſecuta fuit consolidatio debil'

Sanguis aut in cōſtitute mult⁹ et ſuperflu⁹ ē a vita delitio

ſa: et viu plurium carnū: et vini rubei: et alioz hītū multi

plicare ſanguinē. Eſt ē a reteſiōe ſanguis conſueri euori

ſpōte: vel ab arte: et dimiſſiōe exercitu: et mēbrim uil

lagine. Subtilis aut et acut⁹ ē ab vſu rex acutaz: vt ſpe

ciez calida: et acrimonializ: et vinoz calidoz: antiquo uiz:

puroz et ſubtiliū: et ſilium rex nō nālii hītū ſubtilare i

flāmare q̄ ſunt note. Fortitudo vētis expiliſiue pluri

mū a nāc: nāc nībil ē ipole in expellēdis nocētib⁹ ſcđz Hal.

Oppilatio viaz: et ſunt meseraice: q̄ ſuſiuit expellere

ētriplēx: et ex pdictis ē nota. La debilitatis ſtōi ſupi⁹ no

ta ē accitatis: l3 ēt possit eē nālii ſcđm hyp. et S. Amplitu

doviaz ē amplitudo venaz: p q̄ ſe nutrimentū ſanguis mit

tit epa ſtō: per q̄ ſi ſanguinē ſe: vel p regurgitatiōe

z a toto corpe ſibi meseraicaz iteſtinorūvia clauſa imittit.

nec miſ ſi i cauū ſtō ſales vene ſanguinem iſfundat in

ipius ſubam: et porroſtates naturali ſibibat eaz orificia:

cū nāe forti nībil ſit ipole in expellēdis huoris: et trahat

ſanguinē p mediū oſſis. vt dicit. S. l3 i ſubam et poroſita

tes ci⁹ venaz orificia ſibibant: nā forti ſalū ſanguinē in

illio venis ſtētū ſubtiliat: et poros tunice iterioz rarefa

gb⁹ rarefactis iſfundit ſanguinē ipz i ſtōi cauū: a quo vo

mitu educitur tāqz nociuu. C Ingt. n. hyppo. ſi ſanguis i

vētē iſfundat pter nāz nece ē i ſanīe ſuerti. ois. n. huorū

De egreditur inibus

loco suo non existens putreficit: et in malam pertinet quia
litatem: vt. S. ait. Signa sanguis venientia a stō et meri: ab eo
q ab alio subfluit plimū cōstitutae distinguuntur: qz ē paucū cū
stōs sit nervosus. et colore: qz subrube et clarus: et assiduitate
qz cōtinuitate: et dolore: qz venientia ab eo ē cū dolore: nisi aveat
rarefactis eoz egrediāt: qz nō seget dolor: nisi sumptōe
rei acute: que si sumpta trahat: et trāglutinōe dolore p̄stat
aliquē rarefactio venaz i meri cē mōstrat. si vō post trā
sglutionē i stō cē p̄cipias. C Itē ex meri venis egrediens
ē qnqz cū salina et rascatiōe educit: ex stō vō nō: nisi vomi
tu: vel fastidio ipellēre. C Ingr. n. S. nihil ex stō egreditur:
nisi vomitur: vel fastidio ipellēre. Alys quoqz distinguit
signis: p̄ut supra ē dictū. si ergo a venis rarefactis eorum
egrediāt: distinguuntur ab opatiōe alia qnqz fuerit dolore: qz
i rarefactis nō ē dolor: et si ē: paruē: et apō rei acerostissime
sumptōez: vt supiē dicitur ē. Et iā paucū ē subtilis et aquosus
ab opatiōe alia venientia ecōtra se hz. Et si qdē sit a corro
siōe earuz: indicat ipam ulceris signa: puta exiū sanguis
pcedens diu q p̄incipio fuit paucū: deinde plimū et inter sa
niosus: et qnqz sibi associata pellicula: seu caro putrefacta
et fetida. C Signa autē sanguis venientia ei ab epe sunt multi
tudo ipiē: et caliditas: et color: qz citrinplumū et pcedens
ipiē passio apā: seu oppilatio ē et silia. Venientia atē a splene
signa sunt color: qz plimū niger: odor: qz pōticē: eiusqz edu
litio sup terrā: et odor acris si sit adustus et pcedens
splenis. venientia vō a capite plurimū ē albū: et ē cū trāglu
tōe apud descensum: et ē viscosus: et cōstitutatis mediocris cū
pcedēte grauedine dolore: vel eius alia passiōe. A toto vō
corpe venientia cognitionē habebitis: qz pcessit dolor: et gra
uitas doris: et latitudo extēsua totiē: et ē maioris cōstitutatis
ceteris: coloris et sube plimū boni: et hec sunt signa locorū
a gōegreditur. Signa yō causaz a gōefficit hoc mō p̄side
rabis. si. n. a stō et meri egredies acā i trāfeca fuerit: qz ē
bilis venaz nālis spō a dissimilitate oīu mēbroz cogno
scere poteris: et malicia xlōnis ipoꝝ. si vō accidentalis ex
memoria cāe. peccato ēt sanguis i qzto: vel qli: vel vetroz:
ex regimie ēt antecedēte p̄cipies: et signis repleteōis. a co
comitātibz: seu cōchochimic et retētōe cūtationiz: et ante
cessiōe aliaz causaz pdictaz. Et ēt si ē a cā extriseca sen
sus declarat: et illērio. Et si qdē fuerit a sanguisuga dclara
tur ex eo qz iāz bibit ex aqz i qz habitēt sanguisuge: et qz san
guis er eavenientia subtilis et saniosus. Signū fortitudinis
expulsiue: et qdē ex ea pcessit alleuiatio qz segtut cūtatiōez
nā deponēte: qz vēlūt onus agrauabat. Que. n. a dibilitate
cētētē pcedēt alleuiationē subsequētē nō hz. Signū op
pilatiōis viaz p qz expellere sicutiūt: et amplitudis aliaz
cū stō debilitate recipiēta ē ex hoc qz nō egreditur p viā: p
quā expellere sicutiūt: s̄ p stōs violēter. Lura ei nō ēsto
lidi medici: neqz pigris: solerti et solliciti ait. n. S. ex flu
xi sanguis spūs deficere sicutiūt: qz vite vniuersitatisqz mē
bri sube existit: vñ mors segtut: qdē aduertēt terrias aiaz
bois sanguinē extiāuit. Prode ergo i cura ei p̄mpte ac
diligēter ē pcedēt. Lōsistit autē i rebz p̄narratis: qz tali
mō et ordine ministrabis. pmo. n. festinabis ex venis san
guinis exuberatiāēducere anticipādo quatenus tolerat vir
tus. et hoc cū flomia de nigra: seu saphena fm diuersitatē
sue exuberatiēt et excessus i loco: Ipmē ēt trahes ad opposi
ta et lōginqz: et hoc cū ligaturis dolorosis extremoz cuius
vētosis i cruribz: brachis: spatulis cū scarificatōe. vt sine
put tolerat vētē: et dispō replōnis regrit. Scōo ipz ipsilla
bis et alterabis: aut farmacabis: vel qdē p̄z expediat agēs
put supra de cura fluxus sanguis nariū dictu ē. Que autē
sunt illud xp̄lētia ibi de cura spūti sanguis supiē habuisti.
Tertio stō: eiusqz venaz dibili spōni. qz rarefactus aptus
vēl quoquo mō solvit: p̄uidēbis cū stipticātibz et ifridātibz
Anot. n. Hyp. Quicunqz stōtē sanguinē vomitūt: si adem

sine febre salutare. curare vero stipticis et infringidatibus.
que autem sunt illa dictum est supra ibidem: et quod sunt
cuplicis genit. Elige ergo ad hec tibi magis propria. Et ex ap-
propatis i' retinendo sanguinem i' iaspis: et metra. Quartore
gimme ppter ad fridu' et huidu' querentes qd' e' ex pcedentibus
notuz. **C** Si vero sanguis vomit ex alijs membris fuerit illi
fluenter: cura e' cu' eiusdem. **H**z adde gntu'. s. membris mitten-
tis rectificatoe: qd' pdictis e' psereda: ait. n. **S**. mittenti taqz
fonti p' e' puidet. Qualiter at illo agere oporteat: et cu' qb'
supra de cura male p' plonis cu' ma' dictu' e': qd' oia supra de
sputo sanguinis icidet et tetigim succicte: catis quoqz media
tis cu' notis hys: et p' p' obuiab' et manifestas seu ex-
trinsecas amouebis: **H**z ad pfectione cure vomit super-
fluet: et synthomatici restat sexto accidit' supuenientib'
istare. Sunt autem diuersa: utputa dolor capitis: obscuritas
visus: et dolor pectoris: et malitia anhelit' itersecato' vocis:
testio: et dolor sub ipocntris: dibilitas: mordicatio et dolor
stomachii: singultus: et alcuce' detentio sanguinis: et gelatio i' stoma'
bilitatio et sincopis. quoqz correctio attende. Et primo dolor
capitis corriges: p'ut supra de cura sode ex vaporib' acu-
tis cat' puenietib' a toto corpe: aut a membro aliquo dictu' e'.
Obscuritatem quoqz oculorum: et visus: prout supra
de cura eruditinum orulorum dictum e'. Abo. at volo
exvomitu' nocu'ntu' oculo' puenieti occurrere subleuer
mam et vapores co'uerterat ad caput et oculos docuit i' hoza
vomedi: ut oculi ligent' suppositis pilis duab': et p'rioy fa
resoluit. n. et repertit vapores. **D**olor et pectoris: et ma
litia anhelit' cu' fricatione suau' ex oleo amigdalaz dulcium
camomille: et de lilio amouebis. Itersecationi vocis cu'
sit experducetib' ad morte' facile op' sucurrere. abo. at ei
perato. Et ut de' dosis mell' cu' aq' calu' et oleu' i' quo virt'
tiriace existit: ut eoleuz de lilio: deinde laboret: ut cu'mat
Or si cu'mat non suffocabi'. si vero nequiritur vomere stu
deas ma' diuertere et trahere ad extrema cu' fricationib'
calefactioib' et strictionib' dolorosis atqz v'rosis. et foz
tes stoma' cu' calidis et stipticis: et p'p' cu' pano' supposito ei' i'
fuso i' oleo: i' quo cocta fuerit ruta: et scidis. Testio quoqz
defactis in aqua calida superpositis: et oleis tepidis leni-
ficatib': ut voluit. **H**z et v'rosis istamatis debilitati et dol
ri subuenire p'ut supi' dc'p'lo p'p'. Et e' mordicatio
cu' iurib' v'ntu'osis qd' facile digerant: ut sint iura carniu'
gallinae et vitulox: et v'ntio ex oleo de lilio: et violato: ut
docuit Abo. cu' pauca cera. **S**ingultui e' puidetib' cu'
bis qd' supra caplo p'p'ro dicta sunt. Alcuce' quoqz docuit
pnceps Abo. subuenire cu' ligatura et stricture extremonu'
retetio et gelatio i' stoma' qd' sanguis vomitu' pleru'qz accide
re sicut festine op' sucurrere. cu' ca' sit passionu' cordis
supi' pdicta: et hoc cu' vomitu' puocato cu' aq' calida mel
lis: succo apu: et farina carthami: et cu' clisterib' ex his mel
h'nt sanguinem gelatui liqfacere et educere. Et qb' e' aqua
cineris ligni sic' v'chien: oppponaci' et b'deliu' mel: fat' af
sa: et albasce: et menta decocta in aq: et coagul' leporis vel
edi sumptu' i' potu' cu' aq' pdictor' alicui': et p'prie albasce:
qz liqfacit. deinde summa elebori albi. 3. i. fabazz. 3. iy. cu' aq'
tepidi et melle: ut liquefactus educat. Et ex his qd' seruit
liquefaciendo et resoluendo: et p'prie ybi educi no' poterit est
evaporatio et emplastratio stoma' et v'bris cu' decoctione ani
si iperon' p'iretri masticis. r'loaloes: salis albasce: et mete
Debilitati: et sincopi qual' subueniat: supi' dictum est.
Syrupus confortans stomachum et vomitum arcens.
B. succi v'iarum acerbarium: succi mete: dy' amoron: aque
ro. ana. lib. i. eucari: lib. n. et seru'nt: et aromaticen' cum

gar. 3. u. Electmarii ex nostra suetione in rerum modo san-
guinis vomitu vltimū confortans stomachū: et alteras ma-
litias pplexiois calidā. Be. corali ru. 3. v. masticis. 3. s. rosaz
3. iiii. acacie. sumac. aii. 3. u. antere. sandarache. aii. 3. u. gar.
3. u. castorei. 3. i. musci. gra. i. sanguinis draco. luti sigil-
laria. 3. u. cōfice cū hoc syrum. Be. succi pirop. et pomorum
filicestriū et citoniorū: agreste: mete: aii. lib. 3. cūcari lib. u.
C Pillule restringentes vomitus. Be. masticis; myrra; san-
guis draconis: aii. 3. u. antere. 3. i. Lōfice cū succo mete: et da-
mane et sero. C Lōfice syrum de berberis:ueniens ad
pdicta. Be. spodij. 3. iiii. berberis. 3. iiii. vue acerbe. 3. u. cico
ree. 3. s. cūcari lib. u. et da ieumo stō cū aqua masticis.
C Linimentū serapios retinēs vomitū colericum. Be. ba-
laustie. 3. iiii. folioz oline. 3. u. folioz rubi. 3. i. romanī hi-
muscis. 3. i. pistis et distepera cū albnmine ouozis: et farina
ordi: et stō suppone: stringit oēm vomitū. si xp̄o placeat.
C Aliud ad hoc sublime et vltimū. Be. succi plātaginis lin-
gane canis: pēta filon: ana. 3. u. aceti. 3. i. olei onfancini. 3. iiii.
buliātysq ad ḡsumptioēs dua p̄ partiū: et addē: cere: oliba-
ni. aii. 3. v. cāp̄bore. 5. iiii. croci. 3. i. masticis. 3. iiii. sanguinis
dra. 3. iiii. supiumge: et supasperge puluerē: corticis grana-
toz: et sumac. C Itē. Be. aq̄ aluminis: vini pōtū: succi mē-
te: pulueris masticis: et rof. cū stipitibz: et fac bulire: et ifun-
de filtrū: spogia vel birra scarleti: et suppone desup pānū
fumigatu ex viro al. thure: spica: et masticis. expertum est.
C Ad vōitū ffatiū. Be. succi mete: citrioz: vini pōtici: aii.
eqles ptes fac bulire: et misce i eis. masticis. corticū thuris
aui. 3. 3. 3. spicē: cinamomi: gar. nucis mus. galie mus. aii. 3. u. et
ifusa birra scarleti bene calida applicet. C Aliud ad vo-
mitū san. Be. san. dra. vñicis: lapidis ematitio: aii. 3. u. boli
armeni: terre sigil. aii. 3. i. pulueret subtiliter. et Be. suc-
ci arnoglose. 3. vi. aque decoctionis radicum arindinis. 3.
u. et misce bene. et da. 3. u.
C Incipit summa tertia particule tertie sectionis prime
de cura et medicinis egritudinum epatis' t'venarum con-
tinentis capitula. xvi.



Liendum est autem

eparymuz ex p̄ncipalibz mē bis exi-
stit. ē. n. basis et fons nāl' vñtis: q̄ ad cō-
seratiōēz ididui et spēi quodāmō necia
probaf. Lui' opatio ē p̄mo naturaliter
gnare sanguinē. q̄ vñtis ē i alimēto quo
corpus perdurat in esse. Et proinde sapientissima et sum-
me artificialis natura. vt dixit hyppo. ipi' suboz p̄creauit
sanguineā ad modū coagulati sanguis: et ex spermate mu-
slietis sit factum: vt chilū futuz nutrimentū a stō ab eo fu-
sceptū trāsformet in sanguinem q̄ i nāmali p̄virtutē ei'
ape' ē alterari. Quapp. iiii. vñtibz dotauit ipm nā ad hoc
necessarys i venas ab eo ortas: et fines ramoz ipaz p̄tēsis
ēt qb' res nutrimenti i mēbro vnoquoqz p̄plet: appetitiua
scz. reūtū: digestiua: et expulsua. appetitiua qdē nāli so-
la nō mixta ex ea: et aiali: vt stomac' liz. p̄ toto appetat su-
cūt stomac' ep̄ar: et illud ē sicut liliū dicit. qm̄ ep̄ar ab itra
trabit: qd̄ appetita. p̄mo. Stomacus vñ ab extra: et lōgin
quo. C Nos aut̄ facientes doctrinā disciplinatiā nō ipo-
batiā dicim' illud ē co q̄ talvūt in epate est: sicut in ra-
dice in qua est formalioz q̄ in ramo: qualis ē stomac'. Et
p̄inde in eo trahere pro se potuit: et pro toto existēs sola.
In stō vñ idigit auxilio appetit' aiali: quo sensu fortio-
ri sentiat inanitionē sui epatis venaz: et alioz vñsciez: quo
num minister est: vt supra dictum est. Et qz coagulatio
eius non fuit solida: vt carnis sed tenera: circūcedidit eum
pāniculo subili ex neruo adueniente sibi a cerebro p̄crea-
to: et sifac: vt eo mediante sensum quo ex se carebat h̄bet:
et sua suba atqz forma i se disticta ab alijs p̄maneret. alijs

t 3

qz viscerib' necteret: plasma utqz illud forma lunari: et in
hoie mai' q̄ i ceteris aialibz ciusdē q̄stitatibz: vt sanguinis
gnatio p̄ ceteris abūdaret i hoie pp labores corporeos: et
aiales plurimos ipm resoluētes. cū sit maxime resolubil'
et cū additioibz: seu pēnulis. iiii. vel. v. distinctiū: et a dome-
stica pte xcaūt vt ei' reflēxu circa stomachū in amplectē
do coadiuātē ei' digōis gra sufficiēs eēt: et aptū: et ad extra
pte corporis iuxta costas falsas situatū: qb' alligaēt i gbusdā
vt eis adhērēdo meli' sustentetur: et vt inspiceret sōi fun-
dūt: cui' ē quā iūnat digō p̄pria: et a silvestri gibosum: ne
dyfragmatis locū i suo labore: ioso motu qd̄ attingit i pun-
cto sua amplitudine coartaret. In quo venas iplantauit i
villos atqz poros: vñā qdē magnā i pte concava: q̄ epatis
porta vocat: p̄ ea. n. subitrat chilus: que ab itestinis mese-
raicis ramificatis ab illa: vt sua manibz sugat: cū sua vñtū
re attractiua vna ex q̄tior supradictis: et p̄ eas reddit' ite-
stinis si qua sit in sima ei': seu toto corpore grossa p̄ter na-
tura aggregata mā: vt per secesfus p̄prie: vel vomitū vir-
tute ipi' expulsua operate expurgeret. Ipmqz i ramos gn-
qz ipi' tēdētes ad gnqz ei' pēnulas: et ramos alios eop̄ dif-
fusos in epatis suba: cū sc̄dātute retētua p̄tinet: donec
i sanguinē alteret et huores vñllis circūtractis. sic ar diffu-
sus sua vñtū meli' alteret digestiua. cū. n. rotū corp' agēs
attigit partēs aptior et pfectio: opatio fiet. Aliā aut̄ iplā-
tauit: vñā magnā in parte gilbosa venā chilis vocatā per
quā pgrediētē ex eo sanguinē sua virtute ipellente cordi
trāsmittat: et p̄ suos rāos corpī toti a mēbris vñtute coope-
rare attractiua corporis i mēbroz. Et qz i alteratōe chilis in
sanguinē tria supfluitatū gñia iſurgebant: sicut in vino nouo
buliere apper. s. feculēta melica spumosa: colerica: et aquo-
sa q̄ in trāscī stricto meseraicaz opitulabat chilo. explan-
tauit ex porta: sen lacrea poros: qb' ipas supflui: ates seq-
uēt a sanguine: et p̄pries rece p̄aculis: et expurgatoribz dō-
stinet melicā fecē per porū explātātu ex ea i pte cōca-
ua in quo gnatio sanguinis: et huoz potissima in splenem
trāsmittat ab ei' suba separatū: vt meliam et colera nigrā
nāe maxime odiosas: et in actōe digestiōis ipediētes i mē-
bz a se distictū subali sequestraret. Colera aut̄ p̄ porū
ide et orū in chistim fell trāsmittit: que sine epatis. s. sube-
manet astixa: vt suo calore: sicut accēsio ignis sub vase dū-
gestiōis coctionē vigorādo ipm i sua coagulatōe p̄sernet.
Si. n. ab eo auferat statim suba eius dissoluit: et corrupit
sicut experientia dicit. C Dis. n. duabz supfluitabz san-
guinēz eē purgatū anteqz ad chilū p̄ieniat: p̄ quā in ali-
mētū ad corp' et cetera mēbra destinat: cū nō fint apte p̄
vñteriorē decocriōez uersiōi in sanguinē: et ad nutritiōē
mēbroz. s. melia ppter pplexionē et supfluatū grossicim
et terestreatē colera rubea et n. pp malā morigeratiōez:
et qz sanguis reddit' p̄ eas nāc̄ horribilis: nō sic flā et aquo-
fitas: cū flā nāle per vñteriorē decoctionē ueratā in san-
guinē: et aquositas ipa et iūt sanguinē p̄ ramos subtilissi-
mos chilis trāsire. Et qz supercrescētia fact' sanguis flui-
dis mēbris nō debite vñire: p̄creauit nārēnes in quos
vena illa chilis iſeri' p̄tēta iſiget: vt aq̄ p̄ ipos ab illis vir-
tutibz mēbu ipellētis et attrahētis ad sanguinē trācoleis
et discernat nō virtute per se disticta ab illis p̄dictis: et per
vñtides poros in vescicā trāmissa extra corpus finaliter
excludat. neenō p̄pria mā si quia accidentalē in ei' gilbo
fuerit aggredata. Cōtinuitat ipm p̄ dictas venas cordi
cerebro: testiculis: corpori toti: et oībus mēbris et itestinis
etia stomaco per subtilē nervū: cordi quoqz per arteriam
cōcauam: vñtē ab illo portantē spiritū: et calorem: et san-
guines: qbus sua inata caliditas: sernatur et temperatur ei'
pulsu ac dyfragmatis motu. Et qbus enarratis: et sic ex
anthomia collectis scire et intelligere possim' epatis na-
turā: qualesque et q̄tē sint egritudines ei' euēnire polese-